తెలుగు జ్యోతి

తెలుగు కళా సమితి వారి సారస్వత మాస పత్రిక

TELUGU JYOTHI

A Literary Magazine

from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

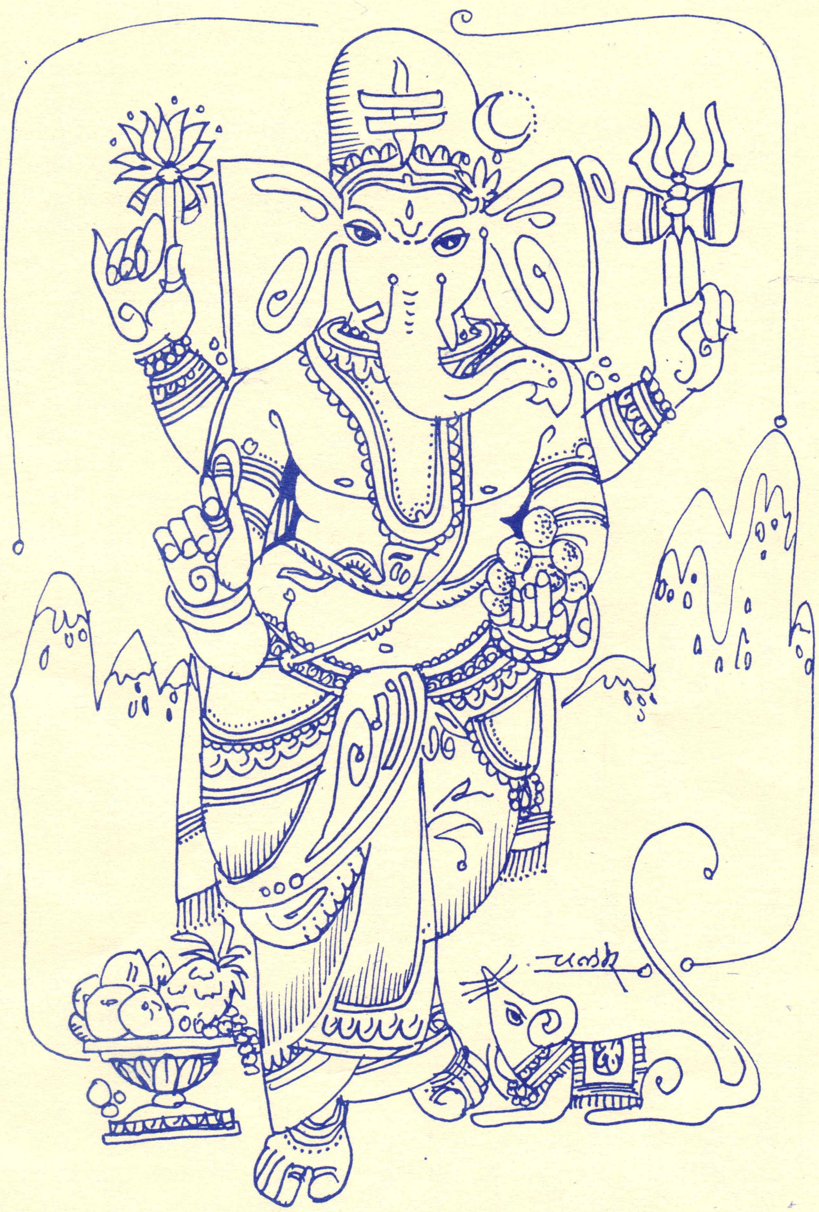

TFAS, C/O Dr. M.P. Bhavaraju
1061 VAIL ROAD
PARSIPPANY, NJ 07054

Non-Profit
Organization
Bulk Rate
U.S. Postage
PAID
Permit # 55
Somerset,NJ

SEPTEMBER 1993

Address Correction Requested

తెలుగు జ్యోతి

****
సంపుటి:10 సెప్టెంబరు 1993 సంచిక: 9
****

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సమితి

Board of Trustees
1992 & 1993

President
Dr. Murty P. Bhavaraju
1061 Vail Road
Parsippany, NJ 07054
P: (201) 334-4586
F: (201) 334-9086

Vice President
Mrs. Nirmala Kocherlakota
(908) 805-0674

Secretary
Dr. K. V. Rao
47-07, Burling St
Flushing, NY 11355
(718) 886-4647

Treasurer
Mr. Satyam Srikonda
P: (201) 423-4444
F: (201) 423-4459

Committees

Annual Events
Dr. Sanyasiraju Kalidindi
(908) 985-0577

Membership Services
Lakshmi Karra
(908) 906-8950

Special Programs
Dr. K. Srinivasa Rao
(212) 792-6210

Community Affairs
Mangala Gouri Manikonda
(609) 275-7045

Youth Activities
Mrs. Kalpana Chamarti
(201) 473-0798

Editor, Telugu Jyothi
Dr. Kidambi Raghunath
1 Woodlake Drive
Piscataway, NJ 08854
P: (908) 463-0876
F: (908) 463-1221

విఘ్నేశ్వరుడు
తురగా చలం
బొంబాయి

మామాట

కళాకారుల హడావిడి కొంత తగ్గింది. కానీ వారి పర్యటన గురించి ఎన్నో వాదప్రతి వాదనలు నడుస్తున్నాయి. ఇంతకుముందు చాలాసార్లు మన జ్యోతిలో వీటిని గురించి ప్రస్థావించాం. ఇండియానుండి కళాకారులను పిలవాలంటే చాలా యిబ్బందులు ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది. ముందుగా పేరున్న కళాకారులను పిలుపిస్తే డబ్బెక్కువవుతుంది. వారి పేరుంటేనేగానీ జనాలు రారు. ఒక్కొక్కరికీ కనీసం 2500 డాలర్లవుతుంది, టిక్కెట్టుకు, రాకపోకలకు. కార్యక్రమము రంజుగా ఉండాలంటే 6 నుండి 8 వరకూ కళాకారులుండాలి. అంటే ఏర్‌పోర్ట్‌నుండీ తీసుకరావడానికి కనీసం మూడు కార్లు, ముగ్గురు డ్రైవర్లు, వాళ్ళుండడానికి మూడిళ్ళు కావాలి. వీక్‌డేస్‌లో వాళ్ళు యింట్లో ఒంటరిగా ఉండలేరు కదా. వాళ్ళకు ఊళ్ళు చూపెట్టాలి లేకపోతే షాపింగ్‌కు తీసుకవెళ్ళాలి. అంటే దంపతులలో ఒకరే ఉద్యోగంచేసేవాళ్ళు, రెండుపూటలా మన వంటకాలు (వాళ్ళు బయటకొనుక్కుని తినరు, అమ్మేవి సహించవు కనుక) వండిపెట్టే భార్య గానీ, భర్తగానీ, విరామముండే బాచిలర్స్, బాచిలరెట్స్ ఉన్న యిళ్ళు కావాలి. అదీగాక యిక్కడి సైట్‌సీయింగ్ ఎంట్రెన్స్ ఫీ లు ఎక్కువ. వాటికి కళాకారులు ఎక్కువనిపించి పెట్టుకోరు. తీసుకవెళ్ళినవాళ్ళు భరించగలగాలి. అవీగాక ఈ కుటుంబాలకు ఆ ప్రోగ్రాములలో ఇంటరెస్టు, వచ్చినవారిని యింట్లో పెట్టుకునే ఓపిక ఉండాలి. ఇన్ని క్వాలిఫికేషన్లు ఉన్న హోస్టులు దొరకాలి కార్యకర్తలకు. వీటిలో లోపమెక్కడన్నాఉంటే ఈ కళాకారులు ఏర్పాట్లు సరిగ్గాలేవని వాళ్ళ స్నేహితులెవరకో చెప్పుకుంటారు. ఈ స్నేహితులు వాళ్ళ ప్రోగ్రాములుంటేనే వస్తారు. వాళ్ళు అయ్యో పాపం, ఇంత పెద్ద కళాకారుడు, ఆయనకు అవమానం చేశారు. ఈ తెలుగు వాళ్ళే యింత అని దుమ్మెత్తిపోయడం. ఈ బాధ ఎందుకులే బాబు అని తప్పుకున్న కార్యకర్తలు చాలమంది. వీటిని అధిగమించాలంటే, కళలపై యిష్టమున్న తెలుగువారందరూ అన్ని కార్యక్రమాలకు వచ్చి, ద్రవ్యరూపకంగా, శ్రమరూపకంగా విరాళాలిస్తే, అందరూ తమకు తోచినవిధంగా సహాయం చేయగలుగుతే కళలను, కళాకారులను రప్పించే వీలుంటుంది. మరి మీరేమంటారు???

ఇట్లు,.... మీ నేస్తం...కి.ర.

విషయ సూచిక

1. మామాట 2
2. బలవంతుని గర్వభంగం....కథ 3
3. మనసు గుబులె....గేయం...దూసి ధర్మారావు 3
4. From the President 5
5. TFAS Constitution & By-Laws 6–8
6. 20 qns. of the month....V. Rao 9
7. Raja Lakshmi Awards, 1993 11
8. జీవనవాహిని....బహుమతి కథ..నాదెళ్ళ అనూరాధ 12,13
9. వెలితి...కథ....వాడవల్లి చక్రపాణిరావు 13
10. హైదరాబాదు లేఖ..ముదిగొండ శివప్రసాద్ 15
11. స్వాగతమనవోయీ....గేయం.....మంత్రవాది శ్రీరామమూర్తి...15
12. కనిపించే దేవత...బహుమతికథ...ఉపద్రష్టసాయి 16,17
13. దాంపత్యానికి అనుబంధం....కథ...విజయశ్రీ 19–23
14. ప్రపంచతెలుగుసమ్మేళనము...సమీక్ష..కోటపాటి సాంబశివరావు..25
15. Commercialization ..... Lakshmanna Vishnubhotla 27
16. సుప్రసన్నమాట...పద్యం..శేషం సుప్రసన్నాచార్యులు 27
17. ఆలేఖ్య ఆగమనం....కథ...వసంతరావు గురజాడ..........28,29
18. ఎందుకమ్మా వసంతమా...గేయం..నాగలక్ష్మి కొంకపాక 29
19. తానా సభలు..మరో అభిప్రాయము..శ్యామలదేవి దశిక.......29
20. Matrimonials 31
21. నమ్మకం.....కథ...శ్రీరామకమల్ 32,33
22. కవిగారి కాఫీ అవస్థ...ప్రభా ఆత్రేయ 33
23. వర్షంలో జలకం.....గేయం.....చంద్రశేఖరరెడ్డి 33
24. సంస్కృతపదములో అర్థాలు..జీ. సుబ్బిరెడ్డి 35
25. భారతీయ కులవ్యవస్థ....తోటకూర అప్పారాయవర్మ 36
26. ఆచారం...కథ....హోతా పద్మినీదేవి 37
27. నేనొక రచయిత్రినికాను...గేయం..వకుళాభరణం లలిత........37
24. Application Form 38
25. Answers to 20 Questions.......................39

EDITORIAL COMMITEE: Dr. Kidambi Raghunath, Dr. Murty P. Bhavaraju, Mr. Rama K. Chalikonda, Dr. K.V. R. Chary, Mr. Venkaiah Dama, Dr. Ben Gupta, Dr. Rama K. Jonnada, Ms. Indira Kolli, Dr. K. V. Rao, Mr. Srinivasa Rao, Dr. P. Venugopala Rao, Mr. Mahesh Saladi, Mr. Laxminarayana Tangirala.

==============================

The articles published and the views expressed are those of the authors only and not necessarily reflect the opinions of either the editors or The Telugu Fine Arts Society.

We acknowledge with thanks Mr. Thotakura Raghu, Editor and the Management of Andhra Jyothi weekly and Mr. K.V. Govinda Rao, Editor of Wisdom Magazine for permitting us to publish articles from their magazines.........
TFAS & TJ Committees.

బలవంతుని గర్వభంగం

ఒకనాడు ఒక బలవంతుడు నసీరుద్దీన్ వద్దకు వచ్చి ఇలా అన్నాడు: "ప్రపంచంలో నీవు తెలివైనవాడివి, నేను బలమైన వాడిని. మనిద్దరం కలిస్తే ఎన్నో విజయాలు సాధించవచ్చు. అందువల్ల మనిద్దరం స్నేహితులుగా మారుదాం"

నసీరుద్దీన్ బలవంతుని ఒకసారి తేరిపార చూశాడు.

"నీ బలమెంత" అని ప్రశ్నించాడు.

"నేను ఒక చేతితో ఒక టన్ను బరువును ఎత్తి సులభంగా ప్రహరీ గోడపై నుండి పట్టణం మధ్యలోకి విసిరివేయగలను" అని బలవంతుడు గర్వంగా సమాధానమిచ్చాడు.

"నాకు నమ్మకం లేదు" నసీరుద్దీన్ నెమ్మదిగా అన్నాడు.

"అయితే నా బలాన్ని ఇప్పుడే, నీ ముందే నిరూపిస్తాను. ఏ పరీక్షకైనా తయారు" అని బలవంతుడు సమాధానమిచ్చాడు.

"అయితే నీకొక చిన్న బలపరీక్ష పెడతాను. అందులో నెగ్గితే నీవు ప్రపంచంలోకెల్లా బలవంతుడవని నమ్ముతాను" అని నసీరుద్దీన్ బలవంతుని పట్టణ ప్రహరి గోడ వద్దకు తీసుకెళ్ళాడు.

నసీరుద్దీన్ తన షేర్వాని జేబులోనున్న సిల్క్ జేబురుమాలును బయటికి తీసి ఇలా అన్నాడు:

"నీవు ఈ జేబురుమాలును ప్రహరి గోడపైనుండి అవతలివైపుకు విసిరివేయాలి." బలవంతుడు చిరునవ్వుతో తేలికగా జేబురుమాలును తీసుకొని విసిరివేశాడు. కాని అది ప్రహరి గోడను దాటకుండ లోపలివైపున పడిపోయింది. బలవంతుడు తన బలమునంతా ప్రయోగించి విసిరివేసినా అది ప్రహరి గోడను దాటలేకపోయింది. అప్పుడు నసీరురద్దీన్ నవ్వుతూ

"నేను విసిరివేస్తాను చూడు" అని జేబురుమాలును తీసుకొని, అందులో ఒక చిన్న రాయిని కట్టి విసిరివేశాడు.

జేబు రుమాలు సులభంగా ప్రహరిగోడ అవతలివైపుకు పడింది. బలవంతుడు తన ఓటమిని అంగీకరించాడు.

"బలము కన్నా తెలివి గొప్పది" అని నసీరుద్దీన్ నిరూపించాడు.

(శ్రీడిపెంగ్ 'బాలల బొమ్మల నసీరుద్దీన్ కథలు' నుంచి)

మనసు గుబ్బులై

ఎందుకో ఈ గున్నమావికి ఇంతగిలిగింత!
మలయవీచిక సాగెనా? మైమరచి కోయిల పాడెనా?
...ఎందుకో...

కన్నెరావీ కొమ్మదాగిన సన్నజాజీ బాటసారీ!
పిల్లగాలీ పల్లకీ ఊరేగి సాగిన మల్లెతావీ!
ఎవరి ఊసైనా చెవిలో ఊదినారే మావికి
మేను మేనంతా చిగురై...మాను గుబురై...మనసుగుబులై..
...ఎందుకో...

శీతగాలీ తరలిపోయి శిశిరమేమో మరలిపోయి
మోసులైన ఆశలేవో ఊసులాడే వేళలో
విందుగా మాధవుని రూపం ముందుగా కనిపించెనా
మేనుమేనంతా చిగురై...మాను గుబురై...మనసు గుబులై..
...ఎందుకో...

— దూసి ధర్మారావు
Sringavarapukota, AP

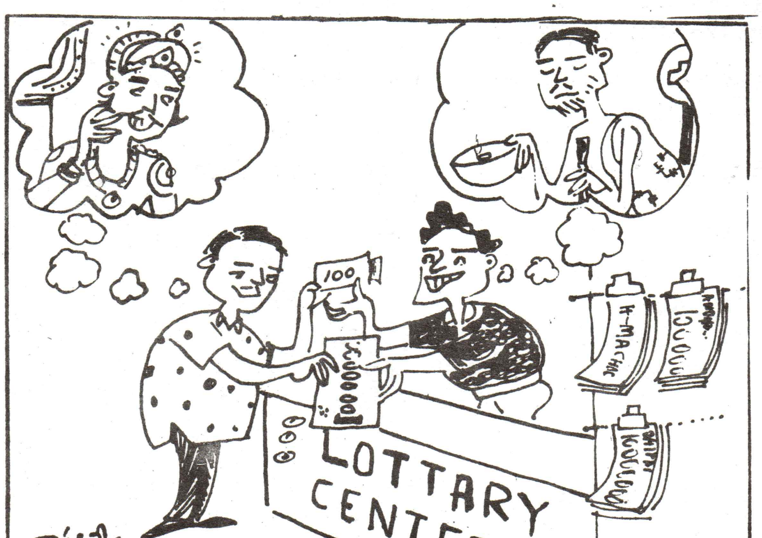

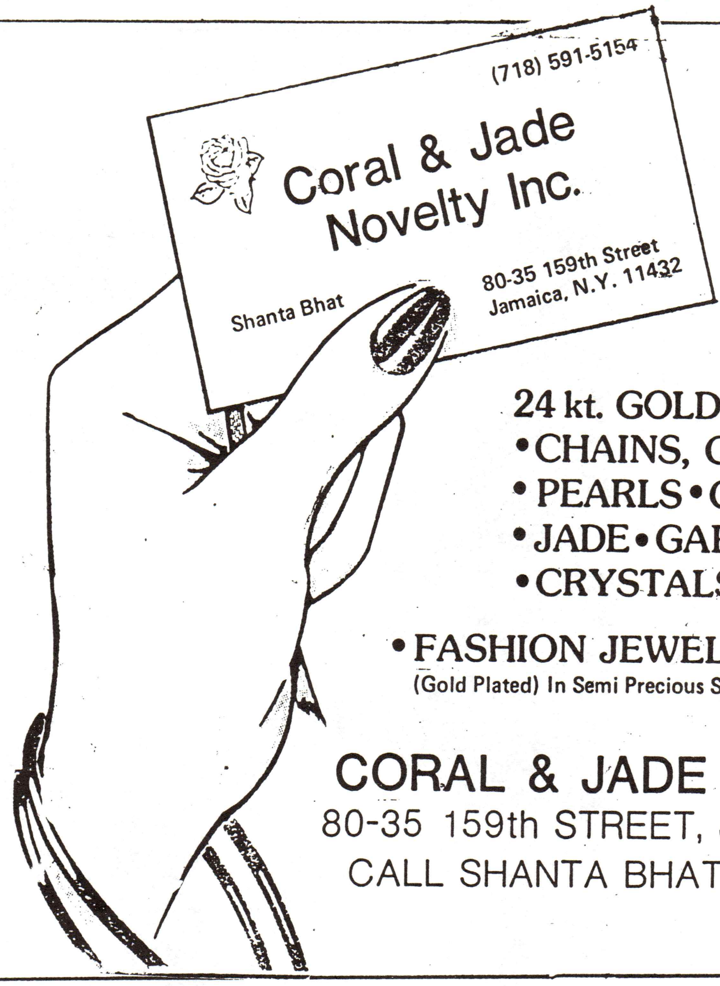

• 22 kt. GOLD SETS

EXCLUSIVELY DESIGNED
With.

- Precious & Semi Precious Stones
- Ear Rings, Rings, Bangles,
- Bracelets, Pendants, etc.
- Both South & North Indian Designs.

24 kt. GOLD BANGLES,
• CHAINS, COINS etc.
• PEARLS • CORAL
• JADE • GARNET
• CRYSTALS etc.

• FASHION JEWELRY SETS
(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions.

CORAL & JADE NOVELTY INC.

80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432
CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue Edison, NJ 08820	(908) 396-4860 (908) 530-9312	25 Mechanic Street Red Bank, NJ 07701

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other *Quality* Insurance Carriers and Investment Firms.

INSURANCE PRODUCTS

*Life Insurance
*Insured Savings Plan
*Disability Income Plan
*Children's Education Plan
*Health Insurance Plan
*Visitors' Medical Insurance

INVESTMENT PRODUCTS

*Money Market Funds
*Stocks & Bonds
*Mutual Funds
*Zero Coupon Bonds
*C.Ds

RETIREMENT PLANS

*IRA and Keogh Plans
*Pension Plan
*Profit Sharing Plan
*401(k) Plan
Annuities
Funding Options
- Securities and CDs

- **You can call us with complete confidence that you are getting the best.**
- **Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.**

FROM THE PRESIDENT.... **September 1993**

Dear Members/Guests:

I want to start this note with a request to our members to seriously consider joining the TFAS Board of Trustees for the term 1994-95. It is very important that candidates have sincere interest in serving the TFAS and Telugu community in general, capability to work with the team of other Trustees, ability to make good decisions, and time to spare for attending meetings and functions. Some find constraints in taking an active role after becoming a Trustee and find it awkward to continue. To avoid such situations, you may wish to talk to one of the current or previous Trustees as to the expectations. Also, please read the Constitution and By-Laws included in this issue to understand the TFAS objectives.

A Trustee candidate must be a member of good standing for at least one year by October 22, 1993, and proposed and seconded by current members. We will mail the nominations by the middle of October, and the nominations are due November 15. Mail balloting will be conducted if there is a need to conduct elections (so far there were no elections in TFAS history.) Up to nine (9) Trustees are elected in TFAS, and the Trustees will elect the officers and the chairpersons themselves. This process worked very well during the last 10 years as it makes the Trustees a team without giving unnecessary glory and importance to the President and the other officers. Each position is selected based on the individual interest and capability, and each Trustee is a coordinator of specific activities.

We are hoping that some of the current Trustees will get elected again to provide some continuity and be joined by some enthusiastic and devoted new Trustees.

We are pleased to inform you that Dama Venkaiah, Narahari Kondisetti and another person will be the members of the Nominating Committee to oversee the nomination and election process.

* * *

Another important item that I want to mention in this note. I received some criticism regarding the TFAS membership in TANA and the way it was handled. We have been an Associate Member of TANA for several years, and each year the TFAS Trustees discussed and decided to continue the Associate Membership rather than Full Membership. The value of paying two dollars for every family and life membership to TANA adding to more than $1000 per year was questioned each time, particularly when many of our members are already members of TANA directly or through other associations. We get 25 memberships for being an Associate Member. Traditionally, TFAS Trustees have selected 25 active members to represent TFAS, but this selection process was not very scientific. Also, I don't believe the 25 names were published anytime. The criticism we received was that we did not properly inform the TFAS general membership of the fact that we are only an Associate Member and consequently not all TFAS members are eligible to vote in TANA elections. Another question raised was whether the 25 members should vote in the elections considering the TFAS interests. Since it is too late to change what happened over the years and this year TANA Presidential elections are over, the only thing to say is that we are sorry for not adequately communicating this issue to the members.

At the August 15, 1993 meeting, the TFAS Trustees discussed the issue and concluded that any misunderstandings resulting from the selection process of TFAS representation to TANA must be avoided in the future. Since the benefit of the TANA Associate Membership is nor clear, the Trustees recommended not to renew the membership next year. Of course, the next term Trustees would have the privilege to make their own decision. By the way, any individual can become a member of TANA or ATA directly by paying a fee.

* * *

Turning to our activities, about 25 attended the youth picnic and enjoyed the afternoon of Aug. 15. I went to their picnic after the official closing with some of the Trustees to meet them. We received good reports along with some left-over food. We are getting ready for the family picnic on Aug. 29 at the time of writing this note.

Plans are being made to celebrate Deepavali on November 13. The tentative venue is New Brunswick High School at 5:00 PM. We will start with the feast and have entertainment including music, dance, and drama. Please call Sanyasiraju regarding cultural program or Lakshmi Karra if you can help in food preparation. Before Deepavali, we have a Veena concert by Kalyani Lakshminarayana, the daughter of Emani Sankara Sastry, scheduled at 2:30 PM on October 2 at the Stelton Community Hall.

Murty P. Bhavaraju
President-TFAS

YOUTH MEMBERSHIP....

TFAS encourages youth members to become independent members of TFAS rather than being dependents on their parents membership. You can be a student member paying $15/year, single member for $20, family member for $25, and life member for $150. We see some younger members taking active role in the TFAS programs and the Youth Forum. Some of you may want to join the TFAS Board of Trustees as you settle down in life with a job and a spouse, and you should be a member for at least a year to become a Trustee.

CERTIFICATE OF INCORPORATION OF THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY

THIS IS TO CERTIFY THAT, there is hereby organized a corporation under and by virtue of N.J.S. 15A:1-1 et seq., the "New Jersey Nonprofit Corporation Act."

ARTICLE I

The name of the corporation is THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

ARTICLE II

The address of this corporation's initial registered office is 77 Hillcrest Avenue, Morristown, New Jersey, 07960., and the name of this corporation's initial registered agent at such address is Dr. Rama K. Jonnada.

ARTICLE III

The purposes for which this corporation is organized are:

1. To foster, promote and encourage the language of Telugu and literature in the language of Telugu.

2. To promote and encourage arts and cultural activities of Telugu speaking people.

3. To preserve and propagate Telugu cultural heritage amongst future generations by exchange of cultural ambassadors between North America and other countries including India.

4. To foster friendship and understanding between Telugu speaking people and others.

5. To promote intellectual, moral, and social welfare of its members.

6. To conduct and establish classes, lectures, workshops, and demonstrations on literature, language, and arts of Telugu people.

7. To collect and distribute literary work in the language of Telugu and to provide services in the nature of information, publications, conferences on Telugu festivals, and cultural heritage to the children of Telugu speaking people.

8. To receive, administer and disburse gifts and grants of money and property of every kind exclusively to tax exempt charitable, scientific, literary and educational purposes as set forth under section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code of 1954 as amended.

9. To participate in all civic and communal acts for the betterment of the community.

10. To assist any group and/or individual members, who are interested in arranging or organizing local activities consistent with the aims and objectives of this corporation.

11. To do any other act or thing incidental to or connected with the foregoing purposes or in advancement thereof, but not for the pecuniary benefit of its members, trustees, officers or other private persons, except that the corporation shall be authorized and empowered to pay reasonable compensation for services rendered and to make payments distributions in furtherance of the purposes set forth in this article. No substantial part of the activities of the corporation shall be the carrying on of propaganda, or otherwise attempting to influence legislation, and the corporation shall not participate in any political campaign on behalf of any candidate for public office.

ARTICLE IV

1. General Members: All those who are of Eighteen Years (18) of age or over and subscribe to the aims, and objectives of the corporation; and pay the membership dues as set forth in the bylaws of the corporation.

2. Youth Members: All those who are between Six and Eighteen (6-18) years of age shall qualify for membership in the youth club. No youth member shall have a right to vote in the election of trustees or nominating committee.

ARTICLE V

The number of trustees shall neither be less than three (3) nor be more than nine (9). The trustees of the corporation shall be elected in the manner set forth in the bylaws. Each trustee shall be a general member of the corporation during his or her trusteeship.

ARTICLE VI

The first board of trustees of this corporation shall consist of three (3) trustees and the names and address of each person who is to serve as such trustee is

Name	Address
1. Rama K. Jonnada	77 Hillcrest Avenue Morristown, NJ 07960
2. Kondisetty Bharathi	332 So. Morris Street Randolph, NJ 07801
3. Akkapeddi Murali Krishna	40 Whitewood Drive Morris Plains, NJ 07950

ARTICLE VII

The name and address of each incorporator is

Name	Address
1. Rama K. Jonnada	77 Hillcrest Avenue Morristown, NJ 07960
2. Kidambi Raghunathan	1 Woodlake Drive Piscataway, NJ 08854

6. The term of the trustees and the officers shall be for a period of two years or until their successors have been chosen. The term of the board of trustees and the officers shall begin from the Saturday closest to the 15th day of January and continue for two years and end on a Saturday closest to 14th day of January or the day of oath of office of the succeeding board of trustees.

7. The oath of office shall be administered on the day on which the Sankranthi festival shall be celebrated by the corporation.

8. No officer or director shall receive any salary or compensation from the corporation.

9. If any vacancy shall occur in any office or in the board of trustees, by any reason, the board of trustees shall elect a member of the board of trustees as an officer, and a member of the corporation as a trustee, to fill any such vacancy for the unexpired term of the person whom he or she replaces. If more than five vacancies arise in the board of trustees at any time, new elections for the board of trustees shall be conducted as described in Article V.

10. A trustee shall automatically lose his/her position if he/she does not attend two consecutive meetings of board of trustees in person.

11. The officers shall perform the duties which are usually performed by such officers, or such duties as may be assigned to them from time to time by the board of trustees.

ARTICLE IV: QUALIFICATIONS

Any person who is a general member of the corporation for not less than a year on the 22nd day of October in the year of election shall qualify for the position of a trustee or member of a nominating committee.

ARTICLE V: NOMINATIONS AND ELECTIONS

1. The board of trustees by resolution adopted by a majority of the entire board shall recommend a list of three members as nominating committee from the general members the general body for ratification on the Ugadi day celebration of the election year. In case of vacancy in the nominating committee during the election, the board of trustees shall appoint another member and inform the general body. The members of the nominating committee should be other than the board of trustees.

2. The Secretary shall mail a list of all eligible members to the members of the nominating committee not later than October 22 in the year of election.

3. The nominating committee calls for nomination duly proposed and seconded by the general members of good standing for the board of trustees from the general members by mail by November 15.

4. The ballots will be mailed to the general members by November 30.

5. All the ballots shall be returned to the nominating committee not later than December 15 and the election results shall be announced on or before December 31 in the year of election.

6. The outgoing board of trustees and officers shall make all including finances in consultation with the newly elected until the day of inauguration.

7. In the year of incorporation, the board of trustees are elected by the general body at a scheduled and convenient meeting of the general body.

8. The nomination committee ceases to exist after the oath of office of the succeeding executive committee.

ARTICLE VI: QUORUM OF TRUSTEES

Majority of the board of trustees shall constitute a quorum for the transaction of any business, and the vote of a majority of the board of trustees present at the time of a vote, if a quorum is present at such time, shall be the act of the board of trustees.

ARTICLE VII: QUORUM OF MEMBERS

A majority of the general members of the corporation whether present in person or represented by proxy as defined in Article III.2 of by-laws, shall constitute a quorum for all purposes. The vote of a majority of the general members present at the time of a vote, if quorum is present at such time, shall be the act of the members of the corporation.

ARTICLE VIII: VOTING BY MEMBERS

1. Every general member shall be entitled to one vote on each matter submitted to a vote of members provided that they are in good standing for a period of two months prior to such voting.

2. Husband and wife of a family membership shall be considered as two general members of the corporation. An unmarried child above 18 years of age living with the parents is also a general member.

ARTICLE IX: AMENDMENT TO THE BYLAWS

The board of trustees shall have the power to make, alter and repeal bylaws, but the bylaws made by the board may be altered or repealed by a majority of the general members of the corporation. Any bylaws made by the majority of the general members of the corporation shall not be altered or repealed by the board of trustees.

ARTICLE VIII

In the event of dissolution, all of the remaining assets, after paying or making provision for the payment of all the liabilities of the corporation, dispose of all of the assets of the corporation exclusively for the purposes of the corporation in such manner, or to such organizations, organized and operated for purposes similar to the purposes of this corporation as shall at the time qualify as an exempt organization or organizations under section 501 (a) (3) of the Internal Revenue Code of 1954 as amended, as the Board of trustees shall determine.

IN WITNESS WHERE OF, each individual incorporator, each being over the age of eighteen (18) years, has this certificate on the 3rd day of February, A.D. 1984.

(sd) Rama K. Jonnada (sd) Kidambi Raghunathan

BY-LAWS
OF
THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

ARTICLE I: MEMBERSHIP DUES AND FINANCES

1. GENERAL MEMBERS: All those who are eighteen (18) years of age or over and subscribe to the aims and objectives of the corporation; and pay the membership dues.

2. Youth Members: All those who are between six and eighteen (6-18) years of age shall qualify for membership in the youth club. No youth member shall have a right to vote in the election of trustees or nominating committee and other business of the corporation. However, the youth members have a right to vote in the affairs of youth club.

3. Family shall be defined as husband, wife and unmarried children.

4. The amount of the annual dues of Family Membership shall be twenty dollars ($20), Individual Membership shall be fifteen dollars ($15), and the Life Membership for a family shall be one hundred and twenty-five dollars ($125). There shall be an additional initiation fee of two dollars ($2) for all readmission subscriptions.

5. The membership dues are from January 1 to December 31. Membership shall be automatically renewed if the dues be paid within three months after the same shall have become payable. If the dues of any member be not paid within three months of such delinquency, the membership shall automatically terminate on that date without any further notice. The board may provide subsequent reinstatement effective from that date with the charge of additional initiation fee.

6. The funds of the corporation shall be deposited with a bank doing business in the town convenient to the Treasurer of TFAS. Such funds shall be disbursed upon the order of such officers as may be prescribed by the board of trustees.

ARTICLE II: MEETINGS

1. A meeting of general members shall be held annually for the election of the board of trustees, in the event the board of trustees decide to conduct the elections in person and not by mail, and for the transaction of other business.

2. Special meetings of the members, for any purpose or purposes, may be called by the President, or the board of trustees, and shall be called by the President at the request of one-third (1/3) of the general members. The notice for such meetings shall state the purpose or purposes the meeting is being called for. The meeting shall be held with in four (4) weeks from the date of the notice of such request from the general members of the corporation.

3. The board of trustees shall meet not less than four times in any year.

4. Written notice of the annual meeting or any regular meeting shall be given not less than ten (10) days before the date of such meeting to each member entitled to vote at such meeting.

ARTICLE III: BOARD OF TRUSTEES

1. Except as otherwise required by law or provided by these bylaws, the entire control of the corporation and its affairs shall be vested in its board of trustees.

2. The board of trustees of the corporation shall consist of nine (9) trustees elected by the general members of the corporation either in person, or by proxy, or by mail. A proxy is a written letter of authorization by the member stating the nominee for the proxy, dated and duly signed by the member and proxy. It should be written 10 days of the purpose it is called for, and it should reach the President or Secretary 2 days before the purpose. Proxy could only be changed by the presence of the member.

3. The officers of the corporation shall be a President, a Vice President, a Secretary and a Treasurer, who shall be elected from and by the members of the board of trustees.

4. The board of trustees shall at its first meeting or soon after, designate and appoint the remaining trustees as chairpersons of Annual Events, Special Events, Community Affairs, Philanthropic, and Youth Service.

5. There shall be one chairperson for each one of such committees.

Youth Forum VR

TELUGU JYOTHI'S TWENTY QUESTIONS OF THE MONTH

In this forum, Telugu Jyothi asks twenty interesting questions on a topic and then provides answers elsewhere in the issue. This month, the focus is on the human body.

1. At what age is a child roughly half his or her adult size?
2. How long does it take for your fingernail and toenail to grow from base to tip?
3. How much do you grow at night?
4. Do the father's or mother's genes determine a child's gender?
5. What percentage of the human adult body is water?
6. What is the largest organ of the human body?
7. Why are a baby's bones more delicate than an adult's, besides size and strength?
8. Where is the smallest human bone located?
9. What causes you to hiccup?
10. What is the average heart rate for an adult?
11. Without looking, what are the completely hairless parts of the human body?
12. What's the easiest way to stop someone from snoring?
13. Is it possible to get a suntan or sunburn in the shade?
14. Which is stronger, concrete or bone?
15. What is average or normal body temperature?
16. What are the two ways your skin reacts to the sun's UV light?
17. What lives on your skin?
18. How many muscles do you have in your body?
19. How long does it take for your entire blood supply to go through your lungs?
20. If your intestines were completely stretched out, how much area would it be?

TRAVELLERS CHOICE

CUSTOMER COMMITMENT 1993 BETTER BUSINESS BUREAU NEW YORK CITY

1170 Broadway, Suite 1202
New York, NY 10001
Phone: (212) 532-4006
Fax: (212) 532-4120

LOW DISCOUNTED FARES ON
ALL AIRLINES - ALL YEAR AROUND
(DOMESTIC AND INTERNATIONAL)

SPECIAL CORPORATE RATES
FOR BUSINESS TRAVELLERS

DISCOUNTED GROUP RATES
AND
TOUR PACKAGES

ASSOCIATED OFFICES AT
MADRAS, HYDERABAD, BANGALORE, & TRICHY

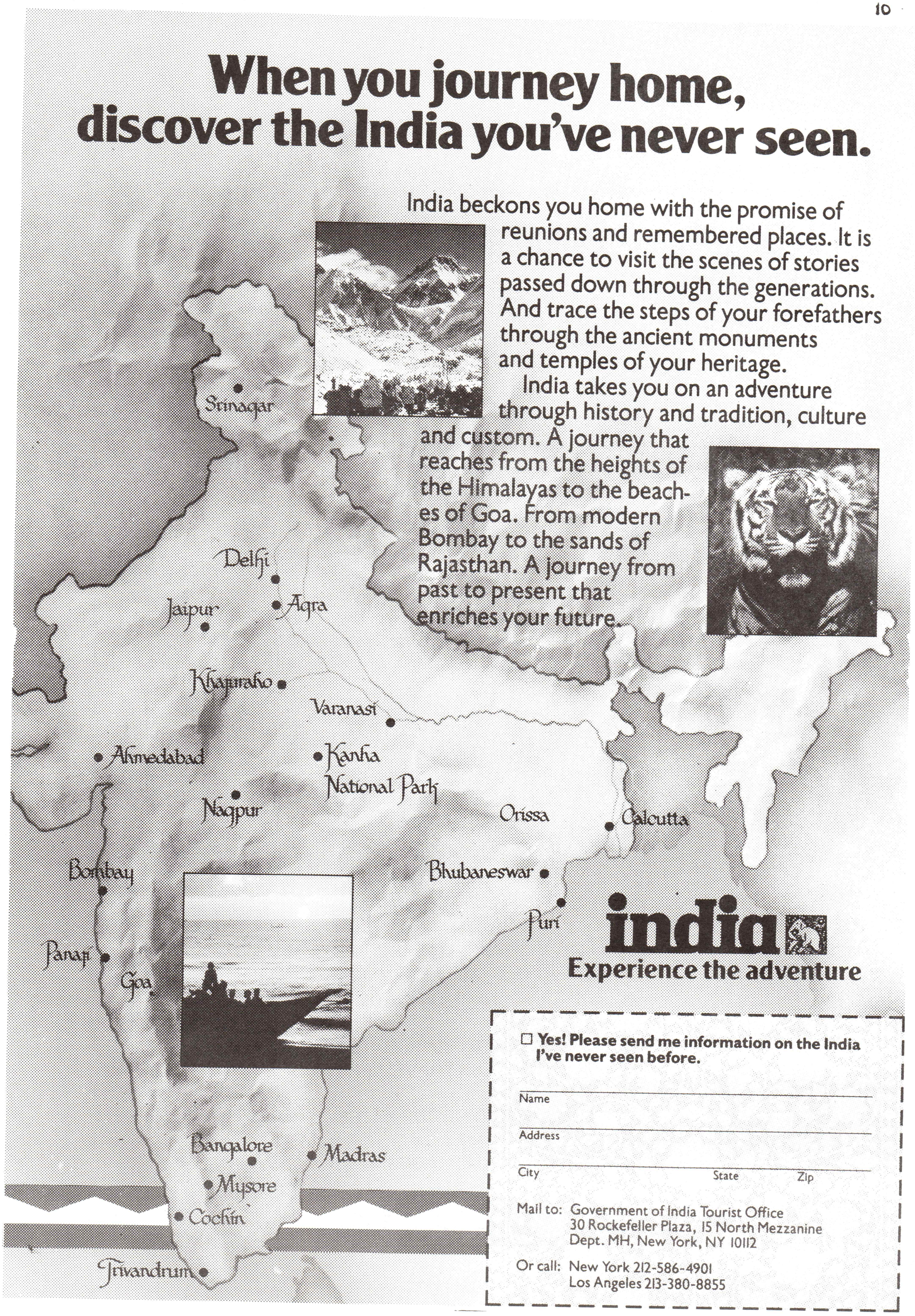
When you journey home, discover the India you've never seen.
India beckons you home with the promise of reunions and remembered places. It is a chance to visit the scenes of stories passed down through the generations. And trace the steps of your forefathers through the ancient monuments and temples of your heritage.
India takes you on an adventure through history and tradition, culture and custom. A journey that reaches from the heights of the Himalayas to the beaches of Goa. From modern Bombay to the sands of Rajasthan. A journey from past to present that enriches your future.
Srinagar
Delhi
Jaipur
Agra
Khajuraho
Varanasi
Ahmedabad
Kanha National Park
Nagpur
Orissa
Calcutta
Bombay
Bhubaneswar
Puri
Panaji
Goa
Bangalore
Madras
Mysore
Cochin
Trivandrum
india
Experience the adventure
☐ Yes! Please send me information on the India I've never seen before.
Name
Address
City
State
Zip
Mail to: Government of India Tourist Office
30 Rockefeller Plaza, 15 North Mezzanine
Dept. MH, New York, NY 10112
Or call: New York 212-586-4901
Los Angeles 213-380-8855

SRI RAJA LAKSHMI FOUNDATION

5, SECOND CROSS STREET, T.T.K. ROAD, MADRAS – 600 018. INDIA
PHONE: 453138/451565 CABLE: KRUPA FAX: 91-44-458354

1993 రాజాలక్ష్మి బహుమతి గ్రహీత: జర్నలిస్టు శ్రీ పి. సాయినాథ్
1993 Rajalakshmi Award Winner: Journalist P. Sainath

శ్రీ రాజాలక్ష్మి ఫౌండేషన్ వారిచే ప్రతియేటా యివ్వబడు బహుమతి శ్రీ సాయినాథ్ పొందారు. శ్రీ సాయినాథ్ 1980 నుండి జర్నలిస్టుగా, బొంబాయినుండి వెలువడే 'బ్లిట్జ్' కు సహాయసంపాదకులుగా తన వ్యక్తిత్వాన్ని, ప్రతిభను చూపిస్తున్నారు. ప్రపంచం నలుమూలలా వేర్వేరు విశ్వవిద్యాలయాలలో వారి ఆహ్వానం మీద ప్రసంగాలు చేశారు. కే.ఏ. అబ్బాస్ తరువాత ప్రశస్తి చెందిన బ్లిట్జ్ 'ఆఖరు పేజీ'ని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ బహుమతి మొత్తం 50,000 రూపాయలేగాక, తెలుగు కళాసమితి తరఫున 'డా. కే.వి.రావు–జ్యోతి రావు బహుమతి' డా. 2,000, కొలరాడోస్ప్రింగ్స్‌లోని డా. సోమయాజుల చలపతిరావు దంపతుల డా. 500, విశాల వాషింగ్టన్ తెలుగు సొసైటీ తరఫున డా. మొదలి శర్మ దంపతుల డా. 500, ఈ గ్రహీతకు లభిస్తాయి. ఆయన్ను అమెరికాకు ఆహ్వానించి ఈ బహుమతులను అందజేస్తారు. శ్రీ సాయినాథ్‌కు మన తెలుగు కళాసమితి అభినందనలను తెలుపుతున్నది.

This year's award from Raja Lakshmi Foundation has been awarded to P. Sainath, who made an indelible mark in his career since 1980. As the erstwhile Deputy Chief Editor of Blitz he has the distinction of being nominated as his successor to continue the most popular and prestigious 'last page' column by K.A. Abbas. He is perhaps the only Indian journalist to have lectured in several leading institutions abroad in five continents, on invitation. In addition to the Rs. 50,000 award, Mr. Palagummi Srinath will be invited by the Telugu Fine Arts Society, New Jersey, NJ to receive "Dr. K.V. Rao and Dr. Jyothi Rao Award" of $2,000 and another $500 from Dr. and Mrs. Chalapathi Rao Somayajula of Colorado Springs. He will also receive $500 from Dr. and Mrs. Sarma Modali of Washington through Greater Washington Telugu Society.

1993 రాజాలక్ష్మి సారస్వత బహుమతి గ్రహీత: కళాప్రపూర్ణ మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి
1993 Rajalakshmi Literary Award Winner: Kalaprapoorna Mikkilineni Radhakrishnamurthy

శ్రీ రాజాలక్ష్మి సారస్వత బహుమతి ప్రముఖనటులు, జానపద,నాటక రంగాల చారిత్రికపరిశోధకులు శ్రీ మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి గారికి లభించింది. ఆయన నాటకరంగానికి ఎంతో సేవచేశారు. నటరత్నాలు, ఆంధ్రుల నాట్యకళా వికాసం, ఆంధ్ర నాటకరంగ చరిత్ర మొదలగు ఎన్నో రచనలు చేశారు. తాము కూడా చలనచిత్రములలోనూ, నాటకములలోను పెక్కింటిలో నటించారు. ఈ బహుమతి 10, 000 రూపాయలేగాక, మన తెలుగు కళా సమితి సభ్యులు డా. ఎం.డి.ఎన్. రావు తమ తలిదండ్రులు శ్రీ మిత్తింటి ఆదినారాయణ, శ్రీమతి మిత్తింటి అన్నపూర్ణమ్మ తరఫున సమర్పిస్తున్న మరో 10,000 రూపాయలు శ్రీ రాధాకృష్ణమూర్తి గారికి యివ్వబడుతుంది.

This year the literary award goes to well-known historian of folk and theatre arts, writer and himself a veteran actor Dr. Mikkilineni Radhakrishnamurthy. He has contributed immensely to the filed of folk and theatre arts with his works on Drama, Dramatists and Folk Arts. As author of Natarathnaalu, Jaanapada Kalaa Roopaalu, Andhrula Naatyakalaa Vikaasam, Andhra Natakaranga Charitra and several other works, he has brought back to life some of the forgotten arts and artistes. Himself a veteran actor on both the stage and the screen, Sri Mikkilineni is an authority on theatre arts. Along with Rs. 10,000, the award consists of another Rs. 10,000 "MAN-MAP" Award instituted by our life member Dr. M.D.N. Rao in the name of his parents, Mr. Mithinti Adinarayanamurthy and Mrs. Mithinti Annapoornamma.

The above awards are given in function organized by Raja Lakshmi Foundation on November 19, 1993. The place will be announced later. All our members are invited to attend the function. Those interested to attend the function are requested to contact Dr. K.V. Rao at (718) 886-4647.

"సీతా! సీతా!" అన్న పిలుపులో అంతవరకూ క్షణమొక యుగంలా ఎదురుచూసిన నిరీక్షణా తాలూకు ఆరాటం వుంది. అంతకు మించి ఆనందం పొంగులెత్తుతున్న ఉద్వేగం వుంది.

కొత్తగా పెళ్ళై కాపురానికెళ్ళిన ఉష ఉత్తరం కోసం నాలుగు రోజులుగా ఎదురుచూస్తున్న ఆ జంట, వాళ్ళతోపాటు శాంతమ్మగారు భౌతికావసరాలు తీర్చుకుందుకు మినహా వాకిటి గుమ్మాల్ని వదిలిపెట్టడం లేదు. ముఖ్యంగా ఈ నాలుగు పగళ్ళూ వాళ్ళకి అక్కడే గడిచాయి. రాత్రిళ్ళు నిద్రరానితనం, తెల్లవారి ఆ బడలిక తాలూకు నీరసం వాళ్ళని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

మూడు రోజులు నిరాశ, నిస్పృత్తువలతో అలసిన వాళ్ళ మనసులకి ఆ పూట మనసు ఆనందంతో ఊయలలూగింది. చేతిలో పట్టుకున్న ఆ కవరు కొన్ని క్షణాల వరకు తెరవలేకపోయారు రామచంద్రంగారు.

"ఎవరూ, మన ఉషలేనా?" వత్తులు చేసుకుంటున్న శాంతమ్మగారు బోసి నవ్వుతో అడిగారు.

భర్త పిలుపుతో వాకిట్లోకి పరుగున వచ్చిన సీత కూడా అక్కడే చతికిలబడిపోయింది. ముగ్గురి కళ్ళలోనూ నీటి తెరలు కమ్ముకొచ్చాయి. వారి మౌనంలో ఓ భాష వుంది. అది వాళ్ళ మనసులకి అర్థం అవుతుంది. ఈ మధ్య తరచుగా వాళ్ళ భాష అదే.

దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి ఆయన కవరు అంచు జాగ్రత్తగా చింపారు. తెల్లటి పొడవాటి కాగితం మడతలు విప్పి ఆత్రంగా అక్షరాల వెంట చూడబోయి ఓ క్షణం నిరుత్సాహపడ్డారాయన. ఓ పది పన్నెండు పంక్తులు మాత్రం వున్నాయందులో.

"ప్రియమైన అమ్మకు, నాన్నకు" అంటూ మొదలైన ఉత్తరం అంతలోనే చదవడం పూర్తయిపోయింది. మళ్ళీ మొదటి పంక్తిని, మళ్ళీ మళ్ళీ ఎన్నిసార్లుచదివారో!

"ఏం రాసింది చిట్టితల్లి?" ఆవిడ ఆత్రాన్ని అర్థం చేసుకున్నట్లు అప్పగించారాయన ఉత్తరాన్ని.

ఆయన లేచి పెరటి వైపు వెళ్ళిపోయారు. ఆయన వెనకే 'మున్ని' లేచి పరుగందుకుంది.

* * *

అయిదారు సంవత్సరాల క్రితం ఆ పెరటి నిండా ఎన్ని మొక్కలు! అన్నీ పూల మొక్కలు. సాయంకాలం స్కూలు, కాలేజీల నుండి వస్తూనే శారద, రజని, ఉష ముగ్గురూ ఆ మొక్కల చుట్టే ప్రదక్షిణాలు చేస్తూండేవారు.

రోజుకో కొత్త మొక్క తెచ్చి తోట నిండా నాటుతుండేది ఉష. 'నా గులాబీ మొక్క ఎన్ని పూలు పూసిందో చూడు' అని ఒకరంటే 'నా సన్నజాజి తీగ ఎంచక్కా రోజూ పూస్తుంది' అంటూ ఇంకొకరు. ఆ మొక్కల్ని చంటిపిల్లల్ని సంరక్షించినట్లు సంరక్షించేవారు.

అంతలో శారద పెళ్ళి నిశ్చయం అయింది. అమ్మ, నాన్న, నానమ్మలకి దూరంగా వెళ్ళాలన్న బాధ ఓ వైపు అయితే, పెరట్లో పూల మొక్కల్తో అల్లుకున్న ఆత్మీయతనీ దూరం చేసుకోవాలన్న వ్యధ మరోవైపు.

తిరిగి తిరిగి చూస్తూ కన్నులద్దుకుంటూనే భర్త చెయ్యి పుచ్చుకు వెళ్ళిపోయింది శారద.

క్రమేపీ చైతన్యం మళ్ళీ వచ్చిందా ఇంట్లో. సాయంకాలాలు పెరడంతా వినవచ్చే చిట్టిపొట్టి తగాదాలు, చిలిపి అల్లర్లతో జీవం పోసుకుంది.

ఆఫీసు నుండి వచ్చి వాళ్ళ అల్లరిని హాయిగా భరిస్తూ కూర్చునేవారు రామచంద్రం. ఆయన్నంటే అర్ధాంగీను. ఆ దృశ్యంలో పెద్ద కూతురు కూడా కనపడుతూనే వుండేది వాళ్ళ మనోనేత్రాలకి.

ఇంతలోనే రజని పెళ్ళి కుదిరింది. మిగతా ఇద్దరికంటే అల్లరి. కబుర్లు తక్కువే అయినా తల్లీ తండ్రీ వెనుక అనుక్షణం నీడలా తిరుగుతూ పసితనం వీడని తత్త్వంలో ఆమె వుండేది.

ఆమె కూడా వెళ్ళాల్సిన రోజొచ్చింది. భర్త అడుగులు ముందుకు వేస్తూంటే, చేతిని తప్పించుకుని అమ్మానాన్నల్నల్లుకుపోయి బావురుమంది.

* * *

ఇంట్లో చడీచప్పుడూ లేదు. అంత అల్లరిచేసే ఉష కూడా అక్కలిద్దరూ వెళ్ళిపోవడంతో ఒంటరిదై కొన్నాళ్ళు మూగనోము పట్టినట్లుండేది. కాలేజీ నుండి వచ్చాక ఒక గదిలోంచి ఇంకో గదిలోకి ఉర్కే తిరుగుతుంటే కాలికున్న మువ్వలు ఘల్లుమంటూ ప్రతిధ్వనిస్తూండేవి గదులన్నీ.

పెరట్లో ఒక్కతీ తిరుగుతూంటే మనసులో ఏవేవో జ్ఞాపకాలు కదిలేవి.

తల్లిదండ్రుల గాంభీర్యాన్ని చూసి వాళ్ళ మనసుల్ని చదివినట్లే దూరంగా మసిలేది. నానమ్మని ఆటలు పట్టించడం మానేసింది. ఆవిడ గదిలోకెళ్ళి "నానమ్మా, నీకేదైనా చదివిపెట్టనా?" అంటూ అడుగుతూంటే ఆవిడ ప్రాణం ఉసూరుమనేది.

"ఎంత అల్లరిపిల్ల ఎంత పెద్దరికాన్ని తెచ్చిపెట్టుకుంది" అని. ఏవో కబుర్లలోకి దించే వారావిడ.

ఆ రోజు కాలేజీ నుండి వస్తూనే బుజ్జి కుక్కపిల్లని తెచ్చింది ఉష. 'మున్ని' అని పేరు పెట్టి ఇల్లంతా తిప్పి ఆడించేది. ఇంట్లో కదలిక వచ్చింది. పగలంతా చేతులకి, కాళ్ళకి అడ్డం పడుతూండే ఆ చిన్న ప్రాణి పట్ల అందరికీ ఇష్టం ఏర్పడింది.

శాంతమ్మగారి పూజా పునస్కారాలకి కాస్త భంగం కలిగిస్తున్నా ఆవిడ దాని అల్లరిని ముద్దుగానే విసుక్కుంటూండేవారు.

శారద, రజని పండుగలని, పురుళ్ళని వస్తూ వెళ్తూ ఆ ఇల్లంతా వెలుగులతో నింపి వెళ్తూండేవాళ్ళు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ సీత, రామచంద్రంల మనసుల్లో ఓ కొత్త దిగులు మొదలైంది. ఇంకెన్నాళ్ళు, ఉష కూడా ఈవేళో రేపో అత్తవారింటికి వెళ్ళే ఘడియ వస్తుంది కదూ.

యాంత్రికంగా గడుస్తున్న రోజులు ఉష పెళ్ళితో కాస్త హడావుడిని పుంజుకున్నాయి. ఉష అమ్మానాన్నల సామీప్యాన్ని తప్పించుకుని తిరుగుతోంది. "గుండె గొంతుకలో" అన్న భావన అప్పటికి అనుభవంలోకి వచ్చింది. ఏం మాట్లాడబోయినా నోరు పెగలదు. కళ్ళు చెమరుస్తాయి.

పిల్లలు ముగ్గురూ కబుర్లతో, కేరింతలతో పెళ్ళిసంబరాన్ని, కొత్త కళని ఇంటికి తెచ్చారు. అనుకున్నంతసేపు పట్టలేదు. ఇట్టే పెళ్ళయిపోయింది. శేఖర్ వెంట పెళ్ళిబట్టలతో వెళ్ళిపోయింది ఆ ఇంటి చంటిపిల్ల ఉష.

పెళ్ళికి వచ్చిన శారద కూడా నెమ్మదిగా ప్రయాణం కట్టేసింది– "అప్పుడే మీ అల్లుడు వెళ్ళి వారం అయింది. భోజనానికెంత ఇబ్బంది పడుతున్నారో. వీడికీ స్కూలు చాలారోజులు పోయింది" అంటూ.

"రజనీ! నువ్వింకో నాలుగు రోజులుండవే. నీ కూతురింకా పసిపిల్లే. స్కూలు పోతుందన్న దిగులు లేదు కదా" అంటూ చెల్లెలికి, అమ్మానాన్నల్ని, నానమ్మని, ఇంటిని అప్పగించి వెళ్ళిపోయింది.

మరో నాలుగు రోజులుంది రజని. ఆమె మనసుకు తోస్తోంది అక్కడ, ఆ వాతావరణంలో కమ్ముకొస్తున్న శూన్యం. అమ్మానాన్నలు పెద్దవాళ్ళయిపోతున్నారు. ఒంటరిగా ఆ ఇంటికి ఇద్దరూ మిగిలారు. నానమ్మ అసలే పెద్దదైపోయింది. తను వీళ్ళ కోసం ఏంచెయ్యగలదు? పోనీ కాస్త మార్పుగా వుంటుంది తనతో ప్రయాణం అవమంటే,

"ఎటూ మేం ఇలా అలవాటుపడాలి కదమ్మా. ఎప్పుడో వస్తాంలే మీ ఇళ్ళకి. మీరు ఎలా ఉంటున్నారో చూడొద్దూ" అంటూ నవ్వేశారాయన. ఆ నవ్వులో వ్యధే వుంది.

ఆమె గమ్యం వైపుగా ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

* * *

ఉత్తరాలే వాళ్ళకిప్పుడు జీవనాధారాలు.

రామచంద్రం శెలవు పొడిగించి, పొడిగించి వాలంటరీ రిటైర్మెంటుకు నిశ్చయించుకున్నారు.

పొద్దుగడవదు. ఆ మూగ బాధ తీరేది కాదు. ఆడపిల్లలతో నిత్యం కళకళలాడుతూ, కేరింతలతో, శుభకార్యాలతో హోరెత్తిపోయిన ఆ పరిసరాల్లో ఒక్కసారి స్తబ్ధత ఆవరించింది.

వాళ్ళు ఒకరినొకరు పలకరించుకుందుక్కూడా సాహసించడంలేదు. ఎక్కడ కన్నీళ్ళతో బయటపడిపోతామో అన్న భయం.

గదుల్లో ఊపిరాడనట్లై పెరట్లోకి వెళ్తారు. అక్కడ, ఆ పూల మొక్కల్ని చూస్తుంటే అదో గుండెకోత. ఇటు వసారా వైపుగా వస్తే... ఏముంది? ఎటు చూసినా ఖాళీతనం వెక్కిరిస్తూంది.

* * *

"సీతా! మనం కాసిని రోజులు ఎటైనా వెళ్ళొద్దాం. ఇక్కడ మరీ తోచకుండా వుంది. అమ్మకి, నీకూ కాస్త మార్పుగా వుంటుంది. ఎటు వెళ్దాం?" లాలనగా అడిగారాయన.

ఆవిడ కళ్ళెత్తింది. ఆ కళ్ళలో ఒక ఆశ రెపరెపలాడుతోంది.

ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు అంతలోనే కళ్ళు వాల్చుకుందావిడ.

"సీతా! నీ మనసులో ఏముందో చెప్పవూ?"

"రావులపాలెం వెళ్దామా? నాన్న ఒంటరిగా వున్నారు..."

కూతుళ్లను అత్తవారింటికి పంపిన అనుభవం ఆయనదిప్పుడు. పుష్కరం నాడు మామగారితో పంతానికి పోయి సీతని పుట్టింటికే వెళ్ళనీయక కట్టడిచేసిన తన కాఠిన్యం తల్చుకుంటే మనస్సు చివుక్కుమంది.

"తప్పకుండా వెళ్దాం సీతా" అన్నారాయన ఉత్సాహంగా.

ఆవిడ కళ్ళు తళుక్కున మెరిశాయి. ఆవిడ లేచి అత్తగారి గదిలోకి వెళ్ళింది.

"అత్తయ్యా! మనం రావులపాలెం వెళ్తున్నాం."

కోడలి మనసు తెలిసిన ఆ వృద్ధురాలు–

"శుభం! ప్రొద్దున్నే బయల్దేరండర్రా. ఏకంగా ఆయన్నిక్కడికి తీసుకొచ్చేయండి. ఈ రెండ్రోజులూ ఇల్లు నేను చూసుకుంటాను" అంటూ మనసారా పలికారు.

వెలితి

సుందరమ్మగారు కాలంచేసి ఆరు నెలలవుతోంది. అయితే,

ఈమధ్య మాత్రం ఏమిటో పెద్ద లోటుగా అనిపిస్తోంది.

ఆఫీసుకి వెడుతున్నాడు, వస్తున్నాడు.

రెండు నెలల క్రితం ఆఫీసరుగా ప్రమోషన్ కూడా వచ్చింది. జీతం పెరిగింది.

పరిస్థితులన్నీ బాగానే వున్నాయి. అనుకూలవతి అయిన భార్యా, చక్కగా చదువుకొంటున్న పిల్లలూ– దేనికీ లోటు లేదు.

అయినా ఏదో అసంతృప్తి–

తల్లి పోయిందని బెంగా?

ఛ, ఛా– తనేమన్నా చిన్నవాడా? పెద్ద వయస్సు– ఎన్నాళ్ళుంటుంది? తనకే యాభై దగ్గర పడుతున్నాయ్– అందరూ ఎప్పుడో అప్పుడు పోవలసినవాళ్ళే కదా!

పని ముగించుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి రాత్రి పదకొండు గంటలయింది.

పిల్లలు పడుకున్నారు. భార్య ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటూ తన కోసమే నిరీక్షిస్తోంది.

"బాగా ప్రొద్దుపోయిందండీ, కంగారు పడుతున్నాను మీరింకా రాలేదని" అంది భార్య.

వెంకట్రామయ్య తలెత్తి ఆమె మొహంలోకి చూశాడు.

తిండీ, నిద్రా మానుకుని తనకోసం అంతసేపు ఒంటరిగా కూచుందంటే, ఆమె ఎంత గాబరా పడి వుంటుందో!

అంతలోనే ఏదో గుర్తువచ్చినవాడిలా చటుక్కున వరండాలోకి వచ్చి, మూలకి తొంగి చూశాడు.

ఆ మూలే తల్లి మంచం వుండేది.

ఆ ప్రదేశం ఇప్పుడు ఖాళీ!

వెంకట్రామయ్యకి ఇంత కాలానికి బోధపడింది, ఇన్నాళ్లూ తనను పీడించిన అసంతృప్తి ఏమిటో.

అవును, భార్యా, పిల్లలూ తన మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నవారు. వారికి దిక్కు తను– మరి తనకు దిక్కు?

ఆఫీసు నుంచి రావడం అరగంట ఆలస్యమయితే చాలు ప్రాణాలన్నీ కళ్ళలో పెట్టుకుని గుమ్మం కేసే చూస్తూ వుండేది తల్లి. తను రాగానే 'బాబూ వచ్చావా? ఆలస్యమైందేరా? వెళ్లు, కాళ్ళు కడుక్కుని టిఫిన్ తిను' అనేది ప్రేమగా.

ఆ ప్రేమ తనకిప్పుడేదీ?

–డాక్టర్ వాడవల్లి చక్రపాణిరావు

The Fastest Way For Your Savings To Grow...

STATE BANK OF INDIA

Earn highest interest

We pay the highest interest rates allowed by law on money deposited in India. No bank can pay higher rates on Foreign Currency Non-Resident (FCNR) or Non-Resident External (NRE Rupee) accounts.

Multi-Currency option

FCNR deposits are available in a choice of 4 currencies - US Dollars, British Pounds, Deutsche Marks and Japanese Yen.

Foreign Currency (Ordinary Non-Repatriable) Deposit Scheme

5-year dollar denominated FCNR deposits repayable in non-repatriable rupees are available with attractive features such as high interest rate and the facility of gifting.

Fast, efficient service

You are a valued customer at SBI, not an account number on a computer screen. Our employees give you fast, efficient service with up-to-date account information. Deposit your money in India and get personal banking service with all the benefits of modern banking technology. Our computerized services are spreading in India to continually improve our services for you.

It's easy to bank with SBI

Open and operate your accounts by mail. Or call us toll free to get current interest and exchange rates, account application forms or for information about your personal banking needs.

Branches where you need them

When you bank with India, it is not good enough to have branches only in Calcutta, Bombay, Delhi and Madras. Your choice is not restricted to these 4 centers. You can choose from a wide choice of branches where you can open accounts.

You can benefit by banking with SBI

* No income, wealth or gift tax in India
* Low minimum balances; Low service charges for various services
* FCNR and NRE deposits are fully repatriable in dollars

CALL TOLL-FREE 1-800-227-4309
(for deposit schemes)

STATE BANK OF INDIA where your money grows fast

NEW YORK: 460 PARK AVE. (57th St.) New York, NY 10022
1-800-227-4309/1-212-735-9600
42-08 Main Street, Flushing, NY 11355 - 1-718-445-3900
CHICAGO: 19 South LaSalle Street, Suite 200, Chicago, IL 60603 • 1-800-621-1299/1-312-621-1200
WASHINGTON: 2001 Pennsylvania Avenue, Suite 625, Washington DC 20006 • 1-202-223-5579
(CALIFORNIA SUBSIDIARY)
LOS ANGELES: 707 Wilshire Blvd., 19th Floor, Suite 1995, Los Angeles, CA 90017 • 1-213-623-7250
ARTESIA: 17127 Pioneer Boulevard, Suite A, Artesia, CA 90701 • 1-213-865-5009

హైదరాబాదు లేఖ – సెప్టెంబరు 1993

ప్రపంచ తెలుగు సమ్మేళనములో పాల్గొనే నిమిత్తం న్యూయార్క్ చేరి దాదాపు 52 రోజులు అమెరికా పర్యటించాను. ఇక్కడి వందలాది తెలుగు కుటుంబాలతో సాన్నిహిత్యం ఏర్పడింది. సర్వశ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్, అప్పాజోస్యుల సత్యనారాయణ, విష్ణుభొట్ల రామన్న, కోటంరాజు సత్యమూర్తి, జాస్తి వెంకటేశ్వరరావు, శ్లిష్టా కామేశ్వరరావు, యార్లగడ్డ విమల, కాలనాథభట్ల కృష్ణశాస్త్రి, దామరాజు మూర్తి, మొదలి శర్మ ఇలా ఒకరేమిటి, ఎందరెందరో మాకు ఆతిథ్యాలు అందజేశారు. వీరందరి భార్యలూ మాకు అన్నపూర్ణలే! భువనవిజయం నిజంగా అమెరికా విజయం సాధించింది. ఇదొక సువర్ణఘట్టం.

భారతదేశంలో కొన్ని ముఖ్యమైన సంఘటనలు జరిగాయి. ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావుగారు అవిశ్వాస తీర్మానంలో నెగ్గారు. జయలలిత కావేరీజలాలకోసం నిరాహారదీక్ష చేసింది. ప్రముఖ తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఏ. శివారెడ్డి కాల్చిచంపబడ్డారు. స్వామి చిన్మయానంద లాస్ ఏంజలిస్‌లో శివైక్యం చెందారు. వారిని హిమాలయాలలో సమాధిచేశారు. బెంగుళూరులో ముఖ్యమంత్రిని దింపాలని అసమ్మతివర్గం పెద్దెత్తున వ్యతిరేకప్రచారం సాగిస్తున్నది. భారతదేశం నుండి ఎందరో రాజకీయనాయకులు అమెరికా పర్యటించారు. మురళీమనోహర్ జోషీ, ఉమాభారతి, దత్తోపంత్ జీ ఠెంగే, ఎన్. టి.రామారావు, ఉపేంద్ర, వెంకయ్యనాయుడు మొదలైనవారెందరో ఉన్నారు. అలాగే శోభారాజు, ఘంటసాల బృందం వంటి కళాకారులు ఇంకా అమెరికాలో కార్యక్రమాలు యిస్తూ తెలుగువారి ఆదరణ పొందుతున్నారు.

హైదరాబాదులో ఓ మోస్తరు వానలు పడ్డాయి. ఉత్తరభారతదేశంలో మాత్రం వరదలు వచ్చి వందలాదిమంది చనిపోయారు. అజిత్‌సింగ్ వర్గం జనతాదళ్ మళ్ళీ చీలిపోయింది. కొందరు కాంగ్రెసులో చేరారు. ప్రముఖ కమ్యూనిష్టునాయకుడు వాసుదేవనాయర్, రాష్ట్రకాంగ్రెసు నాయకుడు వీరమాచనేని వెంకటనారాయణ, కర్నూలునాయకుడు మాసాల వీరన్న కన్నుమూశారు. కృష్ణానదిలో బస్సుపడి 30మంది, హుస్సేన్‌సాగర్‌లో మరో డీలక్సుబస్సు మునిగిపోయి మరో 30మంది దుర్మరణం పాలైనారు. కర్ణాటక మాజీముఖ్యమంత్రి గుండూరావు లండన్‌లో అస్తమించారు. త్యాగరాయగానసభలో ఆరంగేట్రాలు, సన్మానసభలు యథాతథంగా జరుగుతూనే ఉన్నాయి. న్యూజెర్సీలోని అప్పాజోస్యుల సత్యనారాయణగారు గుంటూరులోని శ్రీనాథపీఠానికి వెయ్యిన్నూట పదహారు డాలర్లు అందించి ఆదర్శంగా నిలిచారు. మళ్ళీ వచ్చేనెల కలుసుకుందాం. అందాకా సెలవు.

– మీ ప్రొఫెసర్ ముదిగొండ శివప్రసాద్ – జూలై 6, 1993.

2-2-647/132B, Central Excise Colony, Hyderabad - 500 013, A.P. INDIA, Phone: 614668.

స్వాగతమనవోయీ

స్వాగతమనవోయీ.....
  స్వాగతమనవోయీ....
    స్వాగతమనవోయీ..... ॥స్వాగత॥

ఎవ్వనిరాకకు పంచసద్గురులు
ప్రస్తుతించి ప్రార్థించితిరో
  ఎవ్వనిగనగా యోగులు త్యాగులు
  యుగయుగములుగా తపముల్ చేసిరో
    ఆ భగవానుడు ఆ జగన్నాథుడు
    ఆ అవతార్ మెహెర్ బాబాకు......॥స్వాగత॥

ఎవ్వని ప్రీతిగ భక్తులు, భోగవిరక్తులు
మోక్షాసక్తులు.............
  నిత్యయుక్తులై పూజలు, జపములు
  దానధర్మములు, వ్రతముల్ చేసిరో
    ఆ భగవానుడు ఆ జగన్నాథుడు
    ఆ అవతార్ మెహెర్ బాబాకు......॥స్వాగత॥

ఎవ్వడులేడని, లేనేలేడని
దుష్టులు శిష్టులు కష్టపెట్టిరో
  ఎవ్వని దయయని సాధువులంతా
  సకల కష్టముల సహించినారో
    ఆ భగవానుడు ఆ జగన్నాథుడు
    ఆ అవతార్ మెహెర్ బాబాకు......॥స్వాగత॥

దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణకు
ఆత్మధర్మ సంస్థాపనకొరకు
  యుగయుగమున తానవతరింతునని
  బాసలుచేసిన వాసుదేవునకు...... ॥స్వాగత॥

జగన్నాటకసూత్రధారికి
మాయామానుష వేషధారికి
  జటాధారి ఝంఝూటహారికి
  జననమరణ సంహారికి మెహెరుకు......॥స్వాగత॥

ఏ బుద్ధుడు మళ్ళీ మైత్రేయునిగా
అవతరించునని బౌద్ధులందురో

ఏ క్రీస్తు మళ్ళీ తరలివచ్చునని
క్రైస్తవులంతా నమ్మెదరో

ఏ మహమదు మళ్ళీ ఇమాంమెహిదిగా
మరలవచ్చునని ముస్లిములందరురో

ఆ ఇమాంమెహిదీ, క్రీస్తునకు,
మైత్రేయునకు, మెహెరునకు...... ॥స్వాగత॥

– మంత్రవాది శ్రీరామమూర్తి
Edison, NJ

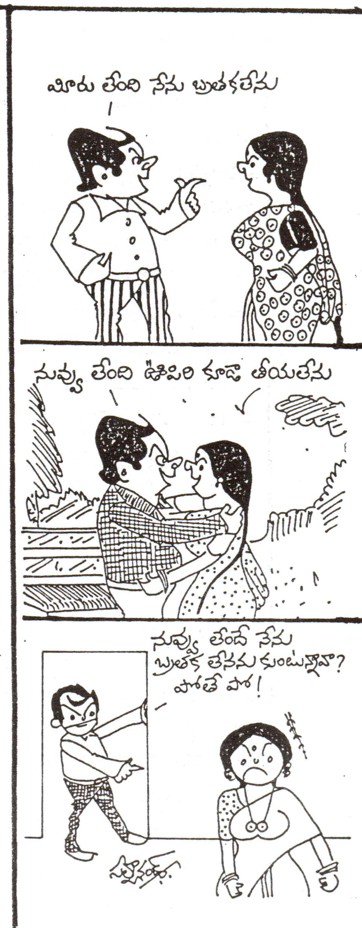

**తెలుగుజ్యోతి చందా
తెలుగువారి పంథా**

This page is donated by the Law Office of
Elizabeth Anne Lamb
277 Broadway, Suite 1308, Corner of Chambers St. & Broadway
New York, NY
Tel: (212) 385-0222, Fax: (212) 766-0077

తెలుగు కథాసమితి మ్యాజిక్ —
రాష్ట్రాల్లో తొండేష్ గారి కథల
పోటీలో బహుమతి పొందిన కథ.

కనిపించే దేవత

"మా అమ్మాయికి అందం లేదా? చదువు లేదా? ఉద్యోగం లేదా? పోనీ మీరడిగిన కట్నం, కానుకలు ఇవ్వనన్నానా? లోపం ఎక్కడ వుందండీ" ఆవేదన నిండిన మనస్సుతో అడిగారు నారాయణరావుగారు.

"మీరు అడిగినవన్నీ వున్నాయి, నిజమేనండీ.... కానీ..." నీళ్ళు నమిలారు జగదీశ్వరయ్య.

"చెప్పండి... కానీ..." మళ్ళీ అడిగారు నారాయణరావుగారు.

"లోపం... మీ అబ్బాయే.." జగదీశ్వరయ్య చెప్పారు.

అంతే... జగదీశ్వరయ్య జవాబుకు తట్టుకోలేకపోయారు నారాయణరావుగారు. అవును వాడొక మానసిక వికలాంగుడిగా పుట్టడం లోపమే కావచ్చు. అందునా ఒక ఆడపిల్లకు తమ్ముడిగా పుట్టడం మరింత లోపం కావచ్చు. కానీ, ఆ పిల్ల చేసిన పాపం ఏమిటి? అలాంటి తమ్ముడికి అక్క కావడమా? పోనీ తన కొడుకు మాత్రం ఏం చేస్తాడు?తొంభైశాతంమెదడుదెబ్బతిన్న నిస్సహాయుడు వాడు. మాటలు రానివాడు. నిలబడలేడు. నడవలేడు. తనకేం కావాలో చెప్పలేడు. ఆహారం ఆకలిని బట్టి టైముకంత పెట్టాలి. అంతా పడకమీదే. అప్పుడప్పుడు బెడ్‌షీట్స్ మార్చాలి. జబ్బు చేసినా, చీమ, దోమ కుట్టినా... వాడి ఏడుపును బట్టి మనమే వాడి సమస్యను కనుక్కొని పరిష్కారం చెయ్యాలి. ఒక విధంగా చూస్తే వాడిని ఒక కంట చూసుకోవాలి ఎప్పుడూ. కానీ... అంతమాత్రాన వాడివల్ల అక్క పెళ్ళి జరగకూడదా? బాధ పడుతున్న నారాయణరావుగారే మళ్ళీ చెప్పారు. "అబ్బాయి దేముందండీ... వాడు మా వాడు. మాతోనే వుంటాడు, చివరిదాకా. అమ్మాయేగా మీ ఇంటికి వచ్చేది. మీకే భయమూ వద్దు... మావాడు... మా వాడు అంతే" అన్నారు.

"నిజమే సార్.. మీ వాడు మీ వాడే... కానీ రేపు మీ తర్వాత వాడికెవరు దారి చూపిస్తారు? పోనీ మీకు ఇంకా ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్లలున్నారా అంటే అదీ లేదాయె. మీ తర్వాత, అబ్బాయిని ఏ వికలాంగుల సంక్షేమ కేంద్రంలో చేర్పినా, వాడి బాగోగులు చూసుకునే బాధ్యత అక్కగా ఆ అమ్మాయి చెయ్యక తప్పదు. మా వాడి ఉద్యోగం బదిలీ అయితే... అప్పుడు సమస్యలు తలెత్తుతాయి. అంత్య నిష్ఠూరం కన్నా ఆది నిష్ఠూరం మంచిది నారాయణరావుగారూ... మీరు మరోలా అనుకోకుండా వేరే సంబంధం చూసుకోండి...." అని నిర్దాక్షిణ్యంగా చెప్పి వెళ్ళిపోయారు జగదీశ్వరయ్య.

కుప్పగా కూలిపోయారు నారాయణరావుగారు. జాలిగా తండ్రివి చూసింది నీరజ. ఎన్నోసార్లు తండ్రితో చెప్పింది నీరజ. "నాన్నా! నాకోసం సంబంధాలు వెతక్కు. అన్నీ వున్న ఆడపిల్లలకే వంకలు పెట్టే రోజుల్లో ఒక మానసిక వికలాంగుడి అక్కగా వుందంటే మరిన్ని వంకలు పెడ్తుందీ సమాజం. నా పెళ్ళి కన్నా నా తమ్ముడే నాకు ముఖ్యం. భర్తకు, అత్తగారు మామగార్లకు పరిచర్యలు చేయడం కన్నా ఒక మానసిక వికలాంగుడికి పరిచర్యలు చేయడంలో లభించే తృప్తి చాలు నాకు. సుఖమైనా, దుఃఖమైనా, మనం తీసుకునే విధానంలో వుంది... నా సుఖం నా తమ్ముడు... మరి సంబంధాలు వెతక్కు" అని.

కానీ, కన్నతండ్రి మనసు అలా కాదు. ఒక బిడ్డ వైకల్యం, మరో బిడ్డ సంతోషానికి అవరోధం కావడం ఆయన భరించలేకపోయారు. ఎలాగైనా కూతురి పెళ్ళి చేసి తన కొడుకుతో చివరిదాకా వుండి అంత్యకాలంలో వాడిని ఏ సంక్షేమ కేంద్రం లోనో చేర్పించేయాలనుకున్నారాయన. కానీ ఆడపిల్ల పెళ్ళి అన్నీ బాగున్నప్పుడే సమస్యగా వున్న రోజుల్లో, ఒక వికలాంగుడికి అక్క అయిన పిల్ల అంటే ఆ సమస్య మరింత పెద్దదైంది.

ఎన్నో సంబంధాలు రావడం... పోవడం జరిగాయి. ఈ తతంగాలు ఆగలేదు, నీరజ ఒప్పుకోకపోయినా రెండు సంవత్సరాలు దొర్లాయి. నారాయణరావుగారు మానసిక క్షోభతో మంచం పట్టి పోయారు. ఆయన కన్నా ముందే భార్య పోయింది.

నీరజ... తమ్ముడు నరేష్ బరువు బాధ్యతలు స్వీకరించింది.

ఒక మానసిక వికలాంగుల సంక్షేమ కేంద్రంలో తమ్ముడితో బాటు తనూ చేరింది. అక్కడే స్పెషల్ ఎడ్యుకేటర్‌గా పనిచేసేది. అటు తమ్ముడితో బాటూ ఆ కేంద్రంలోనే వుంటూ తన తమ్ముడిలాంటి మరికొందరు పిల్లలకు కూడా పరిచర్యలు చేస్తూ మానసిక తృప్తిని పొందేది.

[illegible] కాదు. దానికొక సార్థకత కావాలి. ఒక మంచి గృహిణిగా, లేదా మంచి టీచరుగా, ఇంకా ఎన్నో రకాల ఉద్యోగ, వ్యాపకాల ద్వారా తమ జీవితాన్ని సార్థకం చేసుకుంటారు కొందరు. పరోపకారం చేస్తూ తృప్తిని పొందుతూ

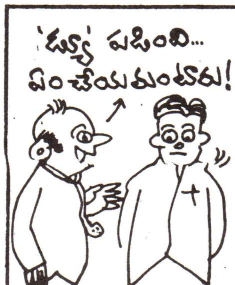

● ఒకతను పరుగెత్తుకుంటూ డాక్టర్ దగ్గరకు వచ్చి 'సార్, మా ఆవిడకు నెప్పలు వస్తున్నాయి. కాన్పు కావడం లేదు. మీరు తొందరగా బయల్దేరాలి సార్" అంటూ ఒకటే తొందర పెట్టసాగాడు.

"[illegible]"

"లేదు సార్! మీరు తొందరగా వచ్చి ఎక్స్‌ప్రెస్ డెలివరీ అయ్యేలా చూడాలి" పోస్ట్‌మాన్ అయిన అతను అన్నాడు. – ఎండి. ఇస్మాయిల్

ఉపద్రష్ట సాయి

జీవితాన్ని సార్థకం చేసుకుంటారు మరి కొందరు. ఒక మంచిని చేసినప్పుడు ఆ మనసు పొందే తృప్తి అమూల్యమైనది. ఆ మనసు అప్పుడు సార్థకత పొందుతుంది. నీరజ కూడా, తను జీవితంలో అందరిలా లేకపోయామనే బాధపడేది కాదు. తన జీవితం ఒక ఉత్తమ లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుందని గర్వపడేది. తృప్తిపడేది.

కాలగమనంలో మరో ఆరు సంవత్సరాలు దొర్లిపోయాయి. తొంభై శాతం మెదడు దెబ్బతినడం వల్ల నరేష్కు 'ఫిట్స్' ఎక్కువగా వచ్చేవి. శ్వాస పీల్చడం, ముఖ్యంగా చలికాలంలో చాలా కష్టమయ్యేది. అలా ఆరోగ్యం కూడా బాగా దెబ్బతిన్న నరేష్ ఒక రాత్రి.... కన్నుమూశాడు.

ఎవరికోసం తన జీవితాన్ని త్యాగం చేసిందో ఆ వ్యక్తి కూడా లేకపోవడంతో నీరజ వంటరి మనిషైనా, మానసిక వికలాంగుల సంక్షేమ కేంద్రంలోని అందరు అబ్బాయిలూ తన తమ్ముళ్ళే అనుకునే భావన తెచ్చుకుంది.... మెల్లగా మరో రెండు సంవత్సరాలు దొర్లడం, నీరజ ఆ సంక్షేమ కేంద్రానికి డైరెక్టరు కావడం జరిగింది.

ఒక రోజు నీరజను చూడడానికి ఎవరో వచ్చారని పి.ఎ. చెప్పడంతో వాళ్ళను లోపలికి రమ్మనమని చెప్పింది నీరజ. మరో రెండు నిమిషాలలో లోపలికి వచ్చిన వారిని చూసి ఆశ్చర్యపోయింది కూడా. వచ్చిన వాళ్ళు కూడా నీరజను ఆ స్థానంలో చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. మరికొద్ది సేపట్లో ఇద్దరూ తేరుకున్నారు. జగదీశ్వరయ్య తన మనమరాలిని నీరజకు చూపించి వివరంగా ఆ పిల్ల గురించి చెప్పాడు. జగదీశ్వరయ్య కొడుకు, కోడలు మౌనంగా నిల్చున్నారు. వాళ్ళను కూడా కూర్చోమని చెప్పిన నీరజ జగదీశ్వరయ్య మనమరాలిని దగ్గరకు తీసుకుని లాలనగా తల నిమిరి, "ఈ పిల్ల గురించి బాధపడకండి. దీని బాధ్యత మాది. మేము చూసుకుంటాం. హాస్టల్‌లో అడ్మిట్ చేసినా సరే... లేక రోజూ పంపించినా సరే.:" అని ఆ సంక్షేమ కేంద్రం నిబంధనలు వివరించింది.

బరువెక్కిన గుండెలతో అక్కడికి వచ్చిన వాళ్ళకు... నీరజ ఆప్యాయత... అనురాగం.... ఎంతో ఉపశమనం కలిగించడమే కాదు. అంతవరకు సమస్య అనుకున్న తన మనమరాలికి ఒక పరిష్కారం దొరికిందన్న తృప్తి కూడా కలిగింది.

చెట్టంత జగదీశ్వరయ్య... నీరజ కాళ్ళకు దణ్ణం పెడుతూ....

"తల్లీ! నువ్వు వయస్సులో చిన్నదానివైనా ఎంతో ఎత్తు ఎదిగి, దైవసమానురాలివైపోయావు... నన్నూ... మా వాళ్ళనూ క్షమించి ఈ బిడ్డకొక దారి చూపించమ్మా!" అన్నారు.

నీరజ ఆ బిడ్డను దగ్గరకు తీసుకుని, "మీరు ఈ బిడ్డను నాకు ఇచ్చేశారు. దీని గురించి మరిచిపోండి..." అంది.

Best Wishes for Navratri Festivals

ACCU-PRINTS, Inc.

20 S. White Horse Pike ▲ Centre Plaza ▲ Somerdale, N.J. 08083
(609) 627-2228 ▲ FAX (609) 627-7701
"Making good impressions"

Innovative Designs for
Arangetram Invitations
& Programs
Colorful Magazines, Brochures,

Independent Travel Services

Prabha Maruvada

1111 Independence Court
West Lawn, PA 19609
(215) 670-2668
Fax No: (215) 670-9115

BURGdORff
REALTORS

TRIVENI GURIKAR, CRS, GRI
SALES ASSOCIATE
NJAR MILLION DOLLAR SALES CLUB 1990
EVENINGS: (201) 335-0118

176 ROUTE 46 ■ DENVILLE, NJ 07834
(201) 625-9300 Fax: (201) 625-8255

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS

IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

* 4 Blocks from Sam & Raj
* 2 Miles from Hindu Temple via Northern Boulevard
* Open 7 days by appointment
* Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

తెలుగు వారికి ప్రత్యేకంగా
తెలుగులోనే సంప్రదింపులు

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355

(718) 358-3100

Livingston Pediatrics

(Limited to infants children & adolescents)

RAMALAKSHMI YERRAMILLI M.D.

By Appointment

345 Livingston Ave.
New Brunswick
NJ 08901
(908) 246-7171

85 Brunswick Wood Dr.
East Brunswick
NJ 08816
(908) 238-6644

Weekend and Evening Hours Available

దాంపత్యానికి అనుబంధం
విజయశ్రీ

"పెళ్ళయిన, అంటే భార్యా భర్తలు కాని,
ఆడమగల మధ్య స్నేహాలుంటాయా ? "
--శేఖర్

"మరొక మనసు తన అపురూపమైన నిజాన్ని
నా మనసులో దాచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తోంది.
అది నా కెంతో గర్వాన్ని కలిగించింది. "
--సుదర్శనరావు

"మీతో మాట్లాడుకోవడం ప్రారంభించిం
తర్వాత నాకు ఎంతో స్వేచ్ఛ వచ్చినట్లయింది.
పంజరంలోంచి విడిచి పెట్టిన పక్షిలా
ఫీలవుతున్నాను. పైకి చెప్పుకోలేని ఊహలు,
ఆలోచనలు, భావాలు ఎన్నో ఎదుటివారు
ఏమనుకుంటారో అని అనుకోకుండా నిర్భయంగా
పైకి చెప్పగలుగు తున్నాను. కాని మనిద్దరి
స్నేహం మన దాంపత్యాలకి ఏవిధమైన అపకారం
కలిగించకూడదు. "
-- సుహాసిని

సుదర్శనరావు తనభార్య సావిత్రికి ఆ ఉత్తరం రాసి అప్పుడే రెండురోజులయింది. పోష్టుచేద్దామా వద్దా అని ఇంతవరకూ తటపటాయించాడు. రాసింతర్వాత నాలుగయిదుసార్లయినా చదివి ఉంటాడు. బయలుదేరేముందే చికాగో ఎయిర్‌పోర్టులో మెయిల్‌బాక్స్‌చూసి అందులో వేద్దామని వెళ్లి బాక్స్‌లో సగందాకా పెట్టి మళ్లీ జేబులో పెట్టేసుకున్నాడు.

చికాగోలో ప్లేను లేటుగా బయలుదేరింది. ప్లేనులో కూర్చుని మరొకసారి చదివాడు ఉత్తరం. న్యూయార్కులో ప్లేను మారటానికి కొంత టైము పట్టింది. కెన్నడీ టెర్మినల్‌లో కూర్చుని మరొకసారి చదివాడు. ఆఖరిక్షణంలో లేచి పక్కనే ఉన్న పోష్టాఫీసులోకి వెళ్లి ఓవర్‌నైట్ డెలివరీలో పంపించేశాడు. పోష్టాఫీసులోంచి బయటికిరాగానే ఒక్కసారి అమ్మయ్య అనుకున్నాడు. ఇంక దాన్నిగురించి తర్జనభర్జనలు చేసుకుంటూ మనస్సు కలవరపరచుకోనక్కర్లేదు. కాని ఎందుకో అనుమానం వచ్చింది. ప్లేనెక్కి సీటులో స్థిరపడిన తర్వాత తన బ్రీఫ్‌కేస్‌లోంచి ఉత్తరం కాపీ తీసి చదవటం మొదలు పెట్టాడు. తను రాసిన ప్రతీదీ డూప్లికేటుచేసి పెట్టుకోవడం అతనికి అలవాటు.

మై డియర్ సావిత్రీ:

సుహాసినికి నాకు మధ్యగల స్నేహసంబంధం గురించి నీకు చెప్పవలసిన అవసరం వస్తుందని ఎన్నడూ అనుకోలేదు. నేను అమెరికా వచ్చిన మొదటిరోజుల్లోనే సుహాసిని హజ్బండ్ శేఖర్‌తో నాకు పరిచయం అయింది. మేమిద్దరం ఒకేరూమ్‌లో ఉండేవాళ్లం కొన్నాళ్లు. నేను ఫిజిక్సులో గ్రాడ్యుయేట్ స్టూడెంట్‌గా వచ్చాను. అతను ఎంబియే చదవటానికి వచ్చాడు. మొదటి సెమిస్టరు పూర్తికాకుండానే అతను ఇంకోయూనివర్సిటీకి ట్రాన్స్‌ఫరు చేసుకు వెళ్లిపోయాడు. అతను ఎమ్‌బియే మానేసి మెడికల్‌స్కూల్‌లో జాయినయ్యి ఎండోక్రినాలజీలో స్పెషలైజ్‌చేసి డాక్టరుగామారటం, సుహాసినిని పెళ్లిచేసుకు రావటం - ఈ విషయాలు మనం అందరం కలుసుకున్న దాకా నాకు తెలియనే తెలియవు.

మనవూరు వచ్చిన మర్నాడే అనుకుంటా శేఖర్ ఫోన్‌లో పిలిచాడు, మీరు పి. సుందర్శనరావుగారేనా అంటూ. ఆవీకెండే కలుసుకున్నాం. కలిసిన పది నిమిషాలకే ప్రపంచంలో ఉన్న సమస్యలన్నిటిని సుహాసిని సమీక్షచేసేసి " అవి పరిష్కరించటానికి ప్రణాళికలు తయారు చెయ్యాలి మనం అందరంకలిసి" అంది. నువ్వు సుహాసినిమీద జోక్ కూడా వేశావు, " ఏ మండోయ్ సుహాసినిగారూ మీరు చాలా సమర్థురాలుగా కనిపిస్తున్నారు. అంత ఫాస్టుగా మావార్ని బుట్టలో వేసుకోగలిగిన మొట్టమొదటి వారు మీరే. ఆ వశీకరణ మంత్రమేదో నాకు కూడా ఉపదేశిస్తే ధన్యురాలనవుతాను" అంటూ.

వాళ్లకి పాప పుట్టింతర్వాత మనిద్దరి కుటుంబాల పరిచయం పెరిగింది . వాళ్లస్తమానూ మనింట్లోనే ఉంటున్నట్లనిపించేది. నిజానికి స్వాతిని చిన్నప్పటినుంచి మనవే పెంచినట్లు చెప్పుకోవచ్చును. స్వాతికి మాటలురాగానే నన్ను "దూదంకులూ" అని పిలవటంమెదలుపెట్టింది. నీపేరు తన పేరు ఒకటే అనుకునేది. నిన్ను "సాతీ" అని పిలిచినప్పుడల్లా శేఖర్ మందలించి "సావిత్రీ ఆంటీ" అని పిలవమని హెచ్చరించే వాడు స్వాతిని. మనిద్దరికుటుంబాల మధ్య పెరుగుతున్న ఈ స్నేహ బాంధవ్యం చూసి మన మిగతా స్నేహితులు చాలా జెలసీ ఫీలయ్యే వారనుకుంటాను. శేఖర్, సుహాసిని వాళ్లింట్లో దొరక్కపోతే మనింట్లో వున్నారేమోనని పిలిచేవాళ్లు స్నేహితులంతా. ఒకోసారి విసుగొచ్చి, "వాళ్లు ప్రతిక్షణం ఏంచేస్తూంటారో మాకెలాతెలుస్తుందండి?" అని ఎదురు తిరిగి ప్రశ్నించే వాణ్ణి వాళ్లని. ఒకావిడ ఉండబట్టలేక తిరిగి సమాధానం చెప్పింది కూడానూ, "మీరూ వాళ్లూ ఎప్పుడూ ఒకచోటే ఉంటారుగదా అని పిలిచాను, ఏమీ అనుకోకండి" అంటూ.

శేఖరూ, నేనూ మన కళాసమితిలో కలిసి పనిచెయ్యటం మనజీవితంలో అనేక మార్పులు తెచ్చింది. అతను నా పెయింటింగుల ఎక్జిబిషన్ ఏర్పాటు చేశాడు ఒకసారి. అతని కోరికని కాదనలేక నేను సుహాసిని పోర్ట్రెయిట్ వెయ్యడానికి ఒప్పుకున్నాను. సుహాసిని తన పోర్ట్రెయిట్‌ని నేను పెయింట్ చేస్తానని తెలిసిన వెంటనే నన్ను ఫోనులో పిలిచి ఎంతో సంబరంతో ఆవేశంతో మాట్లాడింది. ఎన్నాళ్లుపడుతుంది, పెన్సిలుతో గీస్తారా, రంగు పెన్సిళ్లు వాడతారా, లేకపోతే బ్రష్‌తో వేస్తారా రంగులు కలిపి -- అనేక రకాల ప్రశ్నలు కురిపించేసింది చిన్నపిల్లలా. అనకట్టలు దాటి పొరలి ప్రవహించే వరదల గోదావరిలా సాగిపోయే ఆ ఉత్సాహాన్ని ఆపి నిలబెట్టి, నా పెయింటిగు పద్ధతి తెలియజెప్పటానికి కొంత సేపు పట్టింది.

''నేను ఏదో సరదాగా నా సంతృప్తికోసం పెయింట్ చేసుకునే మామూలు మనిషిని. గర్వంగా నేనూ చిత్రకారుణ్ణే అని చెప్పుకోగలిగినంత ఆర్టిస్టుని కాను. నీ శేఖర్ ప్రోత్సాహంవల్లగాని నేనసలు ఎక్జిబిషన్‌లో పెట్టగలిగినట్టి చిత్రాలేమీ పెయింట్ చెయ్యలేదు. లెట్‌మి ఎక్స్‌ప్లెయిన్ టు యూ హౌ ఐ డు ఎ పెయింటింగ్. నేను పెయింట్ చెయ్యదలుచుకున్న వస్తువుని ముందు కలర్‌స్లైడ్స్‌లో ఫొటోగ్రాఫ్‌చేస్తాను. ఆ స్లైడ్స్ నేను తీరికగా కూర్చుని ముందు స్టడీ చేస్తాను. నాకు నచ్చిన యాంగిల్సులోవి కొన్ని సెలక్టు చేసుకున్నాక అవి ప్రొజెక్ట్ చేసి కేన్వాస్ మీద అవుట్‌లైన్ గీసి దాని పైన రంగులు వేయటం ప్రారంభిస్తాను. పోర్ట్రెయిట్లు కూడా అలాగే పెయింట్ చేస్తాను.'' అని వివరంగా నా పెయింటిగ్ పద్ధతి ఆమెకి ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేశాను.

''అయితే ముందు నాకు ఫొటోలు తీసు కుంటారన్నమాట. నేనింకా కదలకుండా గంటల తరబడి కూర్చోవాలేమో ననుకున్నాను'' అంది నీరసంగా. ఆ నీరసంలో నిరుత్సాహం గమనించక పోలేదు నేను.

''సారీ ఫర్ ది డిజప్పాయింట్‌మెంట్. యు కెన్ కమ్ అండ్ వాచ్ మి ఒన్స్ యినేవైల్ వెన్ ఐ యామ్ పెయింటింగ్'' అన్నాను.

నే నా పెయింటింగ్ చెయ్యటానికి షుమారు మూడువారాలు పట్టింది. సుహాసిని వచ్చి ప్రోగ్రెస్ గమనించి వెడుతూ ఉండేది మొదట్లో. తనూ శేఖరూ కలిసి వచ్చేవారు. అతను పైన లివింగ్‌రూమ్‌లో కూర్చునేవాడు నీతోనో, పిల్లలతోనో కబుర్లు చెబుతూ. పైగా '' ఆర్టిస్టుని డిస్టర్బ్ చెయ్యకూడదు పక్కని నుంచుని'' అని సుహాసినిని మందలించే వాడు. కాని సుహాసిని వచ్చి కూర్చుని నేను చేస్తున్న ప్రతీ చిన్నపని జాగ్రత్తగా గమనించేది. మొదట్లో ఏమీ మాట్లాడకుండా కూర్చునేది. తర్వాత తర్వాత నింపాదిగా నేనే మాట్లాడి ఎంకరేజ్ చెయ్యటంవల్ల కాన్వర్షేషన్ ప్రారంభించింది. పెయింటింగ్ గురించేకాదు అనేక రకాల విషయాల గురించి మాట్లాడుకోవటం మొదలు పెట్టాం.

ఆర్టు ఎక్జిబిషన్‌లో నావి మొత్తం యిరవై పెయింటింగ్‌లయినా ఉండివుండాలి. వాటన్నిటిలోనూ అందరినీ ఆకర్షించినది సుహాసిని పోర్ట్రెయిట్. సుహాసినికి నాకు మధ్య సంభాషణలు ఆర్టు ఎక్జిబిషన్‌తో ఆగలేదు. వీలయినప్పుడల్లా తను పిలిచి మాట్లాడుతో ఉండేది.

సుహాసిని చాలా చురుకైనది, తెలివితేటలు కలది. చొరవ ఎక్కువ. మన కమ్యూనిటీ ఆర్గనైజేషన్‌లో ఆమె సాధించిన కార్యాలు నీకు నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర లేదు. నువ్వుకూడా చాలా ఉత్సాహంగా సుహాసినితో కలిసి పనిచేసిన ప్రాజెక్టులు చాలా ఉన్నాయి. ప్రతి ప్రాజెక్టులోనూ అందరిని కలుపుకుని తలపెట్టిన పని నిర్విఘ్నంగా ఎంతో సక్సెస్‌ఫుల్‌గా పూర్తవ్వటానికి కృషి చేసే మనిషి. తనకు తెలిసిన విద్యలన్నీ ఏదో రూపంలో మన సంస్కృతీ కార్యక్రమాల్లో ఉపయోగ పడేటట్లు చేసుకుంది. చిన్న పిల్లలందరిచేత లవణరాజు కల నృత్యనాటికగా వేయించింది ఒకసారి. ఆ ప్రొడక్షన్‌కి నేను కూడా నీ ప్రోత్సాహంవల్లనే చాలా హెల్ప్ చేశాను. స్టేజి మీద, నాటక కళలోనూ నాకేమి అనుభవంగాని, సరదా గాని లేవని ఎంతబతిమాలుకున్నా వినిపించుకోకుండా నువ్వు నన్ను ఆ ప్రాజెక్టులో యిరికించావు. ఎలిమెంటరీ స్కూల్ ఆడిటోరియంలో మామూలు స్టేజి మీద వేయించినా అందరికీ నచ్చింది ఆ ప్రదర్శనం. ముఖ్యంగా అందులో పాల్గొన్న పిల్లల తల్లిదండ్రులందరికి నచ్చింది. అమెరికాలో మన పిల్లలచేత డాన్సు నేర్పించి నాటకంవేయించింది సుహాసిని అని అందరూ మురిసి పోయారు. నేను తయారు చేసిన బేగ్రౌండ్ సెట్టింగులు చాలామంది మెచ్చుకున్నారు. వాటిల్లో ఒక పెయింటింగ్‌ని శేఖర్ సుహాసిని వాళ్ల బేసిమెంట్‌లో గోడమీద పెర్మెనెంట్‌గా పెట్టుకున్నారు కూడా!

ఆ రోజుల్లోనే మేమిద్దరం ఒకరికొకరు మనసు విప్పి మాట్లాడుకోవటం అలవాటయింది. ఆమె తన జీవితంలోఒకొక సంఘటన, కథలో ఒక అధ్యాయం తరవాత మరొకటి చదివి నట్లు, నాకు చెప్పటం మొదలు పెట్టింది. తన జీవితంలో ఆశయాలగురించి, తన తీరని కోరికల గురించి రకరకాలుగా నాకు విడమర్చి చెప్పుకునేది. కుతూహలంతో వినడమే కాకుండా నా మనసులో విషయాలుకూడా నేను చెప్పటం మొదలు పెట్టాను. నిజానికి సుహాసినితో మనసు విప్పిమాట్లాడుకోవటం నాకూ మొదట్లో వింతగా అనిపించినా, రానురాను నాకూ సంతృప్తి కలగటం ప్రారంభించింది. ఇది వరకెన్నడూలేని మనశ్శాంతి కలగటం మొదలుపెట్టింది.

ఒకనాడు మాసంభాషణ స్నేహం, బంధుత్వం, పరిచయం - ఇద్దరి మనుషుల మధ్య పెరిగే సంబంధాల గురించి ప్రారంభం అయింది. ఆరోజున ఒక కొత్తవిషయం తెలుసుకున్నాం. మా యిద్దరి సంభాషణంగురించి తను శేఖర్‌తో ఎప్పుడూ చెప్పలేదని, నేను నీతో ఎప్పుడూ చెప్పలేదనీ మా యిద్దరికీ ఆరోజునే అర్థం అయింది. ఈ సంభాషణలు మా ఇద్దరి రహస్యం అని గ్రహించిం తర్వాత వాటికి విలువ ఎక్కువయింది. అంతేకాదు మా యిద్దరిమధ్య ఒక అనిర్వచనీయమైన సన్నిహిత సంబంధం ధృడ పడడం ప్రారంభం అయింది. మన దాంపత్యంలో ఇతరులకి తెలియనివీ, మనసొత్తు అనుకున్న విశేషాలుకూడా నేను సుహాసినికి చెప్పడం, తనూ అలాగే తన దాంపత్య రహస్యాలు నాకు చెప్పటం అలవాటయిపోయింది త్వరలో.

ఒకరోజున వాళ్ళిద్దరూ మనింటికి సమూసాలు చెయ్యటానికి నీకు హెల్పు చేస్తామంటూ వచ్చారు. సుహాసిని నీకు కిచెన్‌లో చాలా సహాయం చేసింది. నేనూ శేఖరూ కాస్సేపు పనిచేసి బేసిమెంటులోకి వెళ్ళి టేబుల్ టెన్నిస్ ఆడుకోవడం మొదలుపెట్టాం. పైన మీ పని మీరు చేసుకుంటూ మమ్మల్ని మరచిపోయారు. రాత్రి రెండో మూడో అయింది ఆవేళ వాళ్ళు వెళ్ళే సరికి. చాలా విషయాలు మాట్లడుకున్నాం .

స్నేహం గురించి డిస్కషన్‌లోకి దిగాం. తనచిన్ననాటి స్నేహాలగురించి చాలా సంగతులు చెప్పాడు. చివరకి తేల్చిందేమిటంటే తనకి ఇంతవరకూ చెప్పుకోదగిన ప్రాణస్నేహితులెవరూ లేరని, తనెప్పుడూ టచ్ అండ్ గో లాగ అంటీ ముట్టకుండా ఉండేవాడని, మనవూరు వచ్చి మనతో స్నేహం ప్రారంభం అయిందాక స్నేహం యొక్క విలువే అంతగా తనకి తెలియదని. తన భార్య సుహాసినితో కూడా, ఆమెను తను ఎంత గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నా, ఈ మధ్యనే మనసు విప్పి మాట్లాడుకోవటం అలవాటవుతోందని, తను స్వతహాగా తనలో తాను దాచుకునే మనిషినని చెప్పాడు. అ మాటలు చెప్పటానికి కూడా చాలా ప్రయత్నం చేయవలసి వచ్చింది అతనికి.

అతను అడిగిన ఒక ప్రశ్న నన్ను గాఢనిద్రలోంచి హఠాత్తుగా లేపినట్లయింది. ''భార్యా భర్తలుకాని స్త్రీ పురుషుల మధ్య స్నేహాలుంటాయా?'' అన్నాడు. ఒక నిమిషం ఎందుకీ ప్రశ్న వేశాడా అని నాకు అనుమానం వచ్చింది. నేను ఫిలసాఫికల్‌గా ఏమీ తొణకకుండా సమాధానం యిచ్చాను. ''మన చుట్టూ ఉన్న సంఘాన్ని బట్టి ఉంటుంది. కన్సర్వెటివ్ సొసైటీలలో, అంటే మన భారతదేశం లాంటి చోట్ల (పాతికేళ్ళకిందటి భారతదేశం - మనకి తెలిసినది అదేగా), పరాయి ఆడపిల్లతో పరాయి మగవాడు మాట్లాడు కోవటంమే అనేక అభిప్రాయాలకి చోటిస్తుంది. పాశ్చాత్య సాంకేతిక

నాగరికతా ప్రభావం జీర్ణించుకున్న సంఘాలలో ఆడ మగ కలిసి మెలిసి పనిచెయ్యటం చాలా అలవాటు, అవసరం కూడాను. అంచేత అటువంటి స్నేహాలు ఉండడంకూడా మామూలు అయిపోతుంది. ఏ కారణం చేతనైతే నేమి ఇద్దరు మనుషులు కలిసి మెలిసి పనిచేసుకునే వాతావరణంలో తటస్థపడినపుడు, వారిద్దరి మధ్య సంబంధం ఏర్పడటం అసంభవం కాదు. అది మొదట ఒకరి మీద ఒకరికి గౌరవంగా ప్రారంభం అయి, స్నేహంగా మారటానికి అనేక అవకాశాలున్నాయి. ఈ సంఘంలో అటువంటి స్నేహాలే ప్రేమలకి వివాహాలకి దారి తీస్తాయి కూడా.'' అన్నాను.

''అది సరే, నా ప్రశ్న నిజంగా అంత జనరల్ సిట్యుయేషన్ గురించి కాదు. పెళ్ళయి అంటే భార్యా భర్తలు కాని ఆడమగల మధ్య స్నేహాలుంటాయా అని ''

ఇంకా ఫిలసాఫికల్ గానే కంటిన్యు చేశాను నా జవాబు, '' ఈ సొసైటిలో అదీ పోసిబులే. కాని అటువంటి స్నేహాలు సంఘం కట్టు బాట్లకి నియమితం కాకపోతే ప్రమాదాలకి దారి తీయవచ్చును. ఆడమగల మధ్య స్నేహం ప్రేమగా మారి వర్థిల్లటానికి ఎంతో అక్కర్లేదు. అది కొంతవరకు సహజమైనదే. ఆ ప్రేమ వారివారి దాంపత్యాలకి ముప్పు తేకుండా ఉండాలంటే వాళ్ళు ఉన్నత స్వభావులయి ఉండాలి. పైగా ఆ స్నేహం మంచికి దారి చూపవచ్చును వారి జీవితాల్లో.

అతను నాకూ సుహాసినికి మధ్యగల స్నేహం గురించి తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడేమో నని అనుమానం వచ్చింది. మర్నాడు ఈ విషయం సుహాసినితో డిస్కసుచేశాను.

''మనం మాట్లాడుకుంటూ ఉంటామని అతనికి తెలుసు, కాని ఏం మాట్లాడుకుంటున్నామో నేనతనికి చెప్పలేదు. అతను నన్నెప్పుడూ నిలబెట్టి అడగలేదు. మనం ఏదో లిటరేచర్ గురించి, ఆర్టు గురించి కబుర్లు చెప్పుకుంటామని అతని అభిప్రాయం'' అంది సుహాసిని. నిజానికి మేం చాలవరకు అలాంటి కబుర్లే చెప్పుకునే వాళ్ళం.

''ఒకరి విషయాలు మరొకరికి చెప్పుకుంటున్నామేగాని ఏం చెడుపని చెయ్యటంలేదుగా. మీతో మాటాడిన పుడల్లా నాకెంతో బరువు తీరినట్లు, శ్రమ తగ్గినట్లు అని పిస్తుంది. నా మనస్సెంతో ప్రశాంతమవుతుంది.'' అంది సుహాసిని.

ఆ మాటలు నాకూ ఎంతో గర్వం కలిగించాయి. నా వల్ల మరొక వ్యక్తికి సంతృప్తి ఆనందం కలుగుతోందంటే అది నాలో ఉన్న మంచితనమే అనుకుని ఆనందించాను. అటువంటి అదృష్టం ఎంతమందికి అబ్బుతుంది.

రెండేళ్ళక్రితం నువ్వు నాలుగువారాలు ఇండియా వెళ్ళావు. నవంబరులో అనుకుంటాను. సుహాసినీ, శేఖర్‌లు ఒకటి రెండుసార్లు నువ్వులేనప్పుడు వచ్చారు. లవణరాజుకల డాన్సుడ్రామాకి మ్యూజిక్ రికార్డ్ చేసుకోవటానికి వీలవుతుందేమో మన సిష్టమ్‌మీద అని చెక్ చేసుకోవటానికి వచ్చారు. ఒకరాత్రి రెండుగంటలు కుస్తీపట్టాడు. సరిగ్గా రికార్డింగ్ అవలేదు. రెండుమూడు టేపుల్లోంచి తీసి ఎడిట్ చేసి కలపాలి.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం సుహాసిని పిలిచి అడిగింది. ''అంకుల్, డాన్సుడ్రామా మ్యూజిక్ టేపు చేసుకోవాలి. నేనొచ్చి ట్రయిచేద్దామని ఉంది. మీకు ఖాళీ ఉంటుందా ఎప్పుడయినా?'' అంది. ఆ రోజు నాకు ఖాళీయే. ''నేనిప్పుడుఖాళీ గానే ఉన్నాను. యు కెన్ కమ్ అండ్ ఎక్స్‌పెరిమెంట్'' అన్నాను. మ్యూజిక్ రికార్డింగ్ కాలేదు కాని రెండు గంటల సేపు ఒకరి కళ్ళలోకి ఒకర్ని చూసుకుంటూ మాట్లాడుకున్నాం. అంతవరకూ ఎప్పుడూ ఫోనులో మాట్లాడుకునే మాటలే ఆ రోజున ముఖాముఖీని చెప్పుకుంటూ ఉంటే మనస్సులు కలిసి పోయినట్లనిపించింది.

''శేఖర్ యింటికి వచ్చేవేళయింది. అతనికి ఇక్కడకి వస్తున్నానని నోటుకూడా పెట్టలేదు. వెడతాను అంకుల్'' అంటూ లేచి బయలు దేరింది.

''ఐ యామ్ సారీ. రికార్డింగ్ చేసుకోకుండా కబుర్లతో టైమ్ వేస్టు చేశాను'' అన్నాను నేనూ లేచి నిలబడితూ.

''నేనేగా యింతసేపూ మాట్లాడింది. ఇది నా తప్పే. నేనూ శేఖరూ కలిసి వస్తాం మళ్ళీ ఒకసారి'' అంటూ ముందుకు గుమ్మం వైపు నడుస్తున్న సుహాసిని వెనుకనే ఉన్న నావైపు తిరిగింది. అనుకోకుండా మాచేతులు కలుసుకోవడమే కాకుండా ఒకరినొకరు గాఢంగా కౌగలించుకున్నాం. మరు క్షణంలో తప్పుచేసిన వాళ్ళలాగ వెంటనే సిగ్గుపడుతూ విడిపోయి దూరందూరంగా కారు దాగానడిచి వెళ్ళాం. నిశ్శబ్దంగా కారులో కూర్చుని కళ్ళతోటే బై అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

తర్వాత నాలుగయిదు సార్లు వచ్చింది సుహాసిని. మ్యూజిక్ కావలసిందంతా తనే శేఖర్ సహాయం లేకుండానే రికార్డు చేసుకుంది. నేను చెయ్య గలిగిన సహాయం కొంచం చేశాను. మా ఇద్దరి మధ్య ఏదో అనిర్వచనీయమయిన సన్నిహిత సంబంధం పెరుగుతోందని నాకు అనిపించంది. పనిముగించుకు వెళ్ళిపోతూ నాకు అమె గట్టిగా హగ్ యిచ్చి వెళ్ళటం అలవాటయిపోయింది. నాకు ఒక రకమైన సంతృప్తి, ఆనందం కలగటమే కాకుండా, నేను సుహాసిని రాకకై ఎదురుచూడటం అలవాటయిపోయింది. ఒకోసారి నేనే ఆ కౌగిలింతలని పొడిగించటానికి ప్రయత్నించే వాణ్ని.

క్రిందటి సంవత్సరం అంతా మనందరి జీవితాలలోనూ చాలా మార్పులు వచ్చాయి. నువ్వు, సుహాసిని కలిసి చేసే ప్రాజెక్టులు ఎక్కువయ్యాయి. ఆ సందర్భంలో సుహాసిని తరచుగా మనింటికి రావటం జరిగింది. చాలాసార్లు మేయిద్దరం కలిసి కబుర్లు చెప్పుకోవటానికి అవకాశం వచ్చేది నువ్వు ఆ సమయానికి యింట్లోలేకపోవడం వల్ల. ఒకోసారి నువ్వు ఏదో ఎమర్జెన్సీ కాల్ వచ్చి వెళ్ళిపోవటంవల్ల మే యిద్దరం మిగిలే వాళ్ళం కబుర్లు చెప్పుకుంటూ. అలా ఉన్న ఒకరోజున నాతో సుహాసిని తన దాంపత్యాన్ని గురించి చాలా వివరంగా మాట్లాడం ప్రారంభించింది.

''శేఖరూ, నేను అప్పుడే పన్నెండు సంవత్సరాలనుంచి భార్యభర్తలు గా కలిసి జీవిస్తున్నాము. కాని నా కింకా శేఖర్ పూర్తిగా అర్థం కాలేదు. అతన్నిగురించి నాకు తెలియని సంగతులెన్నో ఉన్నాయనిపిస్తుంది నాకు. ఈ మధ్యన స్వాతి స్కూలు గురించి మాయిద్దరిమధ్య జరుగుతున్న సంభాషణలు నాకే ఆశ్చర్యమేస్తున్నాయి.'' అంటూ మొదలు పెట్టింది.

''పెళ్లికాకపూర్వం నేను చాలా సార్లు అనుకునే దాన్ని,- నేను ఎవరితో జీవితం గడుపుతానో, ఎవరి మనస్తత్వానికి అనుగుణంగా నడుచుకోవలసి వస్తుందో, ఏ పంజరంలో పక్షిలాగ బతకవలసి వస్తుందో - అని. మా అమ్మ జీవితం చూస్తే నాకొక ఆందోళన కలిగేది. అమ్మ హాయిగానే ఉంటోంది. కష్టపడుతోందని కాదు.

సుఖంగా హాయిగా బతకటానికి ఎంతో త్యాగం చేసింది మా అమ్మ. తనకున్న కోరికలన్నీ కలలోని కథలేననుకుని , తన భర్త మాటే తనకు గీసిన గీత అనుకుని, స్వతంత్రం అందని స్వర్గం అనుకుని, ఉన్న వాటితోనే నిండుగా సంతృప్తి చెందుతూ హాయిగా బతుకుతోంది.

అమ్మ నాన్న స్వేచ్ఛగా బతకాలని నాకు ఎప్పుడూ తోధించలేదు. ఎంతసేపు మీ ఆయన్ని జాగ్రత్తగా చూసుకో మంచి ఇల్లాలవనిపించుకో అనే చెప్పేవారు. లేకపోతే అత్తవారింట్లో ఏం కష్టాలు పడతాననో వాళ్లభయం. అమ్మ ఎక్కువగా చదువుకున్నది కాదు. అందం, మంచితనం ఆమెకున్న ఆస్తులు. ఎంతో స్వతంత్రంతో ఆకాశాన్ని అంటుకుని విహరించే పక్షిలా ఉండేనన్ను చూసి ఎంత ముచ్చట పడి పోయేవారో అమ్మ నాన్న.

కాని తల్లి తండ్రులు నన్ను ఎన్నాళ్ళు అలా పెంచగలరు? ఎవరినో ఒకరిని పెళ్లి చేసుకుని మరొకరియింటికి వెళ్ళిపోయేదాన్నే కదా! అప్పుడు నాజీవితం ఎలా ఉంటుందోనని నాకు ఆందోళన సహజంగా ఉండేది.

నా స్నేహితురాళ్లతో ఒకటి రెండుసార్లు ఆ ఆలోచనలగురించి అన్నాను, కాని వాళ్ళెవరూ నన్ను సీరియస్‌గా తీసుకునేవారు కాదు. 'నీకు నచ్చిన మొగుడు, నీ వేలుకింద వేలాడే మొగుడు వస్తాడు లేవో నీకు అనవసరంగా బాధపడకు' అనేది నా స్నేహితురాలు సుదేవి.

శేఖర్ అమెరికానుంచి వచ్చి నన్ను చూసుకుని పెళ్లి చేసుకుంటాననగానే మాఅమ్మకి నాన్నకి ఎంతో భారం తీరినట్లయింది. అంతేకాదు ఎంతో సంతృప్తి కూడా కలిగింది, తనకూతురికి తగినవాడు దొరికాడు అని. నా అంగీకారం చెప్పటానికి నాకు చాలరోజులు పట్టింది. శేఖర్‌తో రెండుమూడుసార్లు ప్రైవేటుగా మాట్లాడిందాకా నాకు ధైర్యం చాలలేదు, 'ఊ' అనటానికి. నేనింకా ఆలోచిస్తున్నానని తెలిసి తనే ఒకసారి వచ్చి ఒక గంటసేపు కూర్చుని మాట్లాడాడు. 'నా మనస్సులో ఏ అనుమానం ఉన్నా పైకిచెప్పి సందేహాలు తేర్చుకోవాలి మీరు ' అన్నాడు. నాలుగయిదు కాన్వర్షేషన్సుతో ఎన్ని సందేహాలు తీరుతాయి. చివరికి నేను సందేహాలు తీరటం వల్ల కాదు, అతనంటే యిష్టం పెరగటంవల్ల, 'ఊ' అన్నాను.

సరే నాన్నా మీ యిష్టం ''అనగానే మానాన్నగారి ముఖం పద్మంలా వికసించింది. మా అమ్మని నాన్నని సుఖపెడుతున్నాననే సంతోషం, శేఖర్ మంచివాడు అని నాలో ఏదో ఋజువుచేసుకోలేని నమ్మకం – ఈ రెండూ ఏ పాళ్లలో కలిసి నా మనసుని ఒప్పించాయో చెప్పటం కష్టం.

శేఖర్ నాజీవితంలో ఆశాజ్యోతిగా ప్రవేశించాడు. ఇంకా ఆశాజ్యోతిగానే మిగిలి ఉన్నాడు. నా స్వతంత్రానికి ఏవిధమైన అడ్డు కట్టలూ కట్టలేదు. అయినా ఏదో అనిర్వచనీయమైన దూరం మాయిద్దరిమధ్య ఉండిపోయింది. రెండు ప్రవాహాలు ఒకటయినట్లుగాలేదు. ఇంకారెండూ విడివిడిగానే సాగిపోతున్నాయి.

నిజం చెప్పాలంటే మనిద్దరి మనసులు కలిసినట్లు శేఖర్‌మనసూ, నామనసూ కలవ గలవా అని అప్పుడప్పుడు నాకు అనుమానం వస్తుంది. కలవ వచ్చునని ఆశ ఉంది పోలేదింకా ....''

సుహాసిని చటుక్కున ఆగిపోయి నిశ్శబ్దంలో నిమగ్నం అయిపోయింది. దూరాన్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తూ కిటికీ దగ్గర నిలబడిపోయింది, బయటికి చూస్తూ.

ఆ మాటలు విన్న నాకు ఏమనాలో తెలియలేదు. కాని నాకూ ఒకవిధమైన సంతృప్తి కలిగింది. మరొక మనసు తన అపురూపమైన నిజాన్ని నా మనసులో దాచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తోంది. అది నా కెంతో గర్వాన్ని కలిగించింది. నాకూ ఆ మనసు పై ప్రత్యేక ఆకర్షణ ఉందని, మనసునే కాదు ఆమెనుకూడా దగ్గరగా చేర్చుకోటానికి కుతూహలంగా ఉందని, ఇదివరకు నేను ఒప్పుకోలేక పోయినా ఆక్షణంలో నాకు విశదమయింది.

ఆనాటినుంచీ వీలయినపుడు కలుసుకుని మాట్లాడుకోవటమే కాకుండా, ఒకరినొకళ్లం దగ్గరిగా చేర్చుకుంటూ (ఇతరులెవ్వరూ లేనపుడూ, చూడనపుడూ) మెలగటం ఎక్కువయింది.

అలాంటి ఆంతరంగిక క్షణాలలో ఒక క్షణం ఒకరోజున నీ కంటబడింది. ఆ దృశ్యం నిన్ను చాలా కలవర పరిచింది. నువ్వు చూసి నట్లు నాకు మాత్రమే తెలుసు, సుహాసినికి తెలియదు. ఆ రోజునించీ నువ్వు సుహాసినితో మామూలుగా మాట్లాడడం మానేశావు. సుహాసినితో నీ ప్రవర్తనలో మార్పు కలిగినా, నాతో నువ్వు ఏవిధమైన మార్పు చూపించలేదు. ఏమీ జరుగనట్లుగానే ప్రవర్తించావు.

నీతో స్నేహం సుహాసినికి చాలా ముఖ్యం. ఆ విషయం ఎన్నిసార్లు చెప్పిందో నాకు. ఆ స్నేహానికి ఏ మాత్రం లోటు కలిగినా చాలా బాధ పడుతుంది.

సుహాసిని ఒక రోజున లైబ్రరీలో కనిపించి ''మనం ఒకసారి కూర్చుని మాట్లాడుకోవాలి కొన్ని విషయాలు'' అంది. ''సరే'' నన్నాను. ఆరోజునే మధ్యాహ్నం యూనివర్సిటీ కేఫిటీరియాలో కలుసుకున్నాం. రెండుగంటలసేపయినా మాట్లాడుకున్నాం.

మామూలు పరిచయంగా ప్రారంభమై, సన్నిహిత సంబంధంగా మారి, ఆంతరంగిక మైత్రిగా రూపుచెందిన మా యిద్దరి మధ్యసంబంధాన్ని మొదటినుంచి చివరిదాకా సమగ్రంగా సమీక్ష చేసుకున్నాం. ఈ స్నేహంవల్ల మాయిద్దరిలో జరిగిన మార్పులు, వాటి పర్యవసానం అర్థంచేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాం. ఈ స్నేహం మా యిద్దరిలో మంచి మార్పులకే దారి తీసిందని తెల్సుకున్నాం. ఆమెతోస్నేహం ప్రారంభం అయ్యాకనే కదా నాలో ఎన్నాళ్లనుంచో దాగి ఉన్న ''కవిత్వధోరణి'' బయట పడింది. నా ''భావగుచ్ఛాలు'' పబ్లిషుచేసినపుడు నువ్వునన్ను అడిగావు, ''ఇంతవరకూ మీకు కవిత్వంలో ప్రవేశం ఉందనే తెలియదు – ఇప్పుడీ ప్రతిభ బయటపడటానికి కారణం ఏమయినా ఉందా?'' అని. నేను నీకు సరియైన సమాధానం అప్పుడు ఇవ్వలేక పోయాను. ఇప్పుడు నీకు అర్థం అవుతుం దనుకుంటాను.

మా రెండుగంటల సంభాషణలోనూ చాలాసార్లు అంది సుహాసిని, ''మన స్నేహాన్ని సావిత్రి గారు అపార్థం చేసుకుంటారేమో'', అని.

''చెయ్యకూడని చెడు పని చెయ్యటం లేదు మనం. మన సాంగత్యం మన మంచికే తోడ్పడుతోంది'' అన్నాను

''నిజమే కాదన లేను. మీతో మాట్లాడుకోవడం ప్రారంభించింతర్వాత నాకు ఎంతో స్వేచ్ఛ వచ్చినట్లయింది. పంజరంలోంచి విడిచి పెట్టిన పక్షిలా ఫీలవుతున్నాను. పైకి చెప్పుకోలేని ఊహలు, ఆలోచనలు, భావాలు ఎన్నో ఎదుటివారు ఏమనుకుంటారో అని అనుకోకుండా నిర్భయంగా పైకి చెప్పగలుగుతున్నాను. కాని మనిద్దరి స్నేహం మనదాంపత్యాలకి ఏవిధమైన అపకారం కలిగించకూడదు. శేఖర్ గాని, సావిత్రి గాని దీన్ని అపార్థం చేసుకుంటే కలిగే పర్యవసానాలు ఊహించి చూడండి.'' అంది సుహాసిని తన సన్నని గొంతుకతో నేను ఏమనుకుంటున్నానో నిర్ధారణగా తెలియక.

''వాళ్లిదరికి మన ఇద్దరి దగ్గరి సంబంధం గురించి అసలు తెలియక పోతే అటువంటి అవకాశం రానే రాదుగా'' అన్నాను.

''తెలియదని ఎలా అనుకోగలం? వాళ్లుకూడా మనలాంటి మనస్సులు కలవాళ్లే. మనవంటి బుద్ధిశాలురే. గ్రహించలేరంటారా?

వాళ్లకేమాత్రం తెలియకుండా ఉండాలంటే మనం ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ప్రతిక్షణం, ముఖ్యంగా వాళ్లమెదుట నున్నప్పుడు, అప్రమత్తతతో ఉండటం భరించరాని భారం అవుతుందేమో''

''నువ్వుచెప్పే మాటల్లో నిజం లేకపోలేదు. మనం ఒకవేళ జరిగినదంతా ఉన్నదున్నట్లు వాళ్లకి చెప్పింతర్వాత కూడా మనని అపార్థం చేసుకుంటే, కోరి అనవసరమైన ముప్పు తెచ్చి పెట్టుకున్న వాళ్లమవుతాం''.

''అయితే మరి ఏంచేద్దాం? సావిత్రికి నాకు మధ్యగల స్నేహబంధంలో కలుగుతున్న మార్పులకి కారణమేమంటారు?''

''ఇదంతా ఎకడమిక్ డిస్కషన్. నువ్వు అనవసరంగా కలవరపడుతున్నావు. దేర్ మస్ట్ బి సమ్ అదర్ ఎక్స్ప్లనేషన్ ఫర్ సావిత్రీస్ బిహేవియర్'' అని ఊరుకున్నాను.

''ఐ వాంట్ యూ టు సీరియస్‌లీ థింక్ యబవుట్ దిస్ మేటర్'' అంది సుహాసిని.

నేను సుహాసిని మన లివింగు రూమ్‌లో చేతులు చేతులు కలుపుకుని ఒకరినొకరం దగ్గరకి చేర్చుకుంటూ మాట్లాడుకుంటూన్న క్షణం ఒకటి నీ కంటబడిందన్న విషయం నాకు తెలిసింది కాని సుహాసినికి తెలియదు. నేనా విషయం ఆమెకి చెప్పవలసిందేమో! కాని ఆమెకి తెలియకుండా ఉంటేనే మంచిదని అనుకున్నాను అప్పుడు.

అలా అనుకోవటంలో నా స్వార్థపరత్వం లేకపోలేదు. ఆమెతో నాకుగల సన్నిహిత సంబంధానికి ఏంలోపం కలుగుతుందోనని భయపడ్డాను. ఆమె నాకు దూరంగా వెళ్లిపోవచ్చు గదా!

తర్వాత చాలారోజులవరకూ మేం మళ్లీ ఈ విషయం గురించి మాట్లాడుకోలేదు. నీకూ సుహాసినుల మధ్య రిలేషన్‌షిప్‌లో ఏమీ మార్పులు జరగలేదు. సుహాసిని మనస్సు చాలా మథన పడుతోందని నాకు తెలుసు. దానికి కారణాలలో నేనొకటని కూడా నాకు తెలుసు.

అనేక రకాలుగా తర్కించుకుంటూ నన్ను నేనే అర్థంచేసుకోవటానికి ప్రయత్నం ప్రారంభించాను. ''సుహాసినికి నాకు మధ్యగల బంధం ఎటువంటిది? '' అనే ప్రశ్న నిరంతరం వేధించటం మొదలు పెట్టింది.

మా మనసులు కలియటమేకాదు, మా మమతలు కూడా గాఢంగా పెరుకుంటున్నాయి. ఆమె సౌమనస్యతేకాదు, సౌందర్యంకూడా నన్ను ముగ్ధుణ్ణి చేస్తున్న మాట వాస్తవం. ఆ సౌందర్యంతో కూడి తన్మయించాలని మనస్సు కోరుకున్న క్షణాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఈ భావాలని నేను నాలో ...చుకోలేదు, నామనస్సులో ప్రవేశించిన ప్రతి భావన సుహాసినికి చెబుతూనే ఉ... ను. నా భావనలకి సుహాసిని ఆశ్చర్య పడలేదు. సరిగదా అవి అర్థం చేసుకో...టానికి ప్రయత్నించింది. తనకున్న భావాలను కూడా నాకు తెలియ జేసుకు...

...హాసిని సైకాలజిస్టుగదా. ''మనస్సులు దగ్గర జేరిన కొద్దీ కోరికలు కూ... పెరుగుతాయి. ఇది సహజమైన ప్రవృత్తి. కాని మనస్సుకి మనం యిచ్చుకు...స్వేచ్ఛ మన శరీరాలకి కూడా ఇచ్చుకుంటే ఎలా?'' అంది మరొకసారి స్నేహ...ంబంధాల ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు రెండు మూడు సార్లు మాట్లాడుకున్న తర్వా... ఒక అండర్‌స్టాండింగ్‌కి వచ్చాం.

మనస్సులలో ఎటువంటి అన్యోన్యానురాగ దీపికలు వెలుగుతున్నా, ఆవెలుగుల... మామనస్సులు పవిత్రమైన పంథాలలోనే ...డుమకోవాలని నిర్ణయించుకున... రెండుమనస్సుల సమైక్యతలో కలిగిన శాశ్వత స్వేచ్ఛానుభూతిని, సృజనాత్మక రసోదయాన్ని క్షణికమైన రుచులతో కలగలుపు చెయ్యటం ఉత్తమంకాదని నిర్ణయించుకున్నాం.

ఈ నిర్ణయానికి దారి చూపించి ముందడుగు వేసినది సుహాసినే. ఆమె పరిపక్వ హృదయం నాకూ వెలుగుని చూపించింది. ఆమె సహృదయత వల్లనే నాకూ సంతృప్తికరమైన జ్ఞానోదయం అయింది. ఆమె అడ్డుపడకపోతే నేను సన్మార్గాన్ని అవలంబించ లేకపోతానని కాదు. కాని ఈ విషయంలో నాకామె గురువు.

మిగిలిన సమస్య ఒకటే. నీ కిదంతా అర్థం కావటం ఎలా? నీకు సుహాసినులకు మధ్య గల స్నేహం పునరుద్ధరించి నిలపెట్టడం ఎలా? బాధ్యత నాదే నని నాకు అర్థం అయింది.

''ఉన్నదున్నట్లుగా మన సంగతంతా మనస్ఫూర్తిగా సావిత్రికి చెబుతాను. సావిత్రి హృదయం మనలాంటి హృదయమే. మన సంబంధాన్ని తెలుసుకున్న తర్వాత మనపై ఆమెకు ఏవిధమైన అనుమానం ఉండదు. ఇది నా నమ్మకం'' అని సుహాసినికి చెప్పాను.

కాని ఈ బాధ్యత నిర్వర్తించటమే కష్టం అయిపోయింది. మా యిద్దరి స్నేహాన్ని నువ్వు అపార్థం చేసుకునే ''క్షణం '' నువ్వు మరచిపో లేక పోయినా ఈ ఉత్తరం చదివాక సరిగా అర్థం చేసుకుంటావనుకుంటాను.

నువ్వునా సహధర్మచారిణివి. మరొకరి మనస్సుని దరిచేర్చుకున్న నామనస్సుని గురించి నువ్వు ఏమనుకుంటావో ఊహించటానికి ప్రయత్నించను. నీపై నాకున్న మమత గౌరవాలు ఎప్పుడూ తగ్గలేదు. సుహాసిని మనస్సు నన్ను ఆకర్షించినట్లు నీ మనస్సు ఎందుకు ఆకర్షించలేదో నాకు తెలియదు. కాని మన దాంపత్య సౌఖ్యానికి నాకు సుహాసినికి మధ్య పెరిగిన ఆకర్షణ ఏవిధంగాను అడ్డురాదని మట్టుకు గారంటీ ఇస్తాను.

నేనూ సుహాసిని ఎంత సన్నిహితులమయ్యామో, నువ్వూ సుహాసినీ కూడా అంత సన్నిహితులు కావాలని నా కోరిక. ఈ కోరిక తీరాలంటే నీ ఉదార స్వభావమే కావాలి.

సుహాసినితో తిరిగి నీ స్నేహం ధృడపడేదాకా నేను దూరంగా ఉండటం మంచిదని అనుకున్నాను. నా మనస్సుని కొంచం ప్రశాంత పరిచి జీవిత లక్ష్యాలు, స్నేహ సంబంధాలు వీటిగురించి స్పష్టంగా నా భావాలని, నా నైజాన్ని అర్థంచేసుకోవాలని అనుకున్నాను. కొన్నాళ్లపాటు దేశం వదలి వెళ్లి ఉంటే అటువంటి అవకాశం కలుగుతుందని నా ఆశ. ఏవో తీరనికోరికలతో మనస్సు బాధపడుతోంది. జీవితంలో నేను సాధించదలుచుకున్న పనులు ఇంకాఎన్నో ఎన్నాయి. ఎన్నాళ్లు ఈ దూరం అంటే నేనిప్పుడు ఏంచెప్పగలను? పారిస్ యూనివర్సిటీలో ఒక ఏడాది పాటు ఉండి రిసెర్చి చెయ్యటానికి అవకాశం వచ్చింది. లండన్‌లో ఉపన్యాసాలయిపోగానే ఇండియావెళ్లి రెండువారాలుండి పారిస్ వస్తాను.

నన్ను నేను అర్థంచేసుకోవటానికే కాదు, నువ్వు సుహాసినిని అర్థంచేసుకుని ఆమెను నువ్వు స్నేహితురాలుగా మళ్లీ స్వీకరించటానికి అవకాశం రావటానికి కూడా నేను దూరంగా వెళ్లటం మంచిదనే నా నమ్మకం. ఇక ఉంటాను.

-------సుదర్శనరావు (సంతకం)

పూర్తిగా చదివి ఆ ఉత్తరం జాగ్రత్తగా ఫోల్డు చేసి తిరిగి తన బ్రీఫ్‌కేస్‌లో పెట్టుకున్నాడు. ఎయిర్ హోస్టెస్ లు డిన్నర్ సెర్వుచెయ్యటం ప్రారంభించారు. తన ఫేవరిట్ కాక్‌టేయిల్ వోడ్కామార్టీని ఆర్డర్ చేశాడు. * * * * * * * * *

తెలుగు కళా సమితి – వంశీ ఆర్ట్స్ థియేటర్స్–ఇంటర్నేషనల్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో **'నెలనెలా నాటక పథకం'** నిర్వహించటానికి, ప్రతినెలా రెండువేల రూపాయల (డా. 70) పారితోషికం యిచ్చేటట్లు మన సమితి నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ పారితోషికం మన సభ్యులలో ఎవరైనా యివ్వవచ్చు. మొదటిసారిగా మన కార్యవర్గసభ్యులు డా. శ్రీనివాసరావు, డా. వసుంధరా శ్రీనివాసరావు దంపతులు ఈ పారితోషికం యివ్వడానికి అంగీకరించారు. ఈ పథకం ముందుగా వంశీ ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పటికి 5 నాటికలు వేయించారు. మన సమితి ఆరవ నాటకం జూలై 27, 1993న హైదరాబాదులోని త్యాగరాయ గానసభలో 'త్రివర్ణపతాకం' – జలదంకి సుధాకర్ రచన, శ్రీ భానుప్రకాష్ దర్శకత్వంలో ప్రదర్శింపబడింది. వెనుకపడుతున్న మన తెలుగు నాటకరంగ పోషణకై ఈ ప్రణాళిక ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. మొదటి ఆరునెలలు మన సమితి పారితోషికమిచ్చేటట్లు, ఆ తరువాత మన సభ్యులు, పాఠకులు ద్వారా ఈ పైకాన్ని సమకూర్చటానికి ప్రయత్నించేటట్టు నిర్ణయించారు. మీరందరూబదుకు వచ్చి ఈ ప్రణాళికలో పాల్గొని మన తెలుగునాటకాన్ని పైకి తీసుకరావటానికి సహాయమందించగలరని ఆశిస్తున్నాము. వివరములకు మన అధ్యక్షులను సంప్రదించండి........తె.క.స.

Rajeshwer Rao
Kokkirala D.D.S.,

Cosmetic & General Dentistry

1418 Wythe Place
Bronx, NY 10452

(Near Grand Conc. & 171th Street)

Tel: (212) 681-8901
Tel: Eve: (914) 268-4920

BHAVATH SAI ENTERPRISES

For All Your SAREE Needs

Marriages/Occasions

Kanjeevaram Silks, Mysore Silks, Kosa Silks,

Kalakshetra, Venkatagiri, Paturu, Gadwala etc.

Latest Designs/Wholesale Enquiries Invited

RANJANI POTHURI

(908)308 1709 (Evenings)

More people count on
Metropolitan in more ways,

Life* - Health*- Disability* - IRA's
Home - Auto - Umbrella - Annuities
Retirement & Tax deferred Investments
Mortgage protection - Education
Survivorship (Estate tax saver)
*** Group plans also available**

For professional and dependable services
call today

Chetan Wattamwar
Off: (516) 775-8444 ext 33
(718) 347-0110 ext 33
Beeper: (718) 670-9273

GET MET. IT PAYS.

Metropolitan Life Insurance Co. New York, NY
Metropolitan property & Casuality Co., Warwick, RI.

ప్రపంచ తెలుగు సమ్మేళనము – ఒక సమీక్ష

– కోటపాటి సాంబశివరావు, Colmar, PA

జూలై 2 నుండి 4 వరకు (1,5 తేదీలు నామమాత్రమే కనుకు వుదహరించబడలేదు.) లాంగ్ ఐలెండ్, నాసా కలోసియంలో ప్రపంచ తెలుగు సమ్మేళనము – 10 వేలమంది కూడిన మూడునాళ్ళ ముచ్చటైన తిరునాళ్ళతోనైతేనేమి, పత్రికల ప్రత్యేక వ్యాఖ్యతలోనైతేనేమి, అత్యంత ప్రతిభకలిగిన అనుంగు ఆంధ్రకళామతల్లి ముద్దుబిడ్డలైన అనేక కళాకారుల రాకతోనైతేనేమి, అర్ధంతరంగా ఆపుచేసిన ప్రదర్శనలతోనైతేనేమి, సాంస్కృతిక ప్రదర్శనల నిర్వహణ సందర్భముగా వచ్చిన తీవ్రవిమర్శలతోనైతేనేమి, రాజకీయనాయకులకు చేసిన సన్మానములపై సన్మానములతోనైతేనేమి, 1–2 మిలియన్ల ఖర్చుతోనైతేనేమి యీ సమ్మేళనము ఒక విశిష్టస్థానమును పొందగలిగింది. సమ్మేళనమును నిర్వహించింది తానా. నిర్వహణలో జరిగిన పూర్వాపరాలను పరిశీలిద్దాం. సంఘాభివృద్ధికి, ఆరోగ్యానికి నిర్మాణాత్మక విమర్శలు అవసరము. తానా శ్రేయోభిలాషిగా చేసే సమీక్ష యిది.

సమ్మేళన నిర్వహణలో జరిగిన కొన్ని ప్రధానాంశములు: 1. పదివేల మంది కలయిక, 2. భోజనపు ఏర్పాట్లు, 3. సాంస్కృతిక ప్రదర్శనల నిర్వహణ, 4. అతిథుల ఆదరణ, 5. సన్మానము.

1. **పదివేలమంది కలయిక:** గతసంవత్సరము జరిగిన ఆటా సభల సంఖ్యను దృష్టిలో పెట్టుకొని, పదివేల సంఖ్యకు గురిపెట్టి, గురితప్పకుండా విల్లును ఎక్కుపెట్టి బాణాన్ని సంధించకలిగారు నిర్వాహకులు. అమూల్యమైన తమ కాలాన్ని వినియోగించి, సరైన నిద్రాహారములులేక, రాత్రింబవళ్ళు కష్టించి, శ్రమటోడ్చి, నభూతో నభవిష్యతి అన్నట్లుగా సమ్మేళనమును ఘనంగా నిర్వహించిన కార్యకర్తలందరూ శ్లాఘనీయులు. ఎంతగొప్పగా జరిపించాలన్నా కొన్నిలోటుపాట్లు తప్పవు...మరి! ఏంచేద్దాము? తానా పత్రికను బాకాగా ఉపయోగించుకొనుట జరిగింది. అర్హతలు లేనివారందరిని, ఇంద్రుని చంద్రునిగా ఆకాశానికి ఎత్తి, దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన కారణజన్ములుగా అభివర్ణించి, స్తుతించిన ఆ వ్రాతలు అమెరికా ఆంధ్రులందరికీ అవమానాన్ని ఆపాదించాయి. పత్రిక తెరిస్తే, ఏ కారణజన్ముడిని గురించి చదవాలో అనే భయమేసేది. అందరి విమర్శలకు గురైనారు పత్రికాభాద్యులు. పత్రికస్థాయిని పెంచే గురుతరమైన బాధ్యత క్రొత్త తానాపత్రిక కమిటీపై ఎంతోవుంది. ఏదిఏమైనా పదివేలమందిని పరికించుట కనులపండువగా వుంది. మరి.....

2. **భోజనపు ఏర్పాట్లు:** భోజనశాల విశాలంగా పరిశుభ్రంగా వుంది. తెలుగు సంస్కృతి సాంప్రదాయము కొట్టవచ్చినట్లుగా కనపడింది. అక్కడ ముచ్చటగా అలంకరించబడింది. మంచినీటి ఏర్పాట్లు మంచిగా వున్నాయి. ఎంతోకాలము వరుసలో నిలబడవలసిన అవసరములేకపోయింది. (మొదటిరోజు మధ్యాహ్నము తప్ప). ఆతిథ్యానికి, ఆదరణకు అంతులేదు. (ఆంధ్రులకిష్టమైన తాంబులముతో సహా. స్వీటు వుచితమే...కానీ, తాంబూలము మాత్రము డబ్బుకు సుమండీ!) అంతమందిపై అంతకంటే ఎక్కువ ఆశించుటములో అర్థములేదు. ఆ కమిటీ సభ్యులు శ్లాఘనీయులు.

3. **సాంస్కృతిక ప్రదర్శనల నిర్వహణ:** సమన్వయము, సహకారము, సరైన అవగాహన, సరైన ప్రణాళిక, దూరదృష్టి, వడపోతలు లోపించినందు వలన యీ కమిటీ పప్పులో కాలువేసిందనే చెప్పకోవాలి. అకారణముగా రసవత్తరమైన ప్రదర్శనలను అర్ధాంతరంగా ఆపివేయటము, తత్కారణముగా ప్రేక్షకులు అసంతృప్తిచెందటము జరిగాయి. 'అంగడిలో అన్నీ ఉన్నాయి, అల్లుడునోట్లో శని' అన్నట్లుగా ఎంతోమంది గొప్పకళాకారులొచ్చినా, ఎన్నో గొప్ప కార్యక్రమాలున్నా, తృప్తితీరా ఆనందించే అవకాశానికి నోచుకోలేకపోయారు ప్రేక్షకులు. కళాకారులకు వారి ప్రదర్శనకాలము తెలియదు. అంతా రసాభాస, గందరగోళము. కళానుభవము, రంగస్థలపెత్తనములో ట్టలైన మరి కొంతమంది సహకారము తీసికొని వుంటే బాగుండేదేమో! యాణించుటకు ఫస్ట్‌క్లాస్, వుండటానికి ఇంద్రభవనము (మేరియాట్), భవించుటకు రాజభోగములు అన్నీ అనుభవించిన పెద్దకళాకారులు ఆంధ్ర అన్నదమ్ముల, అక్కచెల్లెళ్ళ మధ్యకు వచ్చిందీలేదూ..ఒక్కనిముషము నటించిందీలేదు. మెగాస్టార్ సన్మానములందుకొనుటకా. గొప్పలు చెప్పకోవటానికా, మరి వచ్చింది? ఒక్క సినిమాకు కోటిరూపాయలు తీసుకునే మెగా..కు, విమానము టిక్కెట్టుకు డబ్బులేదని, నిర్వాహకులు పాపము ఫస్ట్‌క్లాస్ యిచ్చారు కాబోలు! మంగళంపల్లి అదృశ్యము కొంతమందికి నిరాశకలిగించింది మరి! ప్రోగ్రాముకు వొప్పకున్నప్పుడు హాజరవుట కళాకారుని సత్సంప్రదాయము. కుంటిసాకుల (తనకు గిట్టనివారు వస్తున్నారని) కారణముగా హాజరవకపోవటము, ప్రేక్షకులకు నిరాశ, నిస్పృహలు కలిగించటము ఆ సంగీతవిద్వాంసునికి అవమానమని, సిగ్గుచేటని జనాభిప్రాయము. కళ రాణించేది ప్రేక్షకునివలన. ప్రేక్షకుల ఆదరణలేనిదే కళాకారుడు లేడు. కళాకారునికి విశాలమైన మనస్సు ఉండాలి.

4. **అతిథుల ఆదరణ:** నిర్వాహకుల నిర్విరామకృషి ఫలితముగా ఆంధ్రదేశమునుండి అనేకమంది అరుదెంచారు అత్యంత ఉత్సాహముతో. కానీ...పాపము వారికి నిరాశే మిగిలింది ఏ కొద్దిమందికో తప్ప. వారి కథలు కోకొల్లలు. గోడులు వినలేకుండా ఉన్నాయి. ఎక్కడో లోపముంది. 24 గంటలు విమానములో కూర్చొని, 6.30 గంటలకు దిగి, 8 గంటలకు బస్సు ఎక్కి, 8 గంటలు బస్సులో కూర్చొని వేకువఝామున 4 గంటలకు రూము ప్రవేశము చేయుట కష్టమే మరి. అందుకనే విమర్శించారు. బస్సుదిగనని భీష్మించుకు కూర్చున్న ఒక రాజకీయనాయకుడిని బ్రతిమిలాడవలసివచ్చిందట. పాపము రా.నాలు, వి.పీల యెడల ఇతర అతిథుల ఎడల చూపించిన ఆదరాభిమానములు, ఆప్యాయత, ఆతిథ్యము, చూపినతీరులో ఎక్కువతేడా వుందని వారి వాదన. అదేమంటే, 'నక్క ఎక్కడ నాగలోకమెక్కడ' అనవచ్చు. 'గుఱ్ఱమును గాడిదను ఒక గాట కట్టివేస్తామా' అని అనవచ్చు. అతిథులందరిని దాదాపుగా ఒకేరీతిలో చూడవలసిన ధర్మము ఆహ్వానించినవారికి ఉందనుకుంటాను. వ్యక్తిపూజను విమర్శించే మనము వ్యక్తులను పూజించటము అందరి దృష్టినీ ఆకర్శించింది.

5. **సన్మానములు:** రా.నాల భాగవతము ఎవరికి తెలియందికాదు. రా.నాలు ఎంతమందో! డబ్బు ఎంతఖర్చో! సన్మానములపై సన్మానములు. జనానికి విసుగెత్తింది. ఆంధ్రరాజకీయభాగవతాన్ని మరిపించారు... మన నాయకులు..మరి! మేధావులమని చెప్పకునే మనకు, యిలాంటి చౌకబారు గొప్పలుచేయటము అవమానము, సిగ్గుచేటు. నిస్వార్థపు, నిష్కల్మషపు ప్రజాసేవకు తన జీవితాన్ని త్యాగముచేసిన నిరాడంబరపు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఒక్కడే అందుకు అర్హుడు. ముమ్ముందు యిలాంటి సాంప్రదాయాలకు తిలోదకాలివ్వటము మంచిదని ప్రజాభిప్రాయము. ప్రజాస్వామ్యములో ప్రజాభిప్రాయానికి విలువ యివ్వటము నాయకుల కనీసబాధ్యత. అంతమంది రా.నాలు, వి.పి.లను ఆహ్వానించకుండావుంటే అంతా బాగుండేదేమో!

మన కర్తవ్యము: నాయకులలో యీగోయిజము, సంకుచితత్వము పెరిగిపోయింది. నాయకులు, కార్యకర్తలు కష్టపడి పనిచేశారు. అది నిస్సందేహము. 'కుమ్మరి అములో గచ్చకాయలా...' కొన్ని పొరపాట్లు చాలు పడిన కష్టమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అవుటకు. గతంలో జరిగిన గుణపాఠములను నేర్చుకొని, పొరపాట్లను సరిచేసుకొని భవిష్యత్తును పూలబాటగా వేసుకొనుట విజ్ఞులుచేసే పని. ఇలాంటి విమర్శలను సహృదయముతో స్వీకరించాలి. బంగారపు సౌధానికి ప్రథమసోపానమనుకోవాలి! కులమతభేదములను కూకటివ్రేళ్ళతో సహా పెకలించి, యీ గోయిజాన్ని విస్మరించి, సంకుచితతత్వాన్ని సడలించి, చీలికధోరణులను చెంతకురానివ్వక, కలిసికట్టుగా విజ్ఞులందరూ విజ్ఞతతో వర్తించిననాడు మనమందరము ముమ్ముందు భావితరాలవారికి బంగారపుబాటను వేయగలుగుదాం మరి!

A Message From The Bank Non-Resident Indians Like To Call Their Own....

'Non-Resident (Non-Repartriable)' (NRNR) Deposit Scheme.

Our interest rates on NRNR Fixed deposits (w.e.f 4th February, 1993)

6 Months to less than 1 year	-	**17% p.a.**
1 Year and above but upto maximum of 3 years	-	**18% p.a.**

* Deposits maintained in Indian Rupees.
* Deposits accepted at any of our branches in India.
* Interest paid monthly (discounted), quarterly or reinvested for better yield on quarterly basis.
* Contracted rate of interest continues even after depositor becomes resident, till maturity of the deposit.
* Exemption from Gift Tax for one time gifting to NRIs.
* Can also be gifted to close relatives or any charitable trust in India.
* Free from Indian Income Tax.

बैंक ऑफ़ इंडिया **Bank of India**

(भारत सरकार का उपक्रम) (Government of India Undertaking)

HEAD OFFICE: Express Towers, Nariman Point, Bombay 400021, India
NEW YORK BRANCH: 277 Park Avenue, New York, NY 10172 • (212) 753-6100
SAN FRANCISCO AGENCY: 555 California Street, Suite #4444, San Francisco, CA 94104 • (415) 956-6326
WEST INDIES BRANCH: P.O. Box 694, Grand Cayman, Cayman Islands, West Indies

FOR FDIC INSURED LOCAL DEPOSITS & NON-RESIDENT INDIAN DEPOSITS
PLEASE CALL OUR TOLL-FREE NO: **1-800-232-2828**

INVESTMENT SERVICES

DISCOUNT COMMISSIONS ON STOCKS AND BONDS

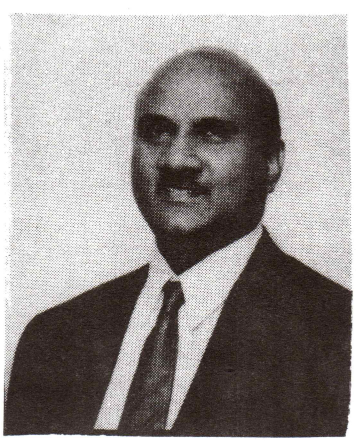

VAIKUNTA MURTY GULIVINDALA
VICE PRESIDENT
WESTMINSTER SECURITIES CORPORATION
MEMBER
NEW YORK STOCK EXCHANGE, INC. & SIPC
19 Rector Street 11th floor
New York, NY 10006
1(800) 553-6428
1(212) 480-2503
Fax: (212) 480-2549

SERVICES INCLUDE:

* Stocks and Bonds
* Bonds for Children
* Mutual Funds
* Treasuries and Tax Exempt Bonds
* IRA and Pension Plans
* Portfolio Management

* Accounts insured up to 10 million dollars.
* Commissions less than Schwab and Fidelity.
* The growth of your money is our primary interest.

* Clearing agent: Pershing/DLJ Securities

ముఖము, తన కమల నయనములతో, అందరివైపున చూసింది. ఇంతలో ఆ అందాల భరణిని ఎత్తుకొన్న nurse పాప తండ్రికేసి చూస్తూ 'Congratulations Mr. Sasidhar! your daughter Alekhya has arrived. Here she is.' అని అందించింది ఆ బంగారు మూటను, పట్టరాని ఆనందంతో మతాబులా వెలిగిపోతున్న శశిధర్‌కు.********

(Note: Ultrasound Scanning ద్వారా ఈ మధ్య పుట్టబోయే బిడ్డ sex తెలుసుకొంటున్నారు. U.S.A.లో హాస్పిటల్ వారికి బిడ్డపుట్టకమునుపే పేరు చెప్పాల్సిన ఆవసరం వుంది. అందుచేత తల్లితండ్రులు సాధారణంగా ముందే బిడ్డ పేరు నిర్ణయించుకొంటారు. అదే విధంగా ఈ కథలో 'అలేఖ్య'కు తన పేరు పుట్టకముందే నిశ్చయింపబడింది.)

ఎందుకమ్మా వసంతమా!

ప. ఎందుకమ్మా వసంతమా
ఏమిటోయీ పరుగులూ
మూడునాళ్ళ మురిపమేలా
ముందు ముందు దిగులు ఏల....।ఎందుకమ్మా।

చ। నీవురాక చిగురురాక
మోడుపోయె మామిడమ్మ
పుడమిపైన పూవులేక
మూగబోయె తుమ్మెదమ్మ....।ఎందుకమ్మా।

చ। పచ్చపచ్చని చిగురుకొమ్మలు
నిన్నుచూసి మురియునోయి
కొమ్మకొమ్మకు కోయిలమ్మలు
గొంతువిప్పి పాడునోయి....।ఎందుకమ్మా।

చ। ఎంతకాలము నీవులేక
ఎదురుచూపులు మాకు ఏల
పలకవమ్మా ప్రకృతి నీవు
పరవశింపగ రావటమ్మా....।ఎందుకమ్మా।

— నాగలక్ష్మి కొంకపాక
Schiller Park, IL

తెలుగు కళాసమితి, మ్యాజెర్సీ కార్టూన్ల పోటీలో బహుమతి పొందినకార్టూన్!

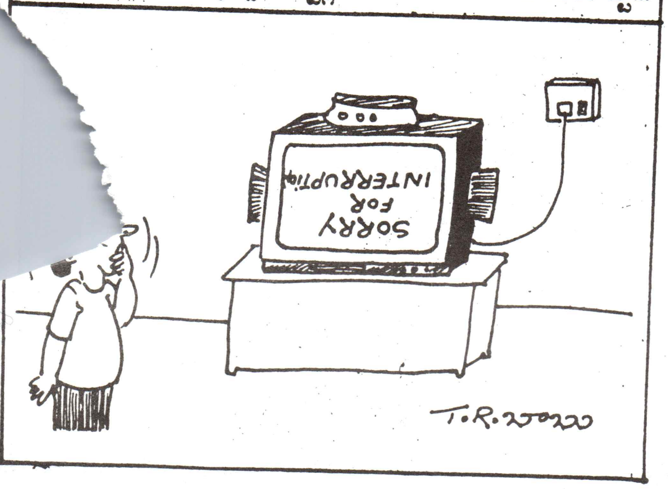

తానా సభలు – మరో అభిప్రాయము

ఎంతో ఉత్సాహంగా తానా సభలకు హాజరైనవారంతా గాలితీసిన బెలూన్లలా తిరిగివచ్చామంటే అతిశయోక్తి కాదనుకుంటాను. ఆడంబరాలకు, అట్టహాసాలకు ఇస్తున్న ప్రాముఖ్యత మన లక్ష్యాలకు, ఆశయాలకు, మాటల్లో అన్నది చేతల్లో చూపించే ప్రయత్నానికి ఇవ్వడంలేదని స్పష్టంగా తెలిసిపోతున్నది. ఎవరో తరుముకువస్తున్నట్లు గుడ్డిగా పరుగెడుతున్న మనం, ఇంక ఈ పరుగులు ఆపి ఒకసారి ఆత్మపరిశీలన, విమర్శన చేసుకొని నెమ్మదిగా ముందుకు సాగవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నదని పిస్తున్నది. మన భాషా, సంస్కృతి పేరట రెండేళ్ళకోసారి భారీఎత్తున ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి చేస్తున్న ఈ సభల వ్యవధికాలం చాలా తక్కువ. దేశం నలుమూలలనుండి ఎన్నోవేలమంది తెలుగువారిని ఒక్కచోటకు చేర్చుతున్న ఈ సభలు మంచిని, సంతోషాన్ని పంచి యివ్వకపోగా, అందరిలో నిరాశ, నిస్పృహలతోపాటు ఆవేశాల్ని, కోపతాపాల్ని, మనస్పర్థల్ని పెంచుతున్నాయి. అందుకే ఇటువంటి సభలు ఏ ఐదేళ్ళకోసారో నిర్వహిస్తే మన తప్పొప్పులను పరిశీలించుకొనే వ్యవధి, క్రమపద్ధతిగా చేయడానికి తగిన వ్యవధి, ఓర్పు, అన్నింటినిమించి లక్ష్యం పట్ల విలువ గౌరవం పెరుగుతుందేమో!

— శ్యామలదేవి దశిక
North Brunswick, NJ

CONGRATULATIONS SUNITHA!

Dr. Sunitha Polepalle, our youth member and daughter of our active life-members and well-wishers, Mr. Sankara Rao and Mrs. Madhavi Polepalle is married to **Dr. Sashikumar Makam**, son of Mr. Makam Rammurthy and Mrs. Makam Sulochana on January 24, 1992 at Cuddapah Venkateswara Kalyana Mandapam. Reception was held in NJ on August 21, 1993 and is very well attended.

Sunitha is currently working as a resident in Columbia Presbyterian Hospital, NY specializing in Physical Medicine and Sashi is specializing in Internal Medicine at Lincoln Hospital, Bronx, NY.

TFAS congratulates the couple and wishes them all the best in future.

LAKSHMI VADAPALLI, M.D.

Board Certified in Internal Medicine

*** SPECIALIZING IN DIABETES ***

New Patients Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pru-Care, Aetna
Metlife

(908) 821-0873

3084 Highway 27
Kendall Park, NJ 08824

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

ATTENTION PHYSICIANS!!!

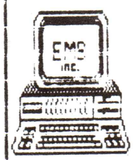

MEDICAL CLAIMS PAPERWORK?

We take care of it all!

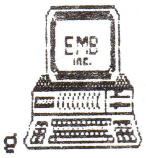

- Electronic claims processing
- Complete billing service
- Office computer assistance
- Electronic claims computer modules
- Payment made to doctor or patient
- Patient billing and paperless
- Insurance processing

MEDICAL CLAIMS SHOULD NOT BE A BURDEN.

EFFICIENT MEDICAL BILLING, INC.
P.O. Box 5745
Trenton, NJ 08638-0745
(609) 883-3989

Estate Planning

Ram Kolluri, CFP* offers:

- Design of wills, trusts, and estate plans
- Two decades of experience
- Personalized service
- References of many satisfied customers
- Free initial consultation

1-800-637-9955

Individual Asset Planning Corporation
Financial Planning & Investment Advisors
103 Carnegie Center, Suite 100
Princeton, NJ 08540

* *Admitted to the Registry of Financial Planning Practitioners*

Commercialization of Telugu Culture in the USA

The following write up summarizes my recent observations about this topic. There are quite a few people invited from India each year to participate in the cultural events in the USA. On the one hand the organizers of the cultural programs boast abut the service they are doing to uphold the cultural values of our Telugus in teh USA and on the other hand these organizations (organizers?) seem to be making more money than they spend on the artists eventually. The sad part is that the artists (at least some of them I know), who come with the hope of seeing this country and also to make some money, if possible, which they deserve rightfully, are deprived of these wishes.

During my recent interactions with some of the invitees of the TANA 93, they have expressed to me their displeasure on how they are and have been treated by the organizing committee of TANA. I am aware of the fact that it is not possible to pleae all the invitees as there is a lot of scope for inconvenience when we arrange something of this magnitude. I have also respect for the innumerable volunteers with no vested interests, who are the back bones of many cultural events.

A typical example: The artists are invited from Indai (the selection of invitees is another big story) and the air fare and domestic tgravel within USA (not by air) is taken care of by TANA. Due to these constraints, the artists are owned by TANA during their stay in the USA. If these artists are asked to perform in any Local Telugu Association (LTA), then that Association should pay (depending on how popular these artists are and how much money the LTA is likely to make) some money to the TANA. After the program, if the lTA makes more money, which is the case mostly, then the LTA and the availability of funds. In all this process, the artists are the least important people as they are at the mercy of the organizers.

I must mention that there are a large number people in the USA who are genuinely interested in Telugu literature, drama, music and other aspects of our culture who have been donating money very generously to the artists directly, without the intervention of the TANA or LTA. I have seen a couple, attending an entertainment program in the house of a nice host, who donated a large sum but do not want to disclose their names disclosed (Guptadanam). There are many such people in this country and elsewhere and because of them we still enjoy a good reputation as non-resident Telugus (Indians).

My main worry and the crux of the matter is that money is playing such a vital role in all these cultural aspects, most of the itmes our elected leaders of LTAs do not seem to bother about our culture at all. Because of the vast amounts money involved (these numbers are unbelievably high) in these associations, money seems to be the only attraction to be somebody in these organizations. People with least qualifications take up positions as cultural committee members. This is pathetic.

It should be rememberd that people (volunteers and donors), with no ulterior motives, in the USA are the true champions of Telugus in the USA. I hope that future leaders in our communities do not fall into this trap and do really something for the community.

- Lakshmanna Vishnubhotla, CT.

(The view expressed are those of the author only......Editor)

(I am glad that the author pointed out about the money involved in the sponsorship of the artists. For a group of six people to tour this country by air to only 7 places, costs a minimum of about $15,000 just for their airfare and incidentals only. That eans 1500 people have to donate $10 each - i.e. at these 7 places first 214 people e to contribute to meet these expenses only. If you add to this the cost of nizing the programs locally another 100 people have attend, i.e. about 314 e. This number is too large for many areas. Therefore, the organizers set up nium depending upon the area. The solution to it is for these cultural asts and others to attend **all** the programs and contribute so that the rs will not have ch money-mongers. The more number of people participate, the merrier on will be and the artists also get satisfied. In most of the cases, the end up spending more to meet the expenses apart from their time and energy.....KR)

సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. శ్రీనివాసుడనుచు శ్రీకృష్ణుడనుచు
శంభుడనుచు బౌద్ధజైనులనుచు
తర్కమాడుచుంద్రు దైవమొక్కటి కదా!
వెన్నరీతి, సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. శుచి, వచస్సు, తేజ, స్మృతియును, ధృతి, వశీ,
నయము, కోర్కె, సాధనములు గూడి
విధులు తొమ్మిదౌను విద్యార్థిమనుటకు
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. గురువునెపుడు భక్తి కొలువగా వలయును!
గురువులేని విద్య గురుతురాదు
గురువుపైని భక్తి బరువు బాధ్యతలుంచు
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. విద్యలేనివాడు వింతపశువటంచు
విద్యనేర్పువాని వివిధరీతి
కష్టపెట్టుచుంద్రు కలిమిలేముల చేత
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. నీతిలేనివాడు నిర్వీర్యుడై చెల్లు
నీతియున్నవాడె నిర్మలుండు
నీతి గల్గు పనులు నెయ్యమ్ము సమకూర్చు
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. పశువు తిన్న వెంట పరితృప్తినొందును
మనిషి దాచినపుడె మహిమదెలియు
పొదుపులోని యర్థమిదియె తరచిచూడ
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. కష్టమైన పనిని కలిసిచేయవలయు
కలిసిచేయ కష్టమలసిపోవు
సుఖముగోరువారు సోమరిపోతులే!
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె.. లలితమైన మాట లాలిత్యమును గొల్పు
లలితమైన మాట చెలిమి నేర్పు
మాటలోని మృదువు మంచిని పరికించు
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. లలితగీతమెపుడు లలితమై సొంపారు
మనిషి జీవితాన మధువు నింపు
మోటుతనము జూడమోపెడు బరువౌను
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

ఆ.వె. కమలభవుని రాణి, కమలనాభుని రాణి
ధనము, విద్యలెల్ల దనరజేసి
ఆదుకొంద్రు జనుల అత్త కోడళ్లైన
వెన్నరీతి! సుప్రసన్నమాట!

— శేషం సుప్రసన్నాచార్యులు
Husnabad, AP

అలేఖ్య ఆగమనం

— డా. వసంతరావు గురజాడ, Lexington, KY

ఫోను 'ట్రింగ్, ట్రింగ్' అని మ్రోగింది. నిద్రలో ఉన్న శాంత త్రుళ్ళిపడి లేచి, అతి కష్టంమీద, ఫోను దగ్గరికి వెళ్ళింది, ఆయాసపడుతూ రిసీవరు అందుకొని 'హలో' అని దీనంగా పలికింది.

అవతలి గొంతుక తన ప్రియమైన స్నేహితురాలు కవితదని తెలియగానే, వెంటనే నిద్ర ఎగిరిపోయి 'ఏమిటే విశేషం?' అని అడిగింది హుషారుగా, కుతూహలం నిండిన గొంతుకతో. కవిత అందుకు

'అదే, ఈ వేళ మీ ఇంట్లో డిన్నరు గురించి...' అని ఏదో అనబోయి ఆగి పోయింది.

'ఏమిటే అలా సందేహిస్తున్నావు. మా ఇంట్లో ఈ వేళ డిన్నరు వుంది. దానికి మీరు వస్తున్నారు' అంది శాంత ధృడంగా.

అందుకు కవిత నవ్వుతూ 'అది కాదు శాంత! నువ్వు ఏమి అనుకోక పోతే, ఈ డిన్నరు అలేఖ్య వచ్చేవరకు పోస్టుపోను చెయ్యకూడదూ? ఆ పిల్ల ఎలాగూ ఇరవై రోజులలో వస్తుంది కదా. ఆమెను చూడ్డానికి ఎలాగూ వస్తాము.' అని అంది.

దానికి కొంచెం విసుగ్గా శాంత 'అబ్బా ఆవిడగారు రావడానికి ఇంకా టైము వుంది కదే. నీ close friendగా నేను ఇప్పుడు రావే అని పిలుస్తే, తరవాత వస్తానంటావేమిటి, ఆ అమ్మాయి వచ్చేక మళ్ళా రావచ్చులే. ఈ వేళ తప్పకుండా రండి.' అని కవితను ఒప్పించి, సంభాషణ ముగించింది. రిసీవరు పెట్టేసి వచ్చి పడక కుర్చీలో వాలింది శాంత.

ఒక్కసారి కళ్ళు మూసుకొని దీర్ఘాలోచనలో పడింది. 'అలేఖ్య' ఆ పదం గిఱ్ఱున తన మెదడులో వేయిసార్లు మోగింది. ఎంత చిత్రం! అలేఖ్య వస్తుందని తెలిసినప్పటినుండి జీవితం ఎంతమారి పోయింది. ఈ రెండు మూడు నెలలలో తనకు తెలిసిన వారు ఆలేఖ్య గురించి అడగనివారంటూ ఎవ్వరూ లేరు. ప్రతివారు ఆ అమ్మాయి రాకకోసం ఎదురు చూసిన వాళ్ళే. ఈ మధ్య పది రోజులనుండి ఫోనుకాల్స్ కూడా చాలా ఎక్కువ అయ్యేయి. ఇదివరకు తనకు వచ్చే కాల్స్ అన్ని ఇప్పుడు అలేఖ్య కోసం వస్తున్నాయి. ఆవిడగారు ఎప్పుడు land అవుతుందో అని తెలుసుకోవడానికి మాత్రమే. బయటవాళ్ళ సంగతి అలా ఉంచితే, ఇంట్లో ఉన్న వాళ్ళ సంగతి ఇంక చెప్పనక్కరలేదు. అందరికి అడావిడి ఎక్కువ అయ్యింది. డిశంబరు రెండవతేదీ (అలేఖ్య వచ్చే రోజు) ఒక పెద్ద పర్వదినంలాగ ఇంట్లో arrangements చేయబడుతున్నాయి. భారత ప్రధాని మన ఇల్లు సందర్శిస్తారంటే జరగ తగ్గ అడావిడి కనిపిస్తుంది ఇంట్లో. ఇక అమ్మ, నాన్న ఉత్సాహం చెప్పనక్కరలేదు. అలేఖ్య వచ్చేరోజుకు నెలముందర వచ్చి వాళ్ళు పాపం రోజులు లెక్కబెడుతున్నారు.

ఇలా ఆలోచనలలోవున్న శాంత కళ్ళు ఎదురుగోడకు వేళ్ళాడుతున్న తన భర్త శశిధర్ ఫోటోమీద పడ్డాయి. శాంత భావాలు క్రిందటి దినం సాయంత్రం అయిన సంఘటన మీదకు మళ్ళాయి. ఇద్దరు ఆఫీసునుండి తిరిగి ఇంటికి కారులో వస్తున్నారు. ఉన్నట్లుండి శాంతకు ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చి, భర్తకేసి చూసి 'ఏమండీ, మన personal computer లో passwordని మీరేదైనా మార్చారా? ఈ వేళ దానిని వాడదామనుకొంటె access దొరక లేదు.' అని అంది. దానికి శశిధర్ తనవైపు చూడకుండా 'అవును ఇదివరకు నీ date of birth passwordగా వాడేవాళ్ళము. కాని ఈ మధ్య నా మనసు మార్చుకొని దాన్ని మార్చేను' అన్నారు. 'పోని కొత్త word శలవిస్తే నేను కూడా కంప్యూటరు వాడుకోవచ్చుగా' అని తను అంది, 'తన భర్త ఎందుకు అలా చేసేడో?'అని మనస్సులో ప్రశ్నించుకొంటూ. ఆ password 'అలేఖ్య' అని శశిధర్ సమాధానం దూసుకుంటూ వచ్చింది శాంతమీదకు. చాలా ఆశ్చర్యపోయింది శాంత. శశిధర్‌కు తనంటే ప్రాణం. ఎప్పుడూ సరదాగా మాట్లాడుతూ, నవ్వుతూ తనవెంతో ప్రేమగా చూసుకొనేవాడు. కాని, ఈ మధ్య అలేఖ్య రాక విషయం తెలిసినప్పటినుండి ఆయన ప్రవర్తన పూర్తిగా మారిపోయింది. ఈ మధ్య అస్తమానూ అలేఖ్యను ఎలా receive చేసుకోవాలి? అలేఖ్యకు ఎటువంటి కానుకలు కొనాలి? మొదలగు విషయాల మీదే ఆయన ఆలోచనలు, మాటలు లేకపోతే ఆమె గారి అందాన్ని ఊహించుకోవడం. లోకమంతా అలేఖ్యామయమవుతున్నట్లు అనిపించింది శాంతకు.

రోజులు గడిచేకొద్ది శాంతకు భారం, ఆందోళన, కుతూహలం ఎక్కువయ్యేయి. ఏమిటో! మనసు నిండా అంతులేని భావాలు ముసురుకొంటున్నాయి. అప్పుడప్పుడు భవిష్యత్తు తలచుకొంటే తెలియని భయమేదో తనను ఆవహిస్తుంది.

ఒక రోజు బస్‌స్టాండ్‌లో నుంచుని బస్ రాకకై వేచి వుండగా, తన colleague రమ ఎదురై, 'Hi! శాంతా! రోజు రోజుకి నీ ముఖారవిందంలో ఆందోళన ఎక్కువవుతూంది. ఏమిటి? ఆలేఖ్య గురించేనా నీ చింతలు! అని అడిగింది. 'అవునే' అని సమాధానం ఇచ్చింది శాంత నెమ్మదిగా. 'అవును అలేఖ్య exact date of arrival ఎప్పుడు?' అని మళ్ళా ప్రశ్న వేసింది రమ. అందుకు శాంత 'ఏమో, ఆమెగారికి ఫోను వుందా కనుక్కోడానికి! వస్తున్నదని మాత్రం కబురు వచ్చింది. Date of arrival December 2nd అని తెలిసింది' అని అంది చిరు మందహాసంతో.

'అవును, ఆ సుందరిని రిసీవు చేసుకోడానికి ఎంతమంది వస్తున్నారేమిటి?' అని అడిగింది మళ్ళా రమ, గొంతుకలో కుతూహలం ఉట్టిబడుతూ.

దానికి శాంత 'ఏమో, interest ఉన్న వాళ్ళందరు వస్తారనుకొంటాను.' అంది నవ్వుతూ.

'శాంతా! నేనొక మంచి gift కొన్నాను అలేఖ్య కోసం. ఈ వేళ నీకిద్దామనుకొన్నాను, రాగానే ఆ అమ్మాయికిస్తావని. కాని తేవడం మరచిపోయేను' అని sorry చెప్పింది రమ వెళ్ళుతూ.

ఇంతటిలో బస్సు వచ్చింది. బస్సులో కూర్చున్న వెంటనే శాంత మళ్ళా ఆలోచనలో పడింది. 'ఈ సుందరి తన జీవితంలో అడుగుపెట్టగానే తను ఎన్నిమార్పులు, ఎన్ని సమస్యలు ఎదుర్కోవాలో' అని అనుకొంది. అలేఖ్య తన ఇంట్లో adjust అవగలుగుతుందా? తను చూపే మమకారం సరిపోతుందా? అసలు ఇప్పుడు ఎలాగుందో? అన్న ప్రశ్నలు తన మనస్సులో ఉదయించేయి.

December 4th:

ఏ కారణంవలనో అలేఖ్య అనుకున్నట్లు డిశంబరు రెండవ తేదీన రాలేదు. ఆ మరునాడు కూడా ఆమె పత్తా లేదు. ప్రయాణానికి ఏమి అడ్డంకులు వచ్చేయో? లేకపోతే ఏమైనా అర్జంటు పనులున్నాయో? ఎవరికి తెలియదు. ఈ వేళ తప్పక వస్తున్నట్లు మళ్ళా కబురు వచ్చింది.

అక్కడ నుంచున్నవాళ్ళందరి ముఖాలలో కుతూహలం, ఆత్రుతవంటి భావాలు తాండవిస్తున్నాయి. శాంత తప్ప అక్కడ అందరు ఉన్నారు. 'arrivals' door వద్ద నిలబడి ఎదురు చూపులతో అలేఖ్య రాక కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. అందరి కన్నా శశిధర్ ముఖంలో ఆత్రుత కొట్టొచ్చినట్లు కనపడుతోంది. ఒక్క చోట నుంచోకుండా అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నాడ

Time ఉదయం 10:45 అయ్యింది. 'ఇక ఏక్షణమైనా ఆలే
భూమి మీదకు దిగవచ్చు. ఎంత అందంగా వుంటుందో? తమవై
చూస్తుందో లేదో?' ఇలా అందరి ఆలోచనలు వేరువేరుగా కద
ఎదురుగా ఉన్న గుమ్మం తెల్లటి తలుపులు తెరుచుకొన్నాయి. ఓ అం
అమ్మాయి తెల్లటి uniformలో చిరునవ్వుతో ప్రత్యక్షమయ్యింది.
ఒక్కక్షణం ఊపిరి బిగపెట్టుకొని ఆమెకేసి చూసేడు. అక్కడ ఉ
దరి చూపులు కూడా ఆమెపై నిలిచేయి. కాని వాళ్ళందరి క
ముఖముపై కాకుండా ఆమె చేతులలో వున్న ఓ చిన్న bu
కేంద్రీకరింపబడి ఉన్నాయి. అందులోంచి చంద్ర బింబమువంటి

MATRIMONIALS..SEPTEMBER 1993

F93085502: Alliance from brahmin Doctors/Engineers for a 5'4½", girl 28yrs. fair, software engr. Pl.w.r.to Dr. B.K. Ramaraju, 2630 Stringham Av. #A229, Salt Lake City, UT 84109,(801)484-7876

F93095601: Alliance wanted for a sister, 42, 5'3", Class I officer working inIndia from Telugu/Kannada Brahmins. Write to D.N.Rao, 35/2 4th Cross, RMV Extn. Bangalore - 560 080.

F93095701: Alliance from south indian brahmins for a girl, 37 yrs. presently teaching in Central School Bangalore. Contact: Krishna Rao, Margosa Lodge, 1 Krishnaraja Blvd. Chamarajapura, Mysore 570 004.

M93083502: Alliance from brahim girls, Doctors from US or India for a 6', Fair Doctor, 32 Yrs. PG. Gl. Surgery. Pl. w. r. to Dr. B.K. Ramaraju, 2630 Stringham Ave. #A229, Salt Lake City, UT 84109, (801) 484-7876.

****

Address for Correspondence: 1 Woodlake Drive, Piscataway, NJ 08854. When responding to this address please send us the particulars of the respondent to be sent to the advertiser. **Please note that TFAS, TJ or any of its members are not responsible for any consequences arising out of this column.**

****

For members of TFAS of good standing (for their immediate family like brothers, sisters daughters and sons) the matrimonial ad appears three consecutive times free of charge. If they would like to continue the ad for three times in a batch a written request has to be made. This is only to avoid repetition for a longer period. For non-members, the ad ...ation is $5 per insert. **We ...est the members not to ... on behalf of not- ...e family. Please ... them to become members.**

****

...st ltr. M or F. Next ... Month in which the ...d first. Next two ... Serial Number, Next ...igit: No. of times appeared.

****

Dr. Vijaya Radhakrishna, M.D., F.A.A.P.
announces with pleasure
the association of
Dr. Subramanyam Ganti, M.D., F.A.A.P.
in her Pediatric Practice
on July 6th, 1992

155 Stelton Rd.
Piscataway, NJ 08854
(908) 752-8442

Williamsburg Commons
Aver Court Bldg. 8B
East Brunswick, NJ 08816
(908) 390-7552

తెలుగు కళాసమితి, మ్యాటెక్స్ కార్టూన్ల పోటీలో బహుమతి పొందిన కార్టూన్!

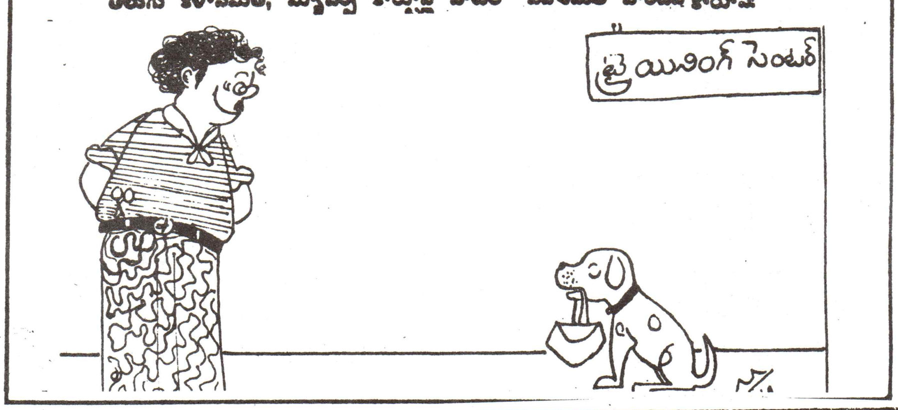

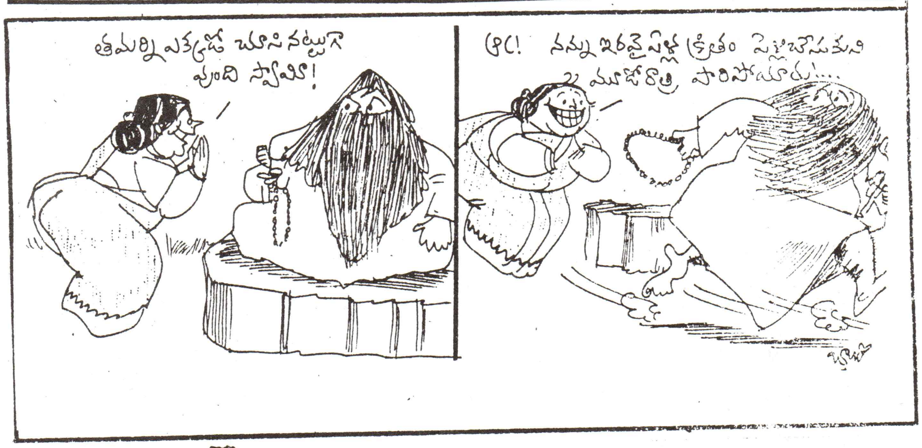

తెలివి

రణజిత్ సింగ్ కొత్తగా సింహాసన మెక్కాడు. అనేక హత్యలు, దోపిడీలు చేసిన ఒక దొంగను కొత్వాల్ రాజసభకు పట్టుకొని తెచ్చాడు. రణజిత్ సింగ్ విచారణ జరిపి దొంగకు మరణదండన విధించాడు. అప్పుడు దొంగ తనలో తానే ఏదో గొణుక్కుంటున్నాడు.

అది గమనించిన రణజిత్ సింగ్ "ఏమిటి నీలో నీవే మాట్లాడుకుంటున్నావు" అని అడిగాడు.

దొంగ భయపడినవాడిలా వణికిస్తూ "ఏం లేదు. నేను చిన్నవాడిగా వున్నప్పుడు మా అమ్మా నాన్న నా జాతకాన్ని ఓ ప్రఖ్యాత జ్యోతిష్కునికి చూపించారట. ఆయన అసలు తండ్రి ఎవరో తెలీని ఒక లబ్ధప్రతిష్టుని వలన వీడికి మరణం సంభవిస్తుందని చెప్పారట. తమరు మహాప్రభువులు. ఆ జోతిష్కుడు అబద్ధం చెప్పడాని నా నమ్మకం"

రణజిత్‌సింగ్ మారు మాట్లాడక దొంగను వదిలివేశాడు.

(మల్లిగె నుంచి)

బి.సి.నంద

నమ్మకం

రాంచీ దగ్గర మెస్రాలో బిర్లా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీలో బీఫార్మసీ చదువుతున్నాను. అది నా అదృష్టం. ఎందుకంటే అక్కడ సీటు రావాలంటే తెలివి, కృషిలతోపాటు అదృష్టం కూడా జతకావాలి.

అయితే నేను అదృష్టం మీద ఆధారపడే వాణ్ణి కాదు. Fortunes favour the brave అన్నది నాకు శిలాశాసనం. కానీ దేశంలో క్రీమ్ అనతగ్గవారుండే ఈ సంస్థలో కూడా ఎందరో విద్యార్థులు జోస్యాన్ని నమ్మడం ఆశ్చర్యం. కొంద రైతే హాబీగా హస్తసాముద్రికాన్ని అభ్యసిస్తూంటారు. వాళ్ళ ముందు చేతులు చాపి ఎందరో నిలబడుతూంటారు.

నేను వాళ్ళకు దూరంగా వుంటాను. కానీ ఒకరోజు నా మిత్రుడు నన్ను బలవంతపెట్టాడు. అప్పుడు నేను చిరాగ్గా, "భవిష్యత్తు మన చేతుల్లో వుంది. చేతల్లో వుంది! చేతిలోని గీతలకు భవిష్యత్తుని అంటగట్టవద్దు" అన్నాను.

అప్పుడు మా కెదురుగా చతుర్వేది వున్నాడు. అతడు హస్తసాముద్రికంలో ఎంత పేరు తెచ్చుకున్నాడంటే కొందరు ప్రొఫెసర్లు కూడా అతడి ముందు చేతులు సాచి నిలబడతారు. కంప్యూటర్ ఇంజనీరింగ్ ఫైనలియర్లో వున్నాడతడు. నా వంక అదోలా చూసి, "భవిష్యత్తు తెలుసుకోవాలని అందరికీ వుంటుంది. కానీ అది తెలుసుకుని తట్టుకోగల ధైర్యం అందరికీ వుండదు. అలాంటివాళ్ళే జోస్యాన్ని నిరసిస్తారు" అన్నాడు.

ఇది నాకు సవాలయింది. అతడి ముందు చేయి చాపాను.

చతుర్వేది పట్టి పట్టి నా అరచేతి గీతల్ని పరిశీలించాడు. అతడి కళ్ళు పెద్దవయ్యాయి, "నువ్వు చాలా తెలివైనవాడివి. తలచుకుంటే నువ్వు సాధించలేనిది లేదు. సంగీతం, చిత్రలేఖనం, కవిత్వం అన్నీ నీకు సహజంగా వస్తాయి..." అంటూ మొదలుపెట్టి అందరికీ తెలిసినవి, తెలియనివి కూడా అయిన ఎన్నో గొప్ప గుణాలను నేను కలిగి వున్నట్లు చెప్పాడు. అతడు చెప్పినవి చాలా వరకూ సరిపోవడం నాకాశ్చర్యమయింది. చిట్టచివర చతుర్వేది, "అన్నీ బాగానే వున్నాయి కానీ నీకు ధనయోగం లేదు. నీ జీవితమంతా డబ్బు ఇబ్బందులతోనే గడుస్తుంది" అన్నాడు.

షాక్ తిన్నాను. నాకు బాగా డబ్బు సంపాదించాలని కోరిక. మా నాన్నగారు చిన్నతనంలో డబ్బుకు ఇబ్బందిపడి ఇప్పుడు స్వయంకృషితో లక్షాధికారి అయ్యారు. కోటీశ్వరుణ్ణి కావాలని నా కోరిక. ఆ కోరికే నాకు జీవితం పట్ల ఆసక్తిని పెంచుతోంది.

చతుర్వేది అన్ని విషయాలూ సరిగ్గా చెప్పాడు. ఇదొక్కటీ తప్పుతాడా? తప్పితే బాగుండును.

జోస్యం ఊహల్లోంచి పుట్టిన శాస్త్రం. చతుర్వేది కాకతాళీయంగా కొన్ని సరిగ్గా చెప్పినంత మాత్రాన జోస్యం సైన్సు అయిపోదు. అదీకాక జరిగింది చెప్పడం వేరు, జరుగబోయేది చెప్పడం వేరు. జోస్యాన్ని నమ్మకూడదు.

ఇలా ఎంత సమర్థించుకుందామన్నా నన్ను నిరుత్సాహం పట్టి కుదపడం మానలేదు. ఎన్ని కళలుంటేనేం, ఎంత సామర్థ్యం వుంటేనేం - డబ్బు లేకపోతే ఆ జీవితం వృధా! నా జీవితం వృధా అని నాకు తోచసాగింది.

మనసులో ఇలా మధనపడుతున్నా పైకి మాత్రం నేను జోస్యాన్ని నిరసిస్తూనే వున్నాను. చతుర్వేది గురించి వాకబుచేస్తూ అతడెవరికైనా తప్పు చెబితే సంతోషిస్తూ, రైటు చెబితే గాభరాపడేవాణ్ణి. కానీ నేను గాభరాపడ్డ సందర్భాలే ఎక్కువ!

ఆ తర్వాత నుంచి నేను హస్తసాముద్రికంతో అంతో ఇంతో ప్రవేశమున్న ప్రతి ఒక్కడికీ చేయి చూపించుకోసాగాను. నాలోని ఈ మార్పుకు నా మిత్రుడాశ్చర్యపడితే, "నేను జోస్యం తప్పని సైంటిఫిక్‌గా ఋజువు చేయదల్చుకున్నాను. నాకు ఎవరెవరు జోస్యం చెప్పారో, ఏమేమి చెప్పారో ఒక పుస్తకంలో వ్రాస్తున్నాను. చాలావరకూ పరస్పర విరుద్ధంగా వుంటున్నాయి. ప్రతి ఒక్కరూ కొన్ని రైటు చెబుతున్నారు. కొన్ని తప్పు చెబుతున్నారు" అని చెప్పాను.

"అయితే మొత్తం ఎన్ని శాంపుల్స్ చూద్దామని?" అనడిగాడు మిత్రుడు.

"వెయ్యి" అన్నాను. అప్పటికింకా పది శాంపిల్సే అయ్యాయి.

"అయితే నీ ఋజువుకు చాలా కాలం పడుతుంది" అన్నాడు నా మిత్రుడు.

కానీ అంతకాలం అవసరం లేకపోయింది. ఇంటర్ కాలేజి మ్యూజిక్ పోటీలలో పాల్గొనేందుకు ఎక్కణ్ణించో వచ్చాడు లక్ష్మణరావు. అతగాడు హస్తసాముద్రికంలో కాకలు తీరినవాడుట. అరచేతి ముద్రలు చూసి అజారుద్దీన్ ఇండియాకు కెప్టెన్ అవుతాడనీ, పీవీ నరసింహారావు భారత ప్రధాని అవుతాడనీ చెప్పాడుట.

నా మిత్రుడు, నేను లక్ష్మణరావు వద్దకు వెళ్ళాం. అతడు నా గురించి విన్నాడు. నాతో, "కొందరు మిడిమిడి జ్ఞానంతో వచ్చీరానివి చెప్పి జోస్యం పరువు తీస్తున్నారు. నేను నీకు ఖచ్చితంగా చెప్పి జోస్యాన్ని నమ్మేలా చేస్తాను" అన్నాడు.

అతడి ముందు చేయి సాచాను. "నీలో లలిత కళల పట్ల తపన వుంది. కానీ ఒక్కటే అబ్బదు నీకు. అయితే ఏం రెండు చేతులా ఆర్జిస్తావు. నీ ఆస్తి నీకే తెలియనంతగా పెరిగిపోతుంది" అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

నా ఆనందం పట్టలేను. లలితకళల విషయంలో లక్ష్మణరావు తప్పు చెప్పాడని నాకు బాధగా లేదు. నా జీవితాశయం డబ్బు సంపాదించడం...

లక్ష్మణరావు నా చేయి చూడడం అయ్యాక, "జోస్యం మనిషికెంతో మేలు చేస్తుంది. దాని[illegible] తప్పని ఋజువు చేయడానికి పూనుకోవడం మ[illegible] పని కాదు. నీ హస్తరేఖల్ని బట్టి చెబుతు[illegible] నీవిక జోస్యాన్ని నిరసించే ప్రయత్నం మా[illegible] అన్నాడు.

అతుడు వెళ్ళిపోయాక నా మిత్రుడు [illegible] గాడింకా శాంపిల్ నెంబర్ పదకొం[illegible] శాంప్లింగ్ మానేస్తావని ఇంకో తప్ప[illegible] అన్నాడు.

జె. శ్రీరామకమల్

"అతడు తప్పు చెప్పలేదు. నేను నా శాంప్లింగ్ డిస్కంటిన్యూ చేస్తున్నాను" అంటూ అంతవరకూ సేకరించి వ్రాసుకున్న వివరాలు కూడా చించి పారేశాను. ఆశ్చర్యపడ్డ మిత్రుడికి నేనింకేమీ చెప్ప లేదు.

జోస్యం ఎంత బలమైనదో నాకప్పుడర్థమయింది. ఒక జ్యోతిష్కుడు నాకు అప్రియమైన విశేషం చెబితే అది ఖండించడానికి మరో జ్యోతిష్కుడు అవసరం. చతుర్వేది మాటలు విని నేనెంతగా బలహీనపడ్డానంటే జోస్యాన్ని నిరసించే మిషతో నేను నాకు ప్రియమైన విశేషం మరో జ్యోతిష్కుడి ద్వారా వినాలని ప్రయత్నిస్తున్నానన్న మాట!

అది తెలిసే లక్ష్మణరావు నన్ను ట్రిక్ చేశాడా అన్న అనుమానం కూడా నాకు లేకపోలేదు.

అయితేయేం - ఇక నేను పొరపాటున కూడా ఏ జ్యోతిష్కుడి ముందూ చేయి చాపదల్చుకో లేదు. అయినా లలిత కళల్లో సహజ సామర్థ్య మున్నవాణ్ని, రెండు చేతులా ఆర్జించబోతున్నవాణ్ణి - నాకు భవిష్యత్తు గురించి తెలుసుకోవాల్సిన అవసరమేముంది?

◇

వర్షంలో జలకం

నిలబడి చూస్తే
వరండాలో
నిండా విషాదం వ్యాపించిన
గుండెలా వుంది నింగి

చూపును మెత్తగా
చంపేస్తూ
పల్చగా వ్యాపిస్తోంది
చీకటి

గొంతు చించుకుంటున్న
పక్షుల్లా వురుములు-
ఆవులిస్తున్న
జ్ఞాపకాల్లా మెరుపులు

ఎన్నాళ్ళనుంచో దాచుకున్న
కన్నీళ్ళవి
ఎడతెరిపి లేకుండా
వర్షిస్తోంది ఆకాశం
నిష్క్రమించిన రవి
రగిల్చిన వేడికి
అణువుకొక జ్వాలం
ఆవహించి
నిర్విరామంగా
స్నానం చేస్తోంది నేల.

—టి. చంద్రశేఖరరెడ్డి

కవిగారి కాఫీ అవస్థ

ఇది ఎప్పటిమాట?! దాదాపు ముప్ఫది సంవత్సరాలక్రితం జరిగిన విషయం! భారతదేశం పొరుగింటి చైనా దురాక్రమణను తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తున్న రోజులు! యుద్ధం అంటే దానితో వచ్చే కష్టాల్లో తిండిగింజల కొరత...రేషన్లు, కంట్రోళ్ళు...ఇవీ మొట్టమొదటి ప్రజలను తాకే విషయాలు. ఆ రోజుల్లో మా నాన్నగారు బొబ్బిలితాలూకా తహసీల్దారుగా పనిచేసేవారుట. పెద్దవాళ్ళు చెప్పుకోగా వినడం తప్ప నాకంటూ ఏమీ తెలియని పసితనంలో పొరాడేకాలం! ఆ రోజుల్లోనే కాఫీ త్రాగడం బాగా అలవాటుపడిన ఓ కవిద్వయం.. శ్రీ తెన్నేటి వెంకటరమణయ్యగారు, శ్రీ తెన్నేటి లక్ష్మీనరసింహంగారు ఇటు కాఫీ అలవాటు మానుకోలేక, అటు పంచదార రేషనులో దొరికీదొరక్క..బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కొనుక్కునే శక్తిలేక అవస్థపడుతూ...ఇక భరించలేక.. ఆ బాధను చందోబద్ధంగా కంద, సీస, గీత పద్యాల్లో వ్యక్తీకరించి...మా నాన్నగారికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారుట. ఏమైనా కావాలిస్తామంటే మండిపడి, కాఫీ ఇస్తామంటే మాత్రం సంతోషపడే తహసీల్దారుగారు..దరఖాస్తులోని చమత్కారాన్ని గుర్తించి పంచదార లభ్యయ్యేటట్లు చూశారుట....కవికన్నా కవిత్వానికి జీవితకాలం హెచ్చు. ఆ పద్యాలను చాలా సంవత్సరాల తరువాత తమాషాగా ఉన్నాయి. పాఠకులు ఆనందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇందులో, చీనీ అనే పదం చక్కెర, శర్కర, పంచదారలకు పర్యాయపదం, ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం, బొబ్బిలి ప్రాంతాలవైపు ఎక్కువగా వాడబడుతుంది.....

కం. మహారాజశ్రీ బొబ్బిలి
తహసీలుదారు వారు దయగని మాకీ
సహాయము సేయగవలయును
యహహా కాఫీలు మిగుల అలవాటయ్యెన్.

కం. బెల్లపుకాఫీ త్రాగిన
బిల్లలకుం జబ్బు హెచ్చె బెద్దలమగు మా
కెల్లను, నడుములు, కీళ్ళును
గాళ్ళుం బట్టంగ బాధకరమయ్యెప్రభో!

కం. చీనీ కంట్రోల్వచ్చిన
మానంగాలేము కాఫీ మన్నింపదగున్
మానేస్తే దలనొప్పుల
తోనే గడుపుబ్బునొప్పితో బాధ ప్రభూ!

సీ. తొలుతనే బెడ్కాఫీ! తోడనే హాట్కాఫీ!
పద పడింకొక కాఫీ! మఱియు గాఫీ!
మళ్ళీ వేరొక కాఫీ! మధ్యాహ్నమొక కాఫీ!
సాయంత్రమో కాఫీ! సంధ్య కాఫీ!
మగవారలకు కాఫీ! మగువులకును కాఫీ!
పిల్లలకును కాఫీ! మిల్కుకాఫీ!
సాధులకు న్గాఫీ! సన్యాసులకు కాఫీ!
బోడెమ్మలకు కాఫీ! ముసలికాఫీ!

తే.గీ. యెన్ని గాఫీల,నేనియు నేది తక్కు
వైన సరిపుచ్చుకోవచ్చు చీనిలేని
కాఫీ త్రాగుట కష్టంబు కష్టమకట
బొబ్బిలి తాలూక ప్రభువ మా మొరలు వినుడు.

తే.గీ. చాలదయవుంచి నాల్గేసి కేజీల చీని
పంచదారను మాకు నిప్పించవలయు
బొబ్బిలి తాలూక తహశీలు ముద్రికాధి
కారి గారు మీ సరివారు వేరు లేరు.

ఆ.వె. నందబల్ల గ్రామమందుండు వారము
బ్రాహ్మణులము మేము ప్రభువువారు
రమణయ్య కవియు, లక్ష్మీనరసింహయు
వెలయు జేసిరిట్లు విన్నపములు

కం. చీని శర్కర షుగరని
మానితమగు పేర్లు గల్గి మనుజులు కాఫీ
లోనెంతయు రుచి బెట్టెడు
దానిందయచేయవలయు తప్పక ప్రభువూ!

— తెన్నేటి వెంకటరమణయ్య , — తెన్నేటి లక్ష్మీనరసింహయ్య

— సేకరణ: డా. ప్రభా ఆత్రేయ
Rockville, MD

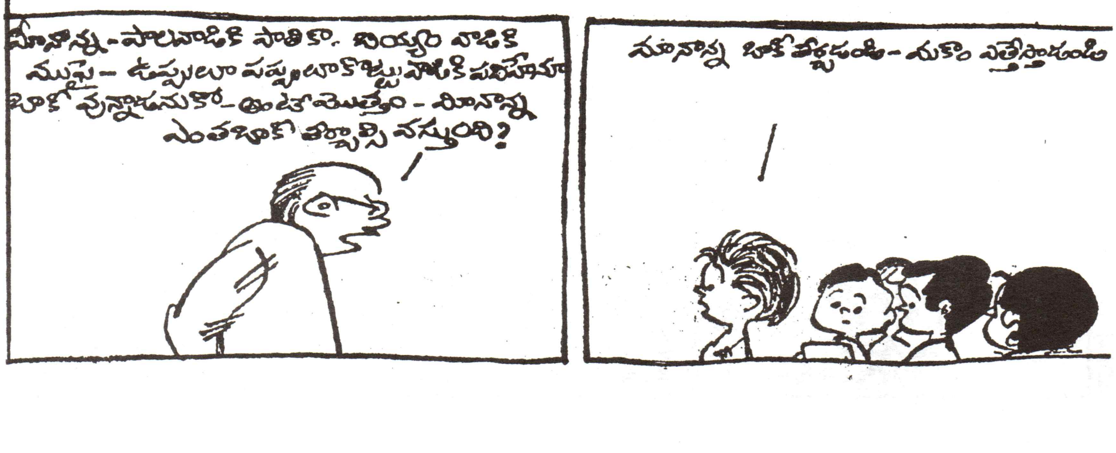

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES (T.I.P.S)

EXPERTISE ON ESTATE TAXES

140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355

(718) 762-7173, (718) 961-3654, (908) 463-1220
Fax: (718) 359-7384

Seminars on Estate Taxes, Insurance & Pension
Call for convenient locations

A half century of low cost

20-year dividend histories
Whole life, Male age 35, Issues 1921-1970

Year:	Ranked first:	NML rank:
1941	Metropolitan	2
1942	**Northwestern Mutual**	1
1943	**Northwestern Mutual**	1
1944	**Northwestern Mutual**	1
1945	**Northwestern Mutual**	1
1946	Mutual Life Assurance, Canada	2
1947	**Northwestern Mutual**	1
1948	Teachers Insurance & Annuity	2
1949	Mutual Life Assurance, Canada	2
1950	Mutual Life Assurance, Canada	2
1951	Mutual Life Assurance, Canada	2
1952	Mutual Life Assurance, Canada	2
1953	Mutual Life Assurance, Canada	3
1954	Great West, Canada (non-par)	3
1955	Manufacturers (non-par)	4
1956	Metropolitan	2
1957	Metropolitan	2
1958	**Northwestern Mutual**	1
1959	Metropolitan	3
1960	Metropolitan	2
1961	Metropolitan	2
1962	**Northwestern Mutual**	1
1963	**Northwestern Mutual**	1
1964	New York Life	2
1965	Mutual of New York	7
1966	Mutual of New York	7
1967	John Hancock	3
1968	John Hancock	2
1969	John Hancock	2
1970	**Northwestern Mutual**	1
1971	**Northwestern Mutual**	1
1972	**Northwestern Mutual**	1
1973	**Northwestern Mutual**	1
1974	**Northwestern Mutual**	1
1975	**Northwestern Mutual**	1
1976	**Northwestern Mutual**	1
1977	**Northwestern Mutual**	1
1978	**Northwestern Mutual**	1
1979	**Northwestern Mutual**	1
1980	**Northwestern Mutual**	1
1981	**Northwestern Mutual**	1
1982	**Northwestern Mutual**	1
1983	**Northwestern Mutual**	1
1984	**Northwestern Mutual**	1
1985	**Northwestern Mutual**	1
1986	**Northwestern Mutual**	1
1987	**Northwestern Mutual**	1
1988	**Northwestern Mutual**	1
1989	State Farm	2
1990	**Northwestern Mutual**	1

Source: Best's Review, Best's Flitcraft Compend

With Best's first study using historical 20-year interest-adjusted cost indexes in 1973, Northwestern began an unprecedented 16 consecutive first-place rankings.

But what happened before Best's 20-year actual histories using interest-adjusted cost indexes?

Northwestern Mutual's Actuarial Department, compiled an independent study of policies issued as far back as 1921 — 50 years of 20-year dividend histories. Included were companies ranked among the current top 25 in assets, among them several companies issuing nonparticipating policies. Their research shows 28 first-place rankings by Northwestern in the last 50 years.

Companies ranking first with the lowest 20-year interest-adjusted surrender cost index since 1941 are:

Company	1st-place rankings
Northwestern Mutual	28
Metropolitan	6
Mutual Life Assurance, Canada	6
John Hancock	3
Mutual of New York	2
Great West Life, Canada	1
New York Life	1
Teacher's Insurance & Annuity	1
Manufacturers	1
State Farm	1

Northwestern Mutual Life®

The Quiet Company® Where actions speak louder than words.

సంస్కృతపదముల మూల అర్ధాలు – ఉపనిషదధ్యయనము

– జి. సుబ్బిరెడ్డి, Retd. Principal, Sacramento, CA

అతి పురాతనమైన సంస్కృత భాషనుండి అవసరమైనప్పుడు అనేక పదములు ప్రస్తుతపు వ్యవహార భాషలలోకి సహజంగ తీసుకో బడతాయి. కాని అట్టి పదములలో కొన్నింటి మూల అర్థం లేక పూర్త ర్వర్ధం వేదము లలో జ్ఞానకాండకు చెందిన కష్టతరమని భావించు ఉపనిషత్తుల అధ్యయనం ద్వారాగానే గ్రాహ్యమని స్పష్టీకరించుటయే ఈ చిన్న రచనోద్దేశ్యము.

ఈ భూగోళ ఉత్తర దక్షిణ ధృవములను కలుపు ఊహారేఖలకు తెలుగులో 'అక్షము' అనియు, ఇంగ్లీషులో Axis అనియు అందురు. Axis యొక్క అర్థార్థం ఇంగ్లీషు నిఘంటువులు వెదకినచో సాధారణముగ కనుపించు అర్థములు: (1) బలము లేక శక్తి (2) ఒక వాహనపు లేక యంత్రపు చక్రములను కలుపు ఇరుసు (3) భూమి ఉత్తర దక్షిణ ధృవములను కలుపు ఊహారేఖ (4) వ్యుత్పత్త ర్వర్థములలో 'అక్షః' అను సంస్కృత పదము నుండి–అని కూడ తెలుపబడును.

ఈ అర్థముల ద్వారా Axis అను పదమునకు గల శక్తిని ఊహించలేము. ఉచ్చారణ ద్వారానే సంస్కృత పదమైన అక్షః లేక అక్షస్ ఇంగ్లీషులోకి Axisగా మారింది. (అ = A, క్ష = X, స్ = S). ఇట్లు సంస్కృత పదమైన అక్షః ఉచ్చారణ ద్వారానే యథాతథంగా ఇంగ్లీషులోకి Axisగాను, తెలుగులోకి 'అక్షం'గాను తేబడింది. కాని ఇంతవరకు నిఘంటువుల ద్వారా తెలిసిన అర్థములను బట్టి అక్షము అను మాటలో ఎంత శక్తి ఇమిడి ఉన్నదో చెప్పలేము.

ఏదైనా ఒక ప్రక్రియకకు నామకరణ చేయవలెనన్న, అది చేయు పనిని బట్టి భాషా కోవిదులు పురాతన భాషలనుండి ఒక పదమును ఎన్నెదరు. ఈ ఎన్నికకు తెలుగు మొదలగు ప్రాగ్దేశ భాషలకు సంస్కృతము; ఇంగ్లీషు మొదలగు పాశ్చాత్య భాషలకు గ్రీక్, లాటిన్ భాషలు మూలములు. మరియు ఈ సందర్భంలో mother - matron – మాతృ; father -patron - పితృ మొదలైన పదముల ద్వారా, కొన్ని పదములకు సంస్కృత, లాటిన్, గ్రీక్ మూలములు సన్నిహిత సంబంధము కలిగి యుండుటను విషయం మరువరాదు.

ఇప్పుడు ఉపనిషత్తులలో నొకటైన కేనోపనిషత్తులో మాత్రమే అక్షః అను పదము యొక్క అర్థం రవ్వబడెను. ఈ అర్థం తెలుస్తే భూగోళపు అక్షంకు ఆపేరెట్లు వచ్చింది స్పష్టమగును. కేనోపనిషత్తు 3వ భాగములోని ఒక చిన్న కథనుండి, 'అక్షః' అను పదమునకు 'అద్భుత శక్తి' అను అర్థ ముండినట్లు గ్రహిస్తాము. ఆ కథ ప్రకారం బ్రహ్మము ఒకప్పుడు దేవతలకు రాక్షసులపైన సంపాదించెను. విజయం బ్రహ్మ వలననే అయినా, దేవతలు మాత్రం 'నిజంగా మేమే గెలిచాం, మాదే ఈ ఘనత' అని అనుకున్నారు. వీరి ఈ గర్వం బ్రహ్మం తెలిసికొని, వారి ఎదుట సాక్షాత్కరించింది. కాని అపురూప శక్తి ఏమిటో వారికర్థం కాక 'కిమిదం అక్షం' అని తమలో ప్రశ్నించుకొని, దానిని తెలిసుకొనుటకు ప్రప్రథణంగా అగ్ని దేవుడు ఆ శక్తిని సమీపించెను. ఆశక్తి 'నీవెవ్వరవు?' అని ప్రశ్నించగా, ...ని. భూమి మీద ఉన్న అంతటిని దహించి వేయగలను' అని ...ప్పుడు శక్తి వాని ఎదుట ఒక గడ్డి పోచవుంచి, 'కాల్చు' అన్నది. ... కాల్చలేక తిరిగి పోయెను. తర్వాత వాయు దేవుడు సమీపించి, 'నేను గాలి దేవుడిని. భూమి మీద యున్నదేని నైనా ఎగరగొట్టగలను' అన్నాడు. 'ఆ గడ్డిపోచను ఎగరగొట్టు' అన్నది. కాని వాయువు దానిని కదల్చ లేక తిరిగి వెళ్ళి పోయెను. కడసారిగ దేవతల ప్రభువైన దేవేంద్రుడు రాగా, ఆ అద్భుత శక్తి మాయమై, ఆ స్థలంలో అతి సౌందర్యవతియైన హిమవంతుని కుమార్తెను చూచి. ఆ అద్భుత శక్తి 'అక్షః', పరమాత్మయని దేవతలు గ్రహించిరి. ఈ ఉపనిషత్ కథనుండి 'అక్షః' (Axis) అను పేరు ఒక అద్భుత శక్తికి తగిన పేరుగా స్పష్టమైంది.

ఇప్పుడు అట్టి అద్భుత శక్తి భూమి అక్షములో ఎట్లు గుప్తమై యున్నదో తేలితే, దానికా పేరు తద్వారానే వచ్చినదని గ్రాహ్యమగును. ఈ మహద్విశ్వాం తరాళంలో అనేక నక్షత్రముల పరస్పర గురుత్వాకర్షణల మధ్య ఇరుక్కొని, ఎంత అనూహ్యమైన శక్తి లేకపోతే, ఆ భూమి అక్షం ఎల్లప్పుడూ ఎట్టి మార్పూ లేకుండ 23 డిగ్రీలు ఒకేవైపు (ధృవతార వైపు) వంగి, భూమిని తన చుట్టూ త్రిప్పుకుంటూ సూర్యుని చుట్టూ త్రిప్పుకోగలదు? ఇంత అత్యద్భుత శక్తిగల భూమ్యక్షంకు కేనోపనిషత్తులో అద్భుత శక్తికి చెందిన 'అక్షః' అని పేరు పెట్టుట ఎంతో సమంజసమని వేరే చెప్పాలా?

ఇట్లు కేనోపనిషత్ అధ్యయనం ద్వారా అక్షః అంటే అత్యద్భుత శక్తి అని తెలిసినంతనే, రెండవ ప్రపంచ మహా సంగ్రామములో జర్మనీ, ఇటలీ. జపాను దేశములు తమ కూటమికి పొట్టుకున్న Axis అనే పేరు జ్ఞప్తికి వచ్చి, ఆ పేరు ఆ కూటమికెందుకు పెట్టుకున్నారనే ప్రశ్న సహజంగ ఎదురౌతుంది.

యుద్ధం ప్రారంభ దశలో ఈ కూటమికి అధినేతయైన హిట్లర్ తనవద్ద ఒక అద్భుత శక్తిగల ఆయుధమున్నదని చాటించి, వెంటనే యుద్ధం ప్రకటించి. ఊహాతీతమైన శరవేగముతో దేశం తర్వాత దేశం ఆక్రమించిన ఆ కూటమి విజయ పరంపరలు తిలకించిన, ఆనాటి పెద్దలు నిజంగా తానను ప్రకటించినట్లు హిట్లర్ వద్ద ఏదో అతీత శక్తి వంతమైన ఆయుధము నిజంగా వుండవచ్చు అని ఊహించేవారు. ఇది ఈ వ్యాసకర్త స్వానుభవంలోని విషయం. ఏదో మహత్తమ శక్తి తన వద్ద యున్నదను ధీమాతోనే హిట్లర్ తన కూటమికి తత్పూర్వం ప్రపంచములో ఎన్నడూ ఏ యుద్ధకూటమి పెట్టుకొనని అక్షః (Axis) అనే పేరు పెట్టుకొని యుండాలని ఇప్పుడు కేనోపనిషత్‌లోని అద్భుత శక్తి–అక్షరః కథ జదివిన తర్వాత ఆ కూటమిని విజయ పరంపరలు రేడియోలో ఈ వ్యాసకర్త చెవులార విని సుమారు అర్ధ శతవర్షాలు గడచిన తర్వాత, ఊహించవలసి వచ్చింది. ప్రపంచ తరిత్రకారులు 'హిట్లర్ తన కూటమికి Axis అనే పేరు పెట్టుకొనెను' అని వ్రాసేరు కాని, ఎందుచేత, ఏ అర్థంతో ఈ పేరు పెట్టుకున్నాడో కొద్దిగానైనా విపులీకరించరు.

ఇచ్చోట ఒక సందేహంముదయించవచ్చు. అద్భుత శక్తి అను అర్థమిచ్చు అక్షః పదం మన ఉపనిషత్తులకు చెందినది కదా! అట్టిచో జర్మన్ దేశపు హిట్లర్ ఆ మాటను ఎట్లు గ్రహించగలిగాడు అని. ఈ సందర్భంలో ఒక ముఖ్య విషయం గమనార్హం. జర్మనీ విశ్వ విద్యాలయములలో ఆర్య భాష యైన సంస్కృతమునకు ఎల్లప్పుడూ ఒక ప్రముఖ స్థానమున్నదనీ, మాక్సు ముల్లర్ మొదలగు జర్మన్ బహు భాషా పండితులు మన వేదాలకు భాష్యాలు రచించారనీ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటే, హిట్లర్‌కు తీను ఊహించిన తన అద్భుత శక్తికి అక్షస్ (Axis) అనే పేరు తగి యుండునని అప్పటి జర్మన్ భాషా పండితులు సూచించుటలో ఏమియు ఆశ్చర్య పడనక్కరలేదు. మరియు హిట్లర్‌కు ఆర్య భాష సంస్కృతమన్న ఎక్కువ ఇష్టం. తన పూర్వీకులు ఆర్యులని చెప్పుకొనుటచే తన పార్టీకి స్వస్తి (సు అస్తి) అనే పేరు పెట్టుకున్నాడు. ఏది ఏమైనా అక్షస్ (Axis) అ పదము ఒక అద్భుతము, అనూహ్యము యైన శక్తికి పేరు అను తెలిసికొనియే తన యుద్ధకూటమికా పేరు పెట్టుకున్నాడనుట నిర్వివాదాంశము.

ఇట్లు వాడుకలో ఉన్న కొన్ని సంస్కృత పదముల మూలార్థము తెలిసినప్పుడే ఆ పదము తెల్పు విషయం పూర్తిగా, గ్రాహ్యమగును. ఇట్లు కొన్ని పదముల పూర్త ర్వర్థం, పుట్టు పూర్వోత్తరాలు తెలుపుటలో ఇపనిషత్తులు సహకారులుగ శోభిల్లుచుండుటచే, వేదముల విజ్ఞాన కాండయైన ఉపనిషత్తులు అన్నియు కాకపోయినా, వానిలో ముఖ్యములుగా తలంపబడునదియైనా ఆధ్యాత్మజ్ఞానార్థమేగాక, భాషాభివృద్ధికై కూడ అధ్యయనీయములు. హిందూ మత గ్రంధములలో తలమానికగనెంచబడు భగవద్గీత ఈ ఉపనిషత్తుల సారాంశమేయని తెలిసిన, ఉపనిషత్తుల యధ్యయావశ్యకత ద్విగుణీకృతం కాగలదు.**************

భారతీయ కులవ్యవస్థ – ఆద్యంతాలు

– తోటకూర అప్పారాయవర్మ, Gannavaram, AP

ఆదినుండి భారతీయులనుభవిస్తున్న అగచాట్లు అనంతం. ఇందుకు గల కారణాలు, దేశకాల పరిస్థితుల ప్రభావం. వర్ణ, వర్గ, కుల, మతాలతో కూడిన ఆచారవ్యవహారాలు. వీటికి అవిద్య, మూఢనమ్మకాలు కూడా పూర్తి తోడ్పాటునిచ్చాయనటంలో సందేహం లేదు. భారతీయ సాంప్రదాయాలకు, అలవాట్లకు సంబంధించిన గత చరిత్రను ఒక పర్యాయం తిరగవేస్తే కన్పించే నగ్న సత్యాలెన్నో. వాటిని ఈనాటి సమాజ పరిస్థితులతో జోడించి చూడటం అంత సమ్మతంగా వుండదు. గతాన్ని ఒక పర్యాయం అవలోకిద్దాం.

ఆనాడు విద్యా బుద్ధులు నేర్చుకొనే అవకాశాలు అందరికీ అందుబాటులో వుండేవి కావు. వున్న ఆ కొద్దిపాటి అవకాశాలను దాదాపు పూర్తిగా వినియోగించుకున్నవారు బ్రాహ్మణులు మాత్రమే. సాంఘిక కట్టుబొట్లు అనే పేరుతో ఆనాడున్న శాస్త్రాలనాధారంగా మానవాళినంతనీ బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర అని చాతుర్వర్ణములుగా విభజించిరి. వీరిలో బ్రాహ్మణులు బ్రహ్మజ్ఞానులనీ అందువల్ల వీరు వేదములు, శాస్త్రములు అభ్యసించనర్హులనీ, క్షత్రియులు క్షాత్రము గలవారుగనుక రాచరికం చేయనగుననీ, వైశ్యులు వ్యాపారం చేయునట్లుగనూ, శూద్రులు పైన పేర్కొన్న మూడు వర్ణముల వారికి అవసరమైన పనులు చేయువారుగను విభజించి వారికి వివిధ కాల వృత్తులను నిర్ణయించినారు.

వృత్తులనాధారంగా కుల వ్యవస్థ రూపొందించబడింది. వుదర పోషణార్థమై ఆయా వృత్తులను పోషించుకోవలసిన తప్పనిసరి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. రేయింబవళ్ళు రెక్కలు ముక్కలు జేసుకున్నా డొక్క నిండని పరిస్థితులలో సహజంగానే వీరి దృష్టి చదువు సంధ్యలవైపుకు మళ్ళే వీలు లేకుండా పోయింది. అందువల్ల ఈ వృత్తుల ద్వారా బ్రతుకుబాటును కొనసాగించే వారిలో అజ్ఞానంతో పాటుగా మూఢ నమ్మకాలు చోటు చేసుకున్నాయి. అందువల్ల ఆనాడు వీరందరికీ అక్షరజ్ఞానం గలవారే దైవాంశ సంభూతులుగా కన్పించారు. వారి వాక్కు వీరికి వేద వాక్కైంది. దానినే వీరు తమకు శ్రీరామ రక్షగా భావించి ఆచరించారు.

ఈ విధంగా వృత్తులు వాటినాధారంగా కులాలు ఏర్పడిన అనంతరం వారికి కొన్ని కట్టుబొట్లు, ఆచారాలనే పేరుతో హద్దులు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. అప్పటినుండి వీరంతా ఆ హద్దుల మధ్యనే ఆయా వృత్తి ధర్మాలను నిర్వహించుకుంటూ కుల వ్యవస్థను పదిలంగా కాపాడుకుంటూ జీవనం సాగించ సాగారు. ఆవిధంగా అది పెరిగి పెద్దదై వూడలు దిగిన మహావృక్షంవలె మన ముందున్నది.

కాలగమనం మారింది. మానవుల అవసరాలు పెరగనారంభించాయి. వాటిని తీర్చుకొనే అవకాశాలకు నాటి పరాయి పాలనతోనే అంకురార్పణ జరిగింది. ఆ అవకాశాలను వినియోగించుకోనంతవరకు జనం తమ అవసరాలు నెరవేరవని గ్రహించారు. అందుకు నాందిగా అక్షరాస్యులుగావటం ముఖ్యమని భావించి తమతమ వృత్తులను కాపాడుకుంటూ బిడ్డలకు విద్యాబుద్ధులు నేర్పించుకోసాగారు. ఈ విధంగా మిగిలిన వర్ణాలవారంతా విద్యావంతులుగా తయారుకానారంభించారు.

సమాజంలో విద్యయెడల ఆసక్తి పెరిగి విద్యావంతులు తయారవుచున్నప్పటికీ మహావృక్షంలాగ పెరిగి వూడలతో పాతుకు పోయిన ఈ కుల వ్యవస్థను గోటితో కాదు కదా గొడ్డళ్ళతో కూడా తొలగించలేక పోతున్నాం. ఈనాడు జనాలందరి దృష్టి ఈ విష వృక్షాన్ని సమూలంగా పెకలించాలనేవైపు మళ్ళింది. ఇదొక శుభశూచనే. కాని ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి ఇంకా ఎక్కడో అంతరాంతరాలలోనుండి అది తొంగి చూస్తూనే వున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నది. గోరా (గోపరాజు రామచంద్ర రావుగారు) వంటి ధర్మమూర్తులు ఇంకా విరివిగా ముందుకు వచ్చినప్పుడు కాలం దీనికి సరియగు మార్గం చూపగలదనటంలో సందేహం లేదు. అప్పుడు ఈ మార్గాన్ని అడ్డుకునే శక్తి ఎవరికీ వుండదు. ఆ బాటలో విధిగా మనమంతా ప్రయాణం చేయవలసిందే.

ఎప్పుడైతే కుల వ్యవస్థ సమూలంగా కూకటివేళ్ళతో సహా నరికి వేయబడుతుందో అప్పుడే ఆచార వ్యవహారాలూ వుండవు, మత మౌఢ్యాలూ వుండవు. అప్పుడే, ఏనాడో మహాకవి గురజాడ వారాసించిన విధంగా 'మంచి చెడ్డలు ఎంచి చూడగ మనుజులందున రెండే కులములు' అనే ఆశయం నెరవేరుతుంది. ఆనాడే మానవజాతి మనుగడ మహోన్నతంగా వుంటుంది. తద్వారా హెచ్చుతగ్గులు నశించి పోతాయి. గాంధీజీ కలలు గన్న సమాజం ఏర్పడుతుంది. ఇందులో మనం మన వంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తూ రాజకీయ నాయకులు చేసే చట్టాలు శాసనాలు మార్చలేని వ్యవస్థను మానవ మనఃప్రవృత్తి మార్చగలదని నిరూపిద్దాం. ఆ శుభోదయంకోసం ఎదురు చూద్దాం.

అనాదిగా పాలకులు సమాజాన్ని సరియగు త్రోవలో నడిపించేందుకు అవసరమైన చట్టాలు చేస్తూనేవున్నారు. కాని ఏ చట్టము నాటినుండి నేటి వరకు సమాజాన్ని క్షాళనం చేయలేక పోయాయనే విషయం మనకు కళ్ళకు కట్టినట్టుగా కనిపిస్తున్న నగ్న సత్యం. ఆనాడు బాల్య వివాహాలను నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం చేసిన శాసనాలేవి ఆపలేకపోయాయి. వాటివల్ల సంభవించే విషమ పరిమాణాల విషాధగాధలను కథలు కథలుగానూ, గేయాలుగానూ, వీధినాటకాలుగానూ వ్రాసి కందుకూరిలాంటి మహనీయులు ప్రజలలో ప్రచారం చేయబట్టే అవి ప్రజాహృదయాలలో చోటుచేసుకున్నాయి. అప్పుడే ప్రజలు బాల్య వివాహాలను వ్యతిరేకించారు.

ఒకప్పుడు కన్యాశుల్కం, బాల్యవివాహాలు కూడదని చట్టం చేసినా, ఇప్పుడు వర కట్నం, ఇవ్వటం పుచ్చుకోవటం శిక్షార్హమన్నా, మధ్యపానాన్ని నిషేధిస్తూ శాసనం చేసినా, అదే విధంగా లంచం పుచ్చుకొనేవారూ, ఇచ్చేవారూ కూడా నేరస్థులనేనని ఆంక్షలు విధించినా, కులాతీత మతాతీత రాజ్యం స్థాపించబడాలని ఎన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఘోషించినా మానవుని మనస్తత్వంలో మార్పు రానంతవరకు చేసిన చట్టాలు చరిత్ర పుటలకే పరిమితమై వుండిపోతాయి. సమాజంలో వున్న కుళ్ళును క్షాళనం చేయజాలవు. ప్రభుత్వ ప్రచార సాధనలద్వారాను, స్వచ్ఛంద సంస్థల ద్వారా మానవుల ఆలోచనా విధానాన్ని మార్చగలగాలి. వీటివల్ల కలిగే దుష్పరిణామాలను ప్రతి ఇంట తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలకు బాల్యంనుండి బోధించేందుకు పూనుకుంటే మనమాసించే సమాజాన్ని దర్శించ వీలు ఏర్పడుతుంది.

అందువల్ల ప్రతి స్త్రీ తప్పక విద్యావంతురాలు కావాలి. చదువుకున్న స్త్రీలు తమ కుటుంబ సభ్యులందరినీ విద్యావంతులుగా చేయగలరు. పురుషుడు విద్యావంతుడైతే తన్ను తాను సంస్కరించుకోగలడు. కాని స్త్రీ విద్యావంతురాలైతే తన కుటుంబాన్ని తద్వారా సమాజాన్ని తీర్చి దిద్దగలదు. అప్పుడే సమాజమంతా విద్యాగంధంతో గుబాళించ గల్గుతుంది. మానవు[illegible] మహనీయులుగానూ, మాననీయులుగానూ వెలుగొందగలరు.

'తమసోమా జ్యోతిర్గమయ'

తెలుగు కళాసమితి, న్యూజెర్సీ కార్టూన్ల పోటీలో బహుమతి పొందిన[illegible]

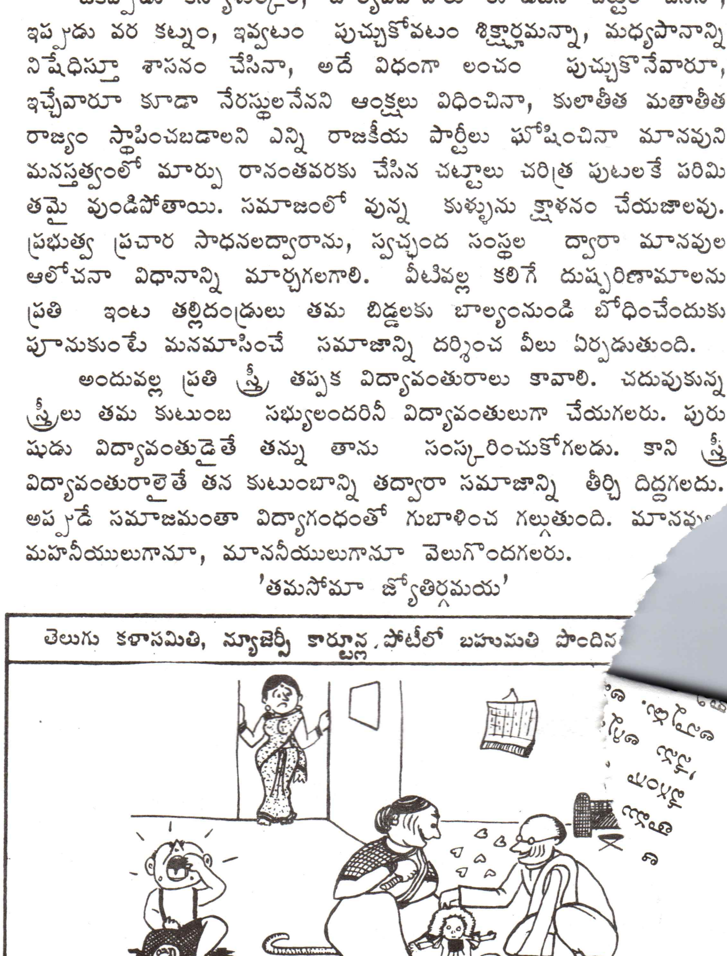

ఆచారం

— పూతా పద్మినీదేవి

పరంధామ్ చనిపోయి ఆవేళ్టికి పది రోజులు. బ్రతికి వున్న పార్వతిని జీవచ్ఛవంలా బ్రతకమని నిర్దేశించినదీ ఆ రోజు నుంచే.

ఆ ఇంట్లో మూలగా మూర్యరశ్మి కూడా సోకని ఆ గదిలో కూర్చుని వుంది పార్వతి. ఘనీభవించిన శూన్యం! కరడుకట్టిన నిశ్శబ్దం! వేదన, రోదన ఆమె నేస్తాలు!

ఎప్పుడూ నుదుట ఎర్రని తిలకంతో పార్వతీదేవిలా వుండే ఆమె నుదట బొట్టు యివాళ శాశ్వతంగా తుడిచెయ్యబడింది. మెడలో తాళి, నల్లపూసలు, కాలి మెట్టెలు లేని ఆమె మంచుదెబ్బ తిన్న మల్లెపువ్వులా వుంది. విధి విసిరేసిన రెక్కలు తెగిన పావురంలా వుంది.

ఒక స్త్రీ జీవితంలో భర్త మరణం కంటే విషాదకరమైన ఉపసంహారం ఏం వుంటుంది?

పార్వతి తన దుస్థితికి తనలో తనే కుమిలిపోతోంది. ప్రస్తుత తన పరిస్థితి కంటే ప్రస్తుతం ఆమె నెక్కువగా బాధిస్తున్నది దప్పిక బాధ! తెల్లవారు ఝామున ఎప్పుడో తులసమ్మగారు ఇచ్చిన కాఫీ! కడుపులో ప్రేగులు ఆకలికి రొద చేస్తున్నాయి. పార్వతి ఎండిపోయిన పెదవులని నాలికతో తడిచేసుకుంటూ ఆలోచించసాగింది.

"ఇద్దరు-పిల్లలతో భర్తలేని సంసారాన్ని ఎలా నెట్టుకురావాలి? పెద్దకర్మ అయ్యాక ఎవరినైనా తోడు తీసుకుని భర్త పనిచేసే ఆఫీసులో ఏదైనా ...గం ఇస్తారేమో అడగాలి! పిల్లలని ...!"

... ఆత్మహత్య చేసుకోవా...ది పార్వతికి. దుర్భల ...చ్చిపోవాలనే కోరిక ..., ఏదో పిరికితనం ...వ్వలేదు. పిరికితనం ... మమకారం అంటే

పిల్లలు గుర్తురాగానే పార్వతి కళ్ళలో నీళ్లూరాయి. "పిల్లలు అమ్మకావాలని ఏడుస్తున్నారేమో! పెద్దపిల్ల ఫర్వాలేదు. ఎవరేం చెప్పినా వింటుంది. రెండోదే మరీ చంటిపిల్ల! తన కోసం ఏడుస్తుంది.' '

"ఇంకెంత? మరో గంట గడిస్తే తను వున్న ఈ గది తలువులు తెరుస్తారు. తన పిల్లలని తన దగ్గరకి చేరుస్తారు. అటు నుంచి ఇటు తిరగబోయిన పార్వతి గుండెల్లో కలుక్కుమంది.

ఎడమవైపు ఛాతీలో సన్నగా నెప్పి మొదలయింది. గత నాలుగు నెలలుగాల గుండెనెప్పికి వైద్యం చేయించుకుంటున్న పార్వతికి మందు బిళ్ళలు ఆ గదికి అవతలి వైపున్న తమ గదిలో వున్నాయని తెలుసు. "ఎవరిని పిలవాలి? ఎవరిస్తారు తనకి మందు? భర్త మరణించినప్పుడు వచ్చిన గుండెనెప్పితో తన ప్రాణం పోతే బాగుండునని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంది. ఇప్పుడు నిజంగానే తను చనిపోతుందా?" పార్వతి వెన్నులో సన్నని జలదరింపు.

పరంధామ్ మరణానికి బావురుమని ఏడ్చే బంధువులు ఎవరూ లేరు ఆ ఇంట్లో. కాని ఫ్రీగా వస్తే ఫినాయిలైనా తాగగలిగే రాబందుల లాంటి బంధువులు వున్నారు. ప్రస్తుతం వాళ్ళంతా వంటగదిలో ఉప్మా గుండిగ చుట్టూ వున్నారు.

పార్వతి గుండెని చేత్తో అదుముకుంది. సన్నగా మొదలయిన నెప్పి క్షణ క్షణానికి ఉధృతమవసాగింది.

"తను చావకూడదు. బ్రతకాలి. పిల్లలు... తన పిల్లలు... ఆక్రోశిస్తోందామె మనసు. బాధతో మెలికలు తిరుగుతోంది.

'పిన్నీ! తులసమ్మ పిన్నీ!' ఆ పిలుపు ఆమె స్వరం నుంచి ఆక్రందనలా ధ్వనిస్తోంది.

ఇంకెవరిని పిలిచినా ఆ గదిలోకి ఎవరూ రారని తెలుసు పార్వతికి. దురదృష్టవశాత్తూ బంధువర్గంలో తులసమ్మగారు తప్ప వితంతువు లెవరూ లేరు.

మంచి ఘడియలలో తప్ప పార్వతిని ఎవరూ చూడకూడదు అనే ఆచారం వుంది మరి!

పార్వతి మరింత గట్టిగా తులసమ్మగారిని పిలవాలని నోరు తెరిచింది. కాని, ఆమె నోటి నుంచి పిలుపుకి బదులుగా బాధని భరించలేని ఆర్తనాదం వెలువడింది. కళ్ళ ముందు మృత్యుదేవత వికటాట్టహాసం చేస్తూ కనిపించింది. ప్రాణం పోవడం తెలుస్తూనే వుంది.

గది తలువులు తెరిచి, ఒక్కొక్కరుగా ఆ గదిలోకి వచిచన ముత్తైదువలు నిర్జీవంగా వున్న పార్వతమ్మని చూసి నివ్వెరపోయారు.

"ప్రాణం వుందేమో చూడండి. డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకెళ్దాం."

"ప్చ్! లాభం లేదు. ప్రాణం పోయింది."

"ఎంత అదృష్టవంతురాలు! భర్తపోయిన రోజులు వెళ్ళకుండానే తనూ పోయింది."

"పోనీలే! వైధవ్య బాధను ఎక్కువ రోజులు అనుభవించకుండానే పోయింది."

"ఏ మందు మింగో చచ్చిపోయివుంటుంది! పిల్లల కోసమైనా బ్రతకాలనుకోలేదూ?"

వింటున్న పార్వతి ఆత్మ ఘొల్లున ఘోషించింది.

"నాకు బ్రతకాలని వుందర్రా! చనిపోవాలని లేదు. నేను ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు! అర్థంలేని ఆచారాలతో మీరే నా ప్రాణం తీసారు? మీరే నన్ను హత్య చేసారు."

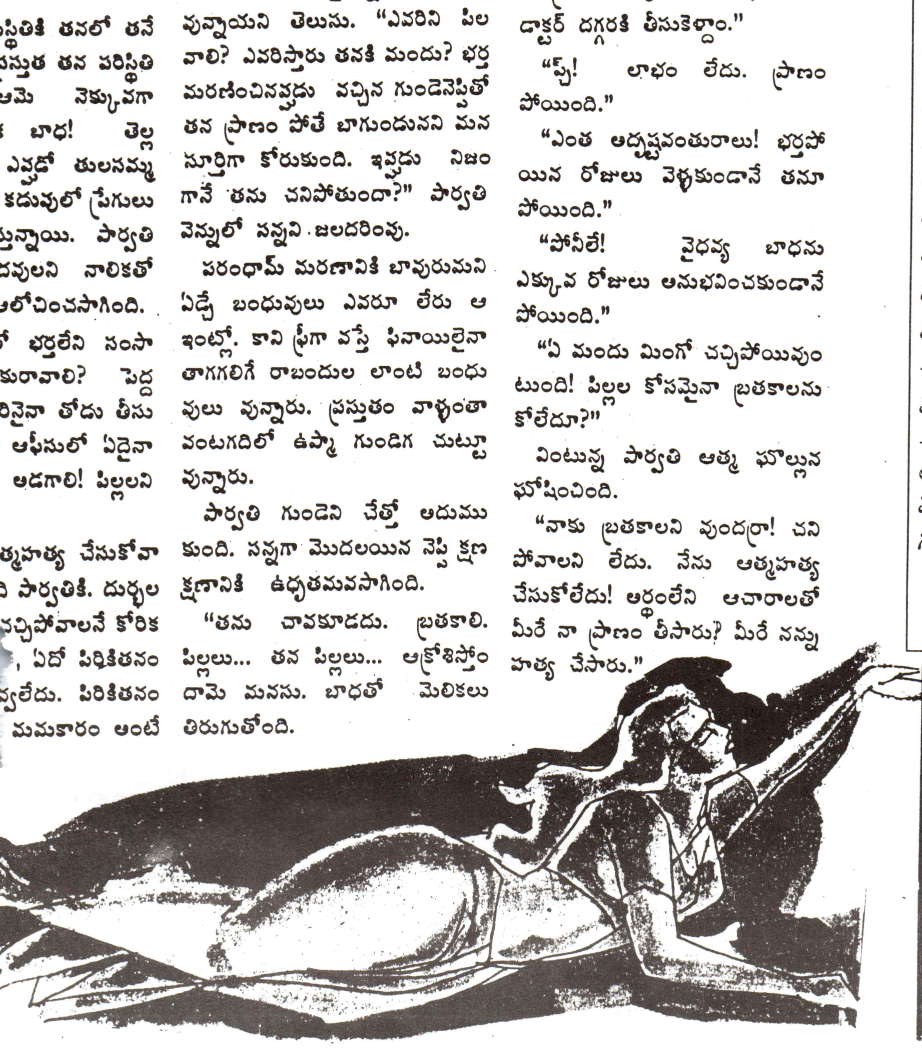

నేనొక రచయిత్రినికాను

నేనొక కవయిత్రినికాను,
అంతకన్నా రచయిత్రిని కానేకాను.
సమాజంలో ఒక మనిషిని,
ఆలోచనలతో సతమతమయ్యే
ఓ మనస్విని.

సకల మానవ సరిహద్దులను చెరిపేసి,
అంతరంగంలో పేరుకున్న
మమతల పడవకు తెరచాప కట్టి,
సందేహాల, సంతాపాల దొంతరల
అడ్డుగోడలను తొలిచేసి,
అపాయాలనే గుంటలను
ఉపాయాలనే ఇటుకలతో పూడ్చి
ముందుకు పయనిస్తున్న
ఓ మనిషిని.

నా కంటిముందు కన్పిస్తున్న
అర్ధనగ్న దృశ్యాలే
కడుపుమండే ఆకటిచిచ్చుల
హోరాహోరీలే
నిలవనీడలేక ఏ మూలనో
దాక్కునే పశువులకన్నా
హీనమైన బతుకుల గతుకులై
ఊరడిస్తూ
ఎన్నాళ్ళీ కష్టాల్
తీరని నష్టాల్
అందుకే అంటున్నాను

విషాదాగ్ని చల్లారాలంటే
నిరాశా నిస్పృహల దొంతరల్లో
రగిలే మానవుని ముఖానికి
మందహాసం పులమాలంటే
జీర్ణించుకుపోయిన
మనస్వార్థపు గోడలను
పగులగొట్టాలంటే
ఈ దురదృష్టజీవులను
మరో ప్రపంచానికి లాక్కెళ్దాం
ఈ వెల్తురు, ఈ చీకటిని
అధిగమించి
పురోగమిద్దాం
గమ్యానికి చేరుకొందాం.

—డా. వకుళాభరణం లలిత
Hyderabad, AP

వినిపించేటంత

"డాక్టర్! నాకీమధ్య సరిగా వినబడటంలేదు. చివరికి నా దగ్గు నాకే వినిపించనంత చెవుడు వచ్చేసింది."

"అయితే ఈ టాబ్లెట్స్ రోజుకు రెండు చొప్పన వాడండి"

"అపుడు సరిగా వినిపిస్తుందా డాక్టర్!"

"కాదు. మీకు వినిపించేటంతగా దగ్గు వస్తుంది." – యామల సుహాసలక్ష్మి, బొబ్బిలి

KAMALA

Food & Spices of Asia

251 FRENCH STREET (ROUTE 27)
NEW BRUNSWICK, NJ 08901

(908) 246 - 8262
Y.S. MURTHY

* Full line of Indo-Pak & West Indies Groceries
* Jewelry, Semi-Precious Stones, Crystals
* Full range of video movies in Telugu, Hindi, Tamil, Malayalam, Kannada and Bengali
* Fresh Vegetables on Tuesdays & Fridays

****

Please bring this AD and get 10% of your bill donated to a temple of your choice.

****

Open Seven Days A Week
Rain or Shine
9:00 AM to 8.30 PM
Free Parking on Big Daddy Parking Lot
UPS Shipped on Mail Orders

JYOTHI SILKS & JEWELS

19 RUTGERS LANE
PARSIPPANY, NJ 07054
201-882-2829 FAX 201-575-4482

IMPORTERS AND DIRECT MARKETEERS OF PURE KANCHIPURAM SILK SAREES, FINE CREPE SILK SAREES & JADES & RICE PEARLS 22K GOLD JEWELRY.

EVERY SAREE IS ONE OF ITS KIND.

ALSO

WE TAKE ORDERS FOR CUSTOM MADE
22K GOLD JEWELRY
PURE SILVER ARTICLES, SILVER IDOLS & COINS
AS PER THE MODELS AVAILABLE WITH US OR
AS PER YOUR MODELS.

SPECIAL PRICES FOR
RELIGIOUS ORGANIZATIONS AND MARRIAGE PURCHASE.

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.
(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)

తెలుగు కళా సమితి

TELUGU FINE ARTS SOCIETY

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

19____(New/Renewal)

MEMBER: ______________________
(Dr./Mr./Mrs./Ms.) Last First

SPOUSE: ______________________
(Dr./Mr./Mrs./Ms.) Last First

____
Maiden Name

CHILDREN/: DATE OF BIRTH ______________________

____

ADDRESS: ______________________
No. Street

____
City State/Zip Code

PHONE: ______________________
Home Office

OCCUPATION: ______________________
Member's Spouse's

I do not have any objection to publish my name/spouse's name/ children's names/chilrdren's ages/dates of birth/address/phone number/my occupation/spouse's occupation/ in TFAS annual directory. (PLEASE STRIKE OUT UNWANTED ITEMS)

SIGNATURE:____________________ DATE:__________

MEMBERSHIP: ( ) LIFE $150 ( ) FAMILY $25/YR
US RATES ONLY ( ) SINGLE $20/YR ( ) STUDENT $15/YR
CANADA: ADDITIONAL $50 FOR LIFE AND $10 FOR OTHER MEMBERSHIPS

Please make checks to TELUGU FINE ARTS SOCIETY and mail along with duly completed application form to:
Dr. Murty P. Bhavaraju, 1061 Vail Road, Parsippany, NJ 07054

Children of the members automatically becomes members of the TFAS Youth Association. Children above 18, working and living away from home should seek membership separately.

Telugu Jyothi is being sent every month to the members of the Telugu Fine Arts Society by <u>THIRD CLASS BULK MAIL.</u> The US Postal Authorities told us that it normally takes one to three weeks to deliver. We cannot afford to send it by First Class Mail as it costs $0.98 per issue. **The Post Office will not redirect the Third Class Mail unless spec[illegible] instructions are given to the mail person.** Whe[illegible] magazine is returned to TFAS, it is charged [illegible] $0.45 for each such returned issue. **Theref[illegible] imperative on the part of the members to[illegible] their CHANGES IN ADDRESSES.** Telug[illegible] the only Telugu Magazine published in th[illegible] States and distributed nationally to all memb[illegible] 1984 without fail. Please help us to help y[illegible]

****

Change in Address:
Name:______________________
Address:______________________

City/State/Zip Code______________________

____

ANSWERS TO TELUGU JYOTHI'S QUESTIONS OF THE MONTH

1. by the age of two a boy has grown to 49.5% of his adult height and a girl has grown to 52.8% of her adult height.
2. A finger or toe nail takes about six months to grow from base to tip.
3. At night you grow abut 0.3", but you lose it during the following day, by sitting and standing. When you are lying down, the discs in your spine are allowed to relax and swell.
4. A chromosome pattern of XX determines a female child, while a XY pattern indicates a male child. The X or Y chromosome is given by the father, the mother always gives the x chromosome.
5. The human body is about 65% water, by weight.
6. By far the largest organ is the skin. Stretched out, the human skin can be 20 square feet and 17 square feet for women.
7. A baby's bones are more delicate because they are still forming. At birth a baby has 300 bones, by childhood 94 of these fuse for a total of 206.
8. The smallest set of bones is located in the inner ear, they transmit sound from your ear drum to your cochlea. The cochlea is responsible for converting vibration into nerve pulses which go to your brain.
9. Hiccups are caused by the diaphragm contracting uncontrollably. The easiest way to cure hiccup is to hold your breath.
10. Most adults have a rate of 75 to 72 beats per minute. For well-trained athletes, a resting pulse of 40 to 50 beats per minute is common.
11. The totally hairless parts of the body are: the lips, the palms of hands, soles of the feet, the sides of fingers and toes, the upper part of the ends of fingers and toes.
12. When the soft mobile palate vibrates against the roof of the mouth, you snore. Lying face down prevents this in most people.
13. Suntans and sunburn can happen anywhere there is UV light. You can still get a tan on a cloudy day because 80% of the UV light can get through cloud cover.
14. For supporting weight, bone is an excellent material. A block of bone the size of a matchbox can support 10 tons, four times more than concrete.
15. Normal body temperature is 98.2 F, but it often fluctuates as much as 2 F.
16. When exposed to UV light, the skin produces two things, vitamin D and melanin, which is the pigment that gives you a tan. Melanin is the body's form of protection from sunburn.
17. There are four types of bacteria that live on your skin, one of which causes acne.
18. There are 650 muscles in the human body.
19. It takes only one minute for the body's entire blood supply to go through the lungs.
20. The small intestines can stretch out 22 feet. And if it was opened and the corrugations were flattened out, it would have 360 square yards of area. In the body this is all compressed to 8 feet.

For Financial Planning
Contact Sekhar Vemparala

Our mission is to help clients achieve
their financial objectives
-prudently and thoughtfully-
through a long term relationship
with a trusted and
knowledgeable adviser.

Financial plans - Investment Portfolio Analysis
Tax Planning - Estate Planning - Pension Plans
Mutual Funds - Insurance - Life, Health, Disability

Contact Sekhar Vemparala for a complimentary
discussion of your needs

(800) 437-8526
(201) 447-3330

IDS
An American Express company

955 Lincoln Ave
Glen Rock NJ 07452

AMERICAN EXPRESS ®

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07507

Phone: (201) 423-4444
Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA
DELTA, LUFTHANSA & SINGAPORE AIRLINES

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

FULLY COMPUTERIZED

WE SPEAK TELUGU, HINDI, KANNADA & URDU

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL

TICKETS SENT BY FEDERAL EXPRESS FOR NEXT DAY DELIVERY

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call
Satyam Srikonda CTC
Shanthi Srikonda CTC

Hours

Mon, Thurs, Fridays: 10 am - 7 pm
Tue, Wednesdays: 10 am - 6 pm
Saturday: 10 am - 2 pm

PLEASE CALL (201) 423-4444 ANY TIME FOR EMERGENCIES

AMERICAN EXPRESS **Travel Agency** Representative

Member
ASTA
American Society of Travel Agents